לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', כ"א באב תשמ"ח, 4 באוגוסט 1988 / שנה מ"ו מס' 13717 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

חושבת קרית ארבע מואשמת ברגימת מכונית

עתיים

דינה בן־זהר (48), תושבת קרית־ארבע, מואשמת בבית המשפט המחוזי בירושלים ברגימת מכונית ערבית.

בכתב האישום נאמר, כי ביוני השנה, בשעות הבוקר, נסעה בן־זהר באוטובוס אגד קו 60 מקרית ארבע לכיוון ירושלים. בסמוך למחנה הפליטים ערוב יידו אלמונים אבנים על האוטובוס. הנהג עצר את האוטובוס ובן־זהר וחלק מהנוסעים האחרים ירדו למטה. לאחר מכן ניגשה האשה לצד הכביש, הרימה אבן ולאחר שוידתה בכביש מכונית פג'ו שבעליה תושב חברון, זרקה את האבן לעבר המכונית הערבית. נהג המכונית הצליח לסטות לצד השמאלי של הכביש והאבן לא פגעה במכונית.

המועצה המרכזית של אש"ף דנה בניתוק הקשר בין ירדן לגדה

אש"ף: ירדן לא התייעצה אתנו — אך אנו מברכים

מקור ירדני: לא נעשה עוד צעדים אלא אם יבקש זאת אש"ף • נדון עם אש"ף על פרטי הניתוק עם הגדה

טס הביתה

מתיאס רוסט, הצעיר המערב־גרמני שנחת עם מטוס בככר האדומה, שוחרר אתמול ממאסרו במוסקווה. — כתבה עמ' 5. (צילום: אי.פי.)

אורי הורוביץ, רויטר, סי"צ, איי.פי.

דובר רשמי של אש"ף, הודיע אתמול עם סיום כינוסה של המועצה המרכזית הפלשתינית בבגדד שדנה במשמעויות צעדיו האחרונים של המלך חוסיין, כי אש"ף מברך את החלטותיו של חוסיין, למרות ש„ירדן לא התייעצה עם אש"ף לפני שנקטה צעדים אלה". היתה זו תגובה ראשונה לדבריו של חוסיין שנאמרו בפרלמנט הירדני ביום א'.

בהודעת האירגון נאמר כי המועצה המרכזית תמליץ בפני הוועד הפועל של אש"ף „ללמוד את כל ההיבטים וההשלכות האפשריות של החלטה זו, כדי לנקוט את הצעדים הדרושים".

המועצה הפלשתינית דנה כנראה גם בנושא הקמת ממשלה גולה, וקבעה כי בקרוב יתקיים כינוס של חבריה, על מנת לדון בהמשך התמיכה באינתיפאדה.

תגובת אש"ף להחלטות חוסיין, הינה מתונה, ומצביעה על מורת רוח של הארגון מהצעד החד צדדי שנקטה ירדן. יחד עם זאת נראה כי אש"ף ינסה להרים את הכפפה שזרק לו המלך חוסיין. הודעת הארגון קוראת לוועד הפועל של אש"ף „לפתוח במגעים עם ירדן, המדינות הידידות והגופים הבינלאומיים, במטרה לחזק את „מאבקו של העם הפלשתיני".

הכדור בידי אש"ף

מקורות ירדניים מסרו אתמול, כי ירדן לא תנקוט צעדים נוספים ביחס לגדה, אלא על פי בקשה מפורשת של אש"ף. „לאחר ניתוק הקשרים המינהליים והמשפטיים בין ירדן לגדה המערבית, הכדור נמצא עתה בידי אש"ף, והוא יצטרך להחליט מה תהיינה השלכותיו המעשיות של צעד זה לגבי תושבי הגדה המערבית".

מקורות פלשתיניים ברבת עמון מסרו אתמול כי המועצה הלאומית הפלשתינית שתכונס כנראה בקרוב תדון בהקמת ממשלה גולה. וזאת על פי הדגם האלג'יראי, לפיו הוקמה בקאהיר ממשלה גולה שלוש שנים לפני שקיבלה אלג'יר את עצמאותה.

פלשתינים בירדן קראו אתמול לאש"ף לקיים בדחיפות שיחות עם רבת עמון. „אש"ף חייב לבוא לכאן כדי לשתף פעולה עם ירדן" אמר מושל ירושלים שנתמנה על־ידי ירדן ב־66'.

דיונים ידידותיים

השלטונות הירדניים יקיימו דיונים עם אש"ף על ההשלכות להחלטה על ניתוק הגדה מירדן, מסר אתמול שר המידע הירדני. „הפרטים המכניים על ניתוק הגדה יעובדו בדיונים ידידותיים ובאווירה חיובית עם נציגי אש"ף", אמר השר הירדני. משלחת אש"ף תגיע ככל הנראה בשבוע הבא לרבת עמון כדי לדון בהשלכות החלטתו האחרונה של חוסיין.

באו"ם לומדים הצהרת חוסיין

דובר מזכ"ל האו"ם מסר אתמול לעיתון אלחליג', כי האו"ם בוחן את משמעויות נאומו של חוסיין על מנת שיוכל לנקוט עמדה. לדבריו ממשיכה הגדה המערבית מבחינת האו"ם להיחשב שטח כבוש עליו חלים עקרונות אמנת ג'נבה.

צה"ל הרס ואטם 12 בתים של חשודים בפעולות חבלה

עשרות נפצעו אתמול בגדה ובעזה • שביתה כללית בגדה, מסחר ער ברצועה

אבי בניהו, כתבנו בשטחים, יורם בר, עתיים

צה"ל הרס אתמול בתיהם של עשרה מחבלים ואטם שניים, לאחר שכוחות הבטחון חשפו לאחרונה חוליית מחבלים בשטחים, שחבריהן מואשמים בשישה מקרים של יידוי בקבוקי תבערה לעבר ג'יפים של צה"ל ואוטובוסים, שנעו בצירי האיזור. חברי החוליה מכפר בית עומאר שבנפת שומרון מואשמים בזריקת בקבוק תבערה לעבר ג'יפ צבאי לפני חודשיים שגרמה לפציעתם של שני קציני צה"ל.

חוליות מחבלים נחשפו גם בכפרים בית עמאר, ג'מלה ומחנה הפליטים ג'לזון שבנפת רמאללה, אשר חבריהן מואשמים בזריקת בקבוקי תבערה לעבר אוטובוסים, סיורי צה"ל וכן פגיעה בתושבי השטחים שנחשדו על ידם כמשתפי פעולה. בכפר בית עומאר הרס צה"ל שלושה בתים ואטם בית נוסף, במחנה הפליטים ג'לזון הרס ארבעה בתים, בכפר ג'מלה נהרס בית אחד ואחר נאטם, ואילו בכפר דיר־עמאר

(המשך בעמוד 16)

התפטר מנכ"ל סולל בונה, אהוד שילה; מאשים ההסתדרות בהכשלתו

טען שאין סיכוי להבריא את החברה בגלל התערבותו של הברפלד ביחסי העבודה □ מאשים גם את הבנקים □ אפרים ז'ילוני: שילה לא הוכיח עצמו כמנהל בתקופה קשה לקונצרן

כתבנו הכלכלי בירושלים, אבשלום קוזין חיים מרגלית

ראשי ההסתדרות וחברת העובדים ... אתמול בתדהמה לאחר שמנכ"ל חברת סולל בונה, אהוד שילה, שלח מכתב התפטרות למזכ"ל חברת העובדים דוד רוזוליו, למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

מכתבו של שילה מלא האשמות כלפי ראשי ההסתדרות, חברת העובדים והבנקים, אשר לדעת שילה, אחראים למצב אליו נקלעה סולל בונה. שילה גם מאשים את יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, בהתערבות בניהול החברה, כאשר פסק „תשלומים מופרזים לעובדים".

במכתבו טוען שילה שלנוכח המצב הקשה במו"מ להקמת חברת גג לשיכון עובדים ולסולל בונה, קלושים סיכויי ההצלחה של תוכנית

(המשך בעמוד 16)

רבין דחה הצעה לאחד המינהל האזרחי והממשל הצבאי

אבי בניהו

שר הבטחון יצחק רבין דחה באחרונה הצעה של צה"ל לאחד את המינהל האזרחי בגדה המערבית וברצועת עזה עם הממשל הצבאי. על פי הצעת צה"ל, היו אנשי המינהל האזרחי אמורים להיות כפופים לממשל הצבאי בשטחים. להצעה זו הגיעו בצה"ל לאחר שהתברר, כי במספר תחומים קיימת כפילות וממנה לעתים נובע סרבול בפעילותם של שני גופים אלה. לא אחת נאלצו שני הגורמים הללו להביא עניינים להכרעה אצל אלופי הפיקודים.

רבין דחה את ההצעה בנימוק שצעד כזה של מדינת ישראל יתפרש כנסיגה מסויימת מהסכמי קמפ־דיויד, שדיברו על עשיית פעילות לקראת אוטונומיה בשטחים. גורמים המקורבים למינהל האזרחי אמרו בעת האחרונה, כי בכוח הארם העומד לרשות המינהל קשה מאוד לקיים את משימותיו, ויש לתגבר אותו בצורה משמעותית. לפני כמה חודשים הוחלט להוסיף כמה עשרות תקנים למינהל האזרחי, אך יש קושי ליישם החלטה זו.

ארה"ב ביטלה איום החקירה נגד משה לוי ועמוס לפידות

אבי בניהו

הממשל האמריקני הסכים להסיר את המיגבלות החמורות שהטיל בשעתו על הרמטכ"ל לשעבר רב־אלוף (מיל) משה לוי ועל מפקד חיל האוויר לשעבר האלוף (מיל) עמוס לפידות בעקבות מעורבותם בפרשת פולארד.

לאחר פניות רבות של ראשי המדינה לוואשינגטון בשנתיים האחרונות, הצליח מזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין לסכם עם הממשל כי יבטל את החלטתו למנוע משני הקצינים הבכירים להיכנס לתחומי ארצות־הברית. כזכור, הודיע הממשל, כי אם יגיעו השניים לארצות־הברית הם עשויים להקרא לחקירה בעניין הפעלתו של ג'ונתן פולארד. עקב הודעה זו, לא יכלו שני הקצינים להשתלם בארצות הברית עם תום תקופת כהונתם.

גינויים למעצר פייסל חוסייני • עמוד 2
בחירות 88' • עמוד 2
מחסור בתרופות בשל עיצומי הרוקחים • עמוד 4
ערבי מיפו יישפט בבי"ד צבאי • עמוד 18
עובדי כי"ל מתנגדים למכירת הקונצרן • עמוד 19

מפלגה בתנועה ימינה

ר"ץ רצה ימינה במפה הפוליטית – זאת היא משמעות החפזון לחתום הסכם עודפים עם מפלגת העבודה בסתר, ללא הדברות עם מפ"ם. הסכמי עודפים נועדים להבטיח שקולות בעלי זהות פוליטית מסויימת לא ילכו לאיבוד ולא יעברו באופן אוטומטי לאחת המפלגות הגדולות, המתחלקות ראשונות בעודפים על פי חשיטה הנהוגה. ר"ץ העדיפה לחתום על הסכם עם מפלגה גדולה בממשלת האחדות הלאומית, על מפלגה עמה נמצאה במעמד אופוזיציוני משותף נגד הממשלה במשך 4 שנות קיומה של הכנסת הנוכחית. העדפה זו קובעת את מיקומה הפוליטי של ר"ץ במפה הפוליטית כמפלגת מרכז ליברלית טיפוסית. ר"ץ לא התיימרה אף פעם להיות מפלגה סוציאליסטית או מפלגת עובדים, על אף האגף הפופוליסטי שבה. אגף זה, הפועל בהסתדרות, אינו שונה במהותו מאיגוד העובדים הליברליים או גופים דומים (ואינו משפיע רבות על קביעת מדיניותה הכלכלית חברתית של מפלגה זו או על תפיסה בכנסת.

צעדה של ר"ץ מזיק מבחינת כלל המערכת הפוליטית, כי הוא גורם לבלבול המפה, הוא גורם, למשל, לבידודה של „שינוי" והזיקתה לשולי הימין. הצעד מזיק גם כי אינו מאפשר לציבור שוחר השלום, שוחר החירות והקידמה הסוציאלית, לבחור באלטרנטיבה מובהקת תוך כדי מתן עדיפות לגוונים הנובעים מהשקפה חברתית, אידיאולוגית ופוליטית.

אין ספק, כי גם הרכבה האישי וגם האישים הפוליטיים שהצטרפו לשורותיה בתקופה האחרונה ממקמים את ר"ץ כמפלגה מובחקת של שכבות הביניים הדמוקרטיות והליברליות, ללא כל זיקה חברתית. סימנים לכך היו גם בוועידתה, בה הורגשו פעילים ממוצא שמאלי שנדחקו לשולי המערכת.

גם במפלגת העבודה מתרחשת תופעה דומה, כפי שהגדיר ישראל קיסר: „מפלגת העבודה מתפתחת לד"ש מסוג גרוע". קיסר אף מנבא, שהתנתקותה של מפלגת העבודה מבסיסה בציבור העובדים ובקרב ההתיישבות „ייקרב את קיצה של מפלגתנו". תופעה זו אולי מוסברת בשפע המלאכותי והמדומה שנוצר בעקבות המדיניות הכלכלית המטיבה עם מגזר רווחי הממון בהשוואה למגזר היצרני ועובדי הצווארון הכחול. אולם אין מנוס מיצוג רובד חברתי זה שהוא הגדול במדינה, גם בכנסת הבאה.

איזמל / טיול האברכים

שמע ישראל

סיפור טביעתם המזעזע של ארבעת האברכים בנהר הירדן אסור שישכח.

זכורני, כמדריך נוער קיימתי פעם שייט אבובים על הירדן. חל עלינו איסור מפורש לעבור את קו הגשר, משום שממנו והלאה משתרעת קרקע בוצית של אדמת סחף עמוקה וטובענית. במקרה נסחפו כמה גלגלים בהמשך השפך והם נמשו מיד מן המים.

לו היה הטיול מתואם עם הרשויות המוסמכות היה נמנע האסון הכבד שפקד את ישיבת חסידי גור. אלא שלמרבה הצער לא תואמו הדברים. מדוע? אולי בשל אי תשומת לב, אולי בשם האמונה התמימה שהכל יסתדר בעזרת השם. כשהיינו ילדים התחנכו שני בני דודי, בני גילי, במערכת החינוך התורני בבני ברק. יום אחד נפגשנו אצל הסבתא בבני ברק ואחד מבני דודי סיפר שלמד בבית הספר, כי אם אומרים „שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד": הוא שומר עלינו מכל רע.

„נו, נראה," אמר בן דודי, שהיה כבר או ספקן. טיפס בן דודי על עץ איזודרכת גבוה, במרכז הגן הציבורי, קרא קריאת שמע וקפץ מן העץ. הוא ריסק את עצמותיו כמובן. אבל אחרי מעשה זה, עזב את בית הספר הדתי והפך לשחקן כדורגל מקצועי. מה שבא ללמרנו שאמונה תמימה אין שכרה בצידה. וכי מוטב שבצד החינוך התורני ילמדו את האברכים בישיבת חסידי גור גם ספורט או לכל הפחות שחיה. כל מה שחילוניים עושים הוא רע. וכזכור כל המציל נפש אחת מישראל וגו'.

אילן שיינפלד

בשטח / 40 שנה ל...

על כנפי הבחירות

לא כל כך התכוונתי אבל זה יצא כך, שהתיישבתי קרוב, ממש קרוב, לשמיר (מצד ימין) קיסר (באמצע) ופרס (מצד שמאל) כולנו בשורה הראשונה. סביר להניח שרק אני נזכרתי במערכון „העולים" של אורי זוהר ואריק איינשטיין.

על הבמה המסתובבת בהיכל התרבות רץ מופע חגיגי לציון 40 שנה לעליית „כנפי הנשרים". למכובדים הלך אתמול עם התימנים, די בקלות. השקופיות שהוקרנו דיברו על „עדה צנועה, שכונתית, תמיד בצידי הדרך, בשוליים", עם התימנים זה הלך להם חלק, איתם זה תמיד הולך, הם בסדר. אבנר גדסו, מרגלית צנעני, גבי עמרני עשו את שלהם, הסתפקו במועט.

אבל מה הלאה? מה יקרה כשיגיעו לערב מרוקני בבימוין של צ'רלי ביטון, מה יקרה כשיגיעו לערב רוסי וימצאו אולם ריק עם שקופיות אמריקניות „הלו יזראל?" אני מהמרת שזה לא יקרה. אבל ככה, מהצד, נראה שהמרוץ של שני חובבי התימניאדות והמימונות האלה יהיה השנה צמוד יותר מאי פעם.

שמיר נאם שלוש דקות, גם פרס נאם שלוש דקות ואפילו קיסר התימני „הצדדי" לא שכח ביניהם את המתח.

בדמה היה, לפי מחיאות הכפיים מהקהל שהתימנים מעריצים דווקא מישהו בראש שלהם. פרס נראה להם מתנשא, בראש אחר. יותר מדי גבוה, אז הם מחאו כפיים יותר לשמיר, מה שלא מנע משניהם להעלם בהפסקה. בחוץ כמובן חיכו להם „הנשרים", האמריקניות שהטיסו אותם הרחק מעבר למשוכה התימנית.

חיוך צנוע ושכנותי

אלי זבע איילון

עורך „עמודאחורי": יצחק בוטון

"המשמר"

יומנו של רופא

תחיית המתים

בית החולים בו אני מבלה את ימי הינו מה שמוכנה בעגה מקצועית „דאון־טאון הוספיטל". מיקומו — בלב האיזור האורבני הישן — מזמן אליו את מבחר החלכאים והנדכאים של העיר העברית הראשונה — שיכורים, מסוממים, פושטיי־יד וסתם משוטטים ובני בלי־בית. כמו פרפרים הנוהים לאור, כך מגיעים הללו אל שערי חדר המיון ומבקשים מקלט חם ויבש (בחורף), או צונן (בקיץ), פרוסת לחם וכוס תה, או סתם תשומת לב וחברה אנושית.

העילית שבחבורה זו הם „הקבועים", כאלו הפוקדים אותנו פעם פעמיים בשבוע וכמו בריטואל קימון, נתלים באמתלה רפואית זו או אחרת, כדי לקבל לבסוף, את מה שאיוו לו מלכתחילה. אחת הקבועות הללו הינה „נערה עובדת". אחת מיני רבים המוצאים את מפלטם בסם, ומגיעים בעילפון חושים למיון לאחר שאמבולנס מד"א קושש אותם מאחר הגבים. כניסתם לחדר המיון הינה מאורע בלתי מלבב בעליל. על גבי האלונקה המתגלגלת גוף סרות, גפיו שרועות לצדדים פיו פעור כבגעייה מטומטמת, ובגדיו הצואים ספוגים קיא, רפש ומדמנה. אל האלונקה ניגשים כשאט נפש רופא או שניים, וכמו שני לבלרים מנוסים עושים את ספירת המלאי. „דופק? — יש, נשימה? — יש, לחץ דם? — כבד־כבה..." וקדימה ל„הילטונים". „הילטונים" הינם עגלות חולים המרוכזות ברחבה שליד המיון. על גביהם מרכזים את שארית הפליטה למשך הלילה. בבוקר, המומי הרואין או אלכוהול, הם מתנערים, מגדשים החוצה אל העולם החופשי וחוזר חלילה.

גיבורת סיפורנו שונה במעט מן החבורה כולה. עם אשמורת ראשונה היא מתעוררת פושטת את בלוייה, שולפת מתוך שקית ניילון המצויה עמה תדיר מערכת בגדים מפוארת — וולגרית־משהו לטעמם של המעודנים בקרבנו, אך כזו שרופאה ממוצעת תתקשה לרכוש בנקל, מתקלחת, מתלבשת, מתאפרת ויוצאת לדרכה. לפעמים, כשנחה עליה הרוח, וכשהמיון — בשעות הקטנות שבין 4 ל־6 — אינו עמוס במיוחד, היא מסיבה עם הצוות ומשעשעת אותו בסיפורי מעשיות. הצעירה — בחורה פולניה מבית טוב, שהידרדרה בנתיב הסמים והזנות — ניחנה בחוש תיעור יוצא מן הכלל ובכושר בלתי רגיל לרתק את שומעיה. שילוב של שנינה טבעית, משחק גוף, וחוסר מעצורים הופך את השעות הקשות הללו של טרם בוקר לחינגה מבדחת.

הנושא האהוב עליה הינו פרברסיות של אנשי שם. חלק מהאבחנות המדוייקות ביותר של המצב הישראלי, מפיה שמעתי. באחת הפעמים שחשבתי לה את נפשה לשלל, התאוששה, הביטה לי ישר בעיניים ואמרה: „ר"ר, מה שתבקש, כל מה שתעלה בדמיונך הפרוע — אצלי, בחינם." ולך תסביר לה שהתקשי"ר אוסר עלינו קבלת טובות הנאה מהחולים...

מה רב היה העצב, מאליו תבינו כשיום אחד נודע במיונינו שהבחורה „שלנו" הובאה לבית חולים אחר, מטוממת כרבעי אלא שהפעם קצרה היד מלהושיע והיא נפטרה ממנת יתר. שבוע ימים שרר הצער, עד שלפתע — באחת מאותם ימי תורנות „מפוצצים" שבהם משווע אתה את נפשך פשוט להיעלם, נפתחה הדלת ועל האלונקה המתגלגלת, הנה היא, כתולה, מחרחרת ומלאת סחי — ועינינו חזו בתחיית המתים.

קובי אדד

בשטח / יריד מידע

ישראל, בזול, רק היום

יריד למימכר עלייה: שמו הרשמי „יריד למידע". באמפיתאטרון של האוניברסיטה העברית בהר הצופים התכנסו כ־1600 צעירים יהודים מארה"ב, מכסיקו, גרמניה, תורכיה, הונגריה וארצות אחרות. אנחנו מסיירים ב„יריד למידע" על מגוון אפשרויות הלימודים באוניברסיטאות — ראשון מסוגו בארץ: „בוא, למד והישאר כאן". יחד איתם אנחנו מריעים ללהקת „הורה סטודנטים ירושלים", מתאמצים להאזין ללהקה הייצוגית של מינהל הסטודנטים „מפה ומשם" ומרקדים למקצב השירים של „צמד רעים".

שעתיים קודם לכן, שוטטנו בין דוכני ההסברה של המוסדות להשכלה גבוהה וראינו שכל השטח מכוסה ב„מידע" ההוא. מנכ"ל משרד הקליטה — יוסי קוצ'יק וראש מינהל הסטודנטים — חנוך צמיר קראו לסטודנטים לבוא וללמוד ולחשוב גם על עלייה.

וכשאני בוחר באופן אקראי שניים מבין המאות הסובבים בשטח, כדי לשמוע דעתם על המתרחש רוצה יד המקרה ומגיעים אלי שניים מאנשי שלומנו: דוד מרוסריו ארגנטינה, 23, ארבע שנים בישראל, סטודנט למדעי המדינה ומן הפעילים במפ"ם. משמש כאן כאיש הסברה מטעם מינהל הסטודנטים.

„הצעירים רואים באירוע זה מעין פנייה אישית" הוא מציין ובטוח שיהיה ביריד כדי להשפיע בעתיד.

כך גם זיירו מסאן פאולו, ברזיל, 21, 5 חודשים בקיבוץ כרמיה במסגרת גרעין השומר הצעיר.

„הקושי הוא רק בהחלטה אם להתחיל בלימודים או להתגייס קודם לצה"ל" ואני לא בטוח שקביעתו מייצגת את רוב ציבור הנוכחים. ומי שעומד מאחורי האירוע כולו, אריה צ'ליק — רכז ההסברה הארצי של מינהל הסטודנטים מציין, כי מידי שנה לומדים בישראל כ־10,000 סטודנטים יהודיים וכ־70% מהם נשארים אחר כך בישראל. אקורד סיום אופטימי ליריד העלייה.

דני בירן

ציורמצב

איזמל / „מילואות"

טיוח אינו משתלם

מהנקודה בה אנו עומדים היום — אחרי דוח בן־שחר, אחרי הדו"ח הנגדי של אושי פרידמן, וכשצוות של נציגי הקיבוצים והתנועות בודק את הנתונים — פתוחות שתי דרכים להמשך הטיפול בפרשת „מילואות". האחת — טיפול שורש יסודי. השניה — טיוח, סתימה זמנית ושטחית של חורים מוכי ריקבון.

הדרך הראשונה היא קשה. היא דורשת חשיפה אמיצה וכואבת של מחדלי העבר. היא מחייבת הפקת לקחים והסקת מסקנות נחרצות נגד האחראים לכשלונות: אושי פרידמן ואנשיו. הליכה בדרך זו גם כרוכה בביקורת ציבורית על נציגי הקיבוצים והתנועות, שלמרות התרעות חוזרות ונשנות לא עשו די למניעת המפולת.

הדרך השניה — יפוי קוסמטי של מציאות קשה, הנראית, לכאורה כדרך קלה. זו אשליה. יש סיכוי רב שהיא נידונה מראש לכשלון ואין בה כדי להבטיח את השגת המטרה העיקרית: הבראת „מילואות", והקמת מערכת ניהול יעילה ודמוקרטית שתמנע כשלונות בעתיד. קחו לדוגמא את פרשת הבנקים בכלל, וארנסט יפת בפרט. למרות התרעות חוזרות, במשך ויסות מניות הבנקים, שנים ארוכות, בנק ישראל שהיה אמור לפקח על הבנקים, לא מילא את תפקידו, וכך הגענו למפולת חבלתי נמנעת.

גם אחרי הכשלון, החמור והגדול בתולדות המדינה, ולמרות דו"ח בייסקי — קשה היה להפריד בין מנהלי הבנקים לכסאותיהם. אפילו אחרי שארנסט יפת הודח, סוף סוף, לא היה לבנק לאומי האומץ לעשות טיפול שורש יסודי, והראיה — פיצויי הפרישה השערורייתיים ליפת ולבכירים אחרים. כשאנשים אמידים מעובדי הבנק ועובדים לשעבר חשפו את פרשת הפיצויים, חברי דירקטוריון הבנק, הותמות גומי כנועות ואילמות, שאישרו מבלי למחות אל כל מעללי יפת — נאלצו ללכת. אבל לא רק הם: גם היו"ר החדש של בנק לאומי, מאיר חת, שנתן ידו לטיוח בדיעבד של פרשת הפיצויים, יושב על כסא הוועד ומזדעזע, ונשמעת דרישה להחליפו. אם לא די בכל זה, הרי בימים אלה,

אושי פרידמן

חמש שנים לאחר המפולת, נפתחות חקירות משפטיות נגד מנהלי הבנקים דאז, בחשד לעבירות פליליות בעניין ויסות המניות.

במקום תהליך קצר, חד וכואב של טיפול שורש, הביא הטיוח בבנק לאומי לשנים ארוכות של זעזועים בצמרת. השערוריות הנחשפות, כשהטיוח מתפורר כמו איפור בגשם, פוגעות ביוקרה, בתיפקוד ובתדמית של המוסד הפיננסי הגדול הזה.

המשל של יפת אינו דומה בכל פרטיו לנמשל של „מילואות", אבל כדאי בכל זאת ללמוד בזמן את לקחי הפרשה: טיוח אינו משתלם.

עודד לימשיץ

מחאות של צרפת ושל הולנד על מעצר פייסל חוסייני בירושלים

"שלום עכשיו" תפגין במוצ"ש ליד ביתו של רבין במחאה על המעצר

טוביה בסקינד, מוטי בסוק, ארנון יפה

תנועת "שלום עכשיו" תקיים הפגנה במוצאי שבת ברמת אביב, ליד מגוריו של שר הביטחון, יצחק רבין. לדברי ראשי התנועה, מופנית מחאתם לשר הביטחון ולממשלה כולה ש"שלום עכשיו" רואה בהם אחראים לדיכוי כל אפשרות מעשית של הידברות לקראת שלום.

פייסל חוסייני הביע בכנס התנועה, שרון במסמך אבו שריף, תמיכה בלתי מסויגת במסמך. ואמר: "לכן אנו רואים במדינה פלשתינית בצד מדינת ישראל פתרון. שתי מדינות, זו לצד זו". שלושה ימים מאוחר יותר, באישון לילה, נעצר חוסייני במעצר מינהלי לחצי שנה, והמכון למחקרים ערביים שבראשו עמד, נסגר.

ראשי התנועה טוענים כי בעקבות צעדיו האחרונים של המלך חוסיין נותרה האופציה הפלשתינית לבדה, וככל שאופציה נעשית סבירה, כן גוברים מאמצי הממשלה, על כל אגפיה, להחניקה בעודה באיבה.

בהפגנה תיקרא הממשלה לשחרר את פייסל חוסייני, להפסיק את המעצרים המינהליים והגירושים, ולפעול להתחלת שיחות שלום עם נציגים פלשתינים, על בסיס הפסקת מעשי האלימות והכרה הדדית.

מעצרו של חוסייני מעורר מחאות ותמיהות גם בחוגים יהודיים בצרפת. לדבריהם חוסייני הוא "אחד ממנהיגי השטחים שצריך לנהל עימו שיחות במקום לאוסרו." ארגון עורכי דין יהודים ידידים לישראל — "הפדרציה הבינ"ל למען זכויות האדם" שיגר מברק לראש הממשלה שמיר, בו הזהיר עורך הדין דניאל ג'קובי, כי מעצר זה מציג את ישראל כמי שפועלת נגד הסדר מדיני.

עיתוני צרפת קוראים לאש"ף "לגלות אחריות ולהכיר בישראל". גם משרד החוץ הצרפתי מחה אתמול נגד מעצרו של חוסייני. במברק המחאה שנתקבל בארץ מובע צער על "הצעדים שנקטה ישראל לאחרונה נגד מספר פלשתינים ובמיוחד פייסל חוסייני. צעדים אלו", קובעים הצרפתים, "סותרים את מטרת ההרגעה, הנחוצה לכל דרישת של שלום".

במחאה מהולנד נגד מעצרו של חוסייני נאמר כי ראש ממשלת הולנד, רוד לוברס, ושר החוץ שלה, ואן דן־ברוק, נפגשו עם חוסייני בעת בקורם בארץ לאחרונה, והתרשמו שהוא אדם מתון.

המשלחת לשיחות טאבה לא תחליט בעצמה

מוטי בסוק

פורום ראשי הממשלות אישר אתמול את יציאת משלחת המנכ"לים לקהיר ביום ראשון, לשיחות פישור עם מצרים על איזור טאבה.

לפי החלטת הפורום ושמיר, פרס, רבין, המשלחת בקהיר לא תוכל לקבל החלטות. המנדט שלה הוא לבדוק את עמדות המצרים בכל הנושאים. את תוצאות מחקריהם יביאו המנכ"לים לקבינט המדיני והוא שיחליט. בראש המשלחת היוצאת לקהיר עומד מנכ"ל משרד רה"מ יוסי בן אהרון. ישתתפו במשלחת מנכ"ל משרד החוץ אברשה טמיר, ראש הוועדה הצבאית המשותפת הישראלית־מצרית, תת אלוף יקותיאל מור, היועץ המשפטי של משרד החוץ רובי סייבל, ראש ענף משפט בינ"ל בצה"ל יואל זינגר, והמועמד לראשות מחלקת מצרים במשרד החוץ, נמרוד ברקן.

שיחות הפישור עם המצרים יערכו בימים שני ושלישי. יעלו בהן נושא הריבונות על טאבה ושאלת המעמד באיזור של הצד המפסיד בפישור או בבוררות. יוסי בן אהרון אמר אתמול, כי קיימת תמימות דעים בממשלה שיש צורך בפשרה. עד כה דחתה מצרים את כל הצעותינו.

המשלחת תנסה להגיע להסכמה שתספק את שני הצדדים. ישראל מעוניינת במצב שיאפשר לאורחיה להגיע למלון סונסטה וחוף טאבה בצורה חופשית. בן אהרון חזר וטען, כי אין אמת בהנחה כי הבוררים כבר החליטו שטאבה שייכת למצרים. לדבריו זוהי שמועה עיתונאית.

שרון ומודעי: חוסיין ויתר על הגדה — יש לספחה

מוטי בסוק

בישיבת הקבינט המדיני אתמול הציעו 2 משרי הליכוד, שרון ומודעי, את החלת החוק הישראלי על הגדה המערבית.

הישיבה נפתחה בסקירה של גורמי בטחון על נאומו של חוסייני. הסוקרים הציעו לשרים להמתין ולראות לאן חוסיין חותר וכיצד תשפיע מדיניותו על תושבי השטחים. רק שני שרים הספיקו ליטול חלק בדיון, אריק שרון ויצחק מודעי.

שרון הציע, כי ישראל תחיל עתה את החוק שלה על אי זורי ההתיישבות היהודית, שטחים מעוטי אוכלוסיה, איזורים בעלי חשיבות בטחונית, ואיזורים שבתחום תוכנית אלון.

מודעי טען, כי אסור לישראל להמתין ולו גם לרגע. הצהרת חוסיין היא אקט חוקי פורמלי: המלך הודיע על הסתלקותו מהגדה המערבית. העולם הכיר בו כיורשו של הנציב העליון הבריטי, ועתה, לאחר הסתלקותו מהאיזור, צה"ל שוב איננו כוח כובש ביו"ש. לפיכך, יש לבטל את החוק הירדני האזרחי בגדה ולהחיל במקומו את החוק הישראלי ולבטל את המימשל הצבאי, גם בלבושו האחר כמינהל אזרחי. הקבינט ימשיך לדון בנושא זה בישיבתו הקרובה.

המערך: חוסיין נאמן לתהליך השלום; ערפאת — צלופח

דורית גפן

בישיבת "שרינר" אמר שר החוץ שמעון פרס, כי יש יסוד להניח שחוסיין נשאר נאמן להסכם לונדון ולתהליך השלום. "אין בלוף גדול יותר מאש"ף ואין צלופח גדול יותר מערפאת", אמר פרס בהוסיפו, כי לערפאת אין שליטה על חוותמה ועל חבש, ולכן אין אופציה אש"פית.

השרים רבין וצור עמדו בדבריהם על כך שהקונפליקט היה ונשאר כפול, האחד עם ירדן על הגבול, והשני עם האוכלוסיה הפלשתינית. כיוון שפתרון הקונפליקטים הפלשתינים קשור בפתרון שאלת הגבולות, ממילא הוא קשור עם ירדן. אין שלום בגבול המזרחי בלי ירדן אך יש גם הבעיה של אוכלוסיה הפלשתינאית.

בישיבה דובר על כך, שהפלשתינים בשטחים נשארו במבוכה לאחר שחוסיין הודיע מה שהודיע וקול ערפאת לא נשמע. השר מוטה גור אמר כי אש"ף הוא אימפוטנט. לנו יש תכנית בטחון שאינה תלויה באף ערבי ובאף תהליך מדיני, התכנית שלנו עומדת מעליהם ומלפניהם — אמר. פרס סיפר כי קבוצת קצינים בכירים במילואים התנדבה וגיבשה תוכנית שלום ובטחון.

בראשית הישיבה תקפו שרי מפלגת העבודה את הצעותיהם של השרים מודעי ושרון בקבינט להקים אזורי בטחון. בישיבה נאמר כי הצעות אלה תגרומנה לאסון דמוגרפי ומאיימות על יהדותה של ישראל מאחר שהן מספחות מיליון וחצי ערבים.

הקונגרס הסיר התנגדותו לעיסקת הנשק עם כווית

רויטר עתי"ם

וושינגטון. מימשל רייגן הגיע להסכם עם הקונגרס, ובכך נסללה הדרך למכירת נשק בסך 1.9 מיליארד דולר לכווית.

על פי הסכם זה, תתפרס הספקתם של 40 מטוסי אף־18 ושילי "מאווריק" על פני תקופה ארוכה יותר, וכווית תחזיר את המטוסים מדגם איי־4 הנמצאים עתה ברשותה, תמורת כל מטוס אף־18 שיסופק לה.

העיסקה המתוכננת עוררה התנגדות בקונגרס, וחברים שונים אמרו, כי היא עלולה לסכן את ישראל.

הסנט החליט בהצבעה ביוני לאסור את המכירה של טילי אוויר קרקע ואז הוגשה לבית הנבחרים הצעת החלטה למניעת כל העיסקה.

במסגרת ההסכם תורשה כווית לרכוש רק טילי "מאווריק ג'י", במקום טילי "מאווריק די" ו"מאווריק ג'י", כפי שתוכנן תחילה. חברי קונגרס ציינו כי גירסת ג' של הטילים המונחים באינפרא אדום, נועדה בעיקר לשימוש נגד האוניות, ואילו הגירסה "די" נועדה לשימוש נגד טנקים.

● 5 צעירים ערבים מכפר דיר חנא החשודים בהתפרעות והפרת הסדר בכיכר אתרים בתל־אביב, על רקע לאומני, נעצרו אתמול ל־6 ימים בפקודת בית־משפט השלום בתל־אביב.

וירשובסקי דורש דיון בסמכות הצנזור

יורם בר

קריאה לכינוס ועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת לדיון בסמכויות הצנזור הצבאי השמיע ח"כ מרדכי וירשובסקי (ר"ץ) בעקבות האיומים לסגור את עתון חדשות. "לא יתכן שבשל פרסום ידיעה שאינה מסכנת את בטחון המדינה יוכל הצנזור על דעת עצמו לנקוט צעדי עונשין חמורים כמו סגירת עתון בלא כל סעד נגדי" אמר וירשובסקי.

בימת תרבות

ליל קיץ אחד...

ג'וליה מיגנס עם תזמורת. מנצח ופסנתרן ברונו פונטיין. קול סימפטי, נוכחות בימתית לא מאכזבת והופעה מחושבת בכל שניה ושניה לאורך הערב. זהו הסיכום המיידי של הערב. זהו גם הסיכום שהשאיר את רוב הצופים במחיאות כפיים מנומסות ולא יותר.

המקצועיות לשמה נוזלת מג'וליה מיגנס. היא מצליחה להקפיץ את הקהל בנקודות ספורות ודווקא בגיחות אל החומר הקלאסי יותר. ברמז האריה מתוך מדאם בטרפליי של פוצ'יני בשירו של לנרד ברנשטיין מתוך קנדיד, ב"כל הג'ז הזה" וכמובן ב"הבנרה" מתוך כרמן.

5 שירים לחימום פתחו את הערב ואח"כ החלו העניינים לזוז. במוסיקה, בהגשה ובשילוב ספורה האוטוביוגרפי בשירים. הנימוס של הקהל והמקצועיות של מגינס השאירו טעם פלסטי משהו. בלי התלהבות ובלי מאמץ לזכות בהדרנים.

"לאסתר עופרים הם לא היו נותנים לרדת" אמר מישהו לידי, וצדק.

יוסי שיפמן

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121. טל' 233161—3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

בחירות 88

דורית גפן

המערך יטען: הצלנו את הכלכלה

המטה הכלכלי חברתי של מפלגת העבודה יציג לציבור את אחריות הליכוד להתדרדרות המשק והכלכלה בעבר. מי שידעו לעשות יעשו גם בעתיד — אינפלציה מטורפת וגלגול מסוכן של יתרות מטבע חוץ — אמר אתמול השר גד יעקובי, שמונה לעמוד בראש המטה הכלכלי חברתי, במסיבת עיתונאים בתל־אביב.

לדבריו, מפלגת העבודה תאמר כי הצלת המשק והחברה נעשו כתוצאה ממשלה בראשות המערך והסתדרות בראשות המערך והמעסיקים, ואילו שרי הליכוד התנגדו לתכנית הכלכלית.

"התחיה" מציעה לליכוד הסכם עודפים

בישיבת שרי הליכוד אמר רה"מ שמיר, כי הסכם קמפ דיוויד יעמוד במרכז המסר המדיני של הליכוד בבחירות. הליכוד רואה את הצעות המערך העומדות בסתירה לקמפ דיוויד, ויטען כי זה הקו שהנחה אותו כל השנים וינחה גם להבא. שמיר מסר לשרי הליכוד כי מעתה תתקיים כל שבוע ישיבה של השרים עם מטה ההסברה וציין כי בשבוע הבא יימסרו לשרים דיווחים על תוצאות סקרים.

בישיבה גם דווח כי היתה פנייה מהתחיה להסכם עודפים אך עדיין לא התקבלה החלטה. היום יפגשו ראשי התחיה עם שמיר לדון בנאום חוסיין, וככל הנראה יעלו גם את עניין חתימת הסכם העודפים בין שתי המפלגות.

תנועת התחיה קיימה אתמול בבוקר הפגנה בגשר אלנבי תחת הסיסמה "תודה לך המלך חוסיין". בכך ביקשה התנועה להביע את שביעות רצונה מנאום חוסיין שפירושו, לדבריה, כי אין לירדן כל תביעות טריטוריאליות בגדה המערבית.
(כיתוב: עתי"ם; צילום: אליהו הראותי)

גאולה כהן: לכבוש הגדה המזרחית

ח"כ רן כהן מר"ץ תקף את הצהרתה של ח"כ גאולה כהן מהתחיה אתמול, לפיה ישראל לא תחזיר בעקבות המלחמה הבאה עם ירדן את שטחי הגדה המזרחית ותספח את השטחים הללו לישראל. לדברי רן כהן הצהרה זו של מנהיגת התחיה חושפת את פרצופה המלחמתי האמיתי של תנועת התחיה. גם ח"כ מתי פלד מהרשימה המתקדמת תקף את דברי כהן.

(שע"ח)

מכתבי איום לאבשלום וילן

אבשלום וילן קיבל בימים האחרונים ארבעה מכתבי איום, שבהם נכתב בין היתר: "פושעים, בוגדים, צמאי דם, ננקום נקמת דם של יהודים". המכתבים חתומים "חוזרים בתשובה". שלושה מן המכתבים נשלחו מערד ואחד מתל־אביב. וילן, האחראי על אספקת תשדירי הבחירות של מפ"ם, הגיש תלונה למשטרה.

הליכוד מפעיל 10 מוקדים

במטה הליכוד הוחלט להפעיל לראשונה עשרה מוקדים ארציים, שבראש כל אחד מהם יעמוד חבר כנסת. בראש מטה הארגון עומדים השר מודעי וח"כ רייסר, ומנהל המטה הוא צחי הנגבי. בראש מטה ירושלים יעמוד ח"כ יהושע מצא, בראש מטה דן יעמוד ח"כ מיכאל איתן, ובמטה יהודה ח"כ מיכה רייסר. בכל המטות ישולבו גם נציגי המפלגה הליברלית.

בליכוד הוקם גם אגף מתנדבים שבראשו עומד ערן גריפל, יו"ר תא הסטודנטים באונ' תל־אביב.

הליכוד גם עומד להפעיל מוקד טלפונים ארצי לקשר בין המטה לבוחרים בנושאים ארגוניים. כמו כן יוקם מטה מיעוטים שבראשו יעמוד שאול עמור, ראש עיריית מגדל העמק.

מפ"ם פתחה מערכת הבחירות בצפון

מערכת הבחירות של מפ"ם בצפון הארץ ובקרב האוכלוסיה הערבית בגליל נפתחה אתמול בעכו עם פתיחת סניף חדש בעיר. בכינוס רב המשתתפים אמר חסין פראס, מועמד מספר שלוש של מפ"ם לכנסת, כי גם הסרבנות של שמיר וגם הפספוס של פרס הובילו לכך שהיום ישראל ואש"ף חייבים לדבר זה עם זה על בסיס של הכרה הדדית.

מופרג' מסללחה דיבר על פעילות מפ"ם במיגזר הערבי והביע תקווה כי הדרוזים והערבים לא יאכזבו את מפ"ם. שיפעי חילמי, סגן ראש עיריית עכו מטעם מפ"ם, אמר כי לסניף מפ"ם בעיר יש עכשיו מעמד יחודי בזכות חסן פראס שהוא תושב עכו. ולאדי מורג יו"ר מטה הארגון הדגיש כי למפ"ם יש מה למכור וציין כי יש לעשות עבודה אינטנסיבית בחוגי בית ובביקורים בבתים דבר שיביא לפירות אלקטורליים.

גילאון שמח שאין חזית שמאל

אני שמח שהצעתי לא התקבלה משום שגיליתי מי זו ר"צ — אמר אתמול מזכיר הדור הצעיר של מפ"ם, אילן גילאון, שהיה בעבר בין תומכי הקמת חזית השמאל. הוא אמר את הדברים בכנס הפתיחה הארגונית של המטה הצעיר של מפ"ם. אתמול קיים מטה הדור הצעיר גם תרגיל גיוס "על יבש". כ־40 צעירים, ראשי חוליות לגיוס פעילות של הדור הצעיר, השתתפו בתרגיל.

עקורי איקרית וברעם עם מפ"ם

ועד עקורי איקרית וברעם באו אתמול למזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות כדי לשמוע מפיו על הצעת החוק שיזם בעניינם. חברי הועד ציינו בדבריהם את עמידתה של מפ"ם לימין האוכלוסיה הערבית במאבקיה לשיוויון זכויות. לדבריהם, ידרשו במערכת הבחירות מכל המפלגות להתייחס בחיוב להצעת החוק של גרנות, ולאחר הבחירות יזמו הקמת ועד ציבורי להחזרת העקורים. בוועד זה ינסו לשתף את מירב המפלגות והגופים הציבוריים.

ברלב: חוסייני נעצר משום שהיה מראשי מפקדת ההתקוממות בירושלים

"קיימות ראיות שלא ניתן לחשוף אותן, על פעילותו"

מעצרו של פייסל אל חוסייני, ראש המכון ללימודים ערביים, היה חיוני לבטחון המדינה, משום שחוסייני הסית, הנחה וארגן את פעולות ההתקוממות במזרח ירושלים והיה מראשי המפקדה בהתקוממות בשטחים — אמר אתמול שר המשטרה חיים בר־לב.

לדברי השר קיימות ראיות שלא ניתן עתה לחשפן, בעניין פעולותיו של אל חוסייני. כן אמר, שעד עתה לא היו מספיק ראיות כדי להרשיעו ולכן היה צורך להשתמש במעצר מינהלי.

בפגישה שנערכה אתמול בלשכתו של השר בר לב, אמר השר, כי המשטרה זקוקה עד סוף השנה לתוספת של 15־20 מליון שקל לכיסוי הוצאותיה עקב ההתקוממות בשטחים ובמזרח ירושלים. בהקשר זה אמר, כי לאחר 9 חודשי התקוממות "לא נראה שהעניין ישתנה בעתיד הקרוב".

בר לב הזהיר, כי אם הממשלה הבאה תחליט על סיפוח השטחים לישראל, ייגרם תהליך של לבנוניזציה של ישראל, או למצב שבו יכפו האמריקנים והסובייטים פתרון עלינו. כן אמר, כי תיתכן מלחמה באיזור אם לא יחול שינוי במצב.

על נאום המלך חוסיין אמר השר בר לב, כי תושבי השטחים נתונים בהלם ובמצוקה. להערכתו קולם של הפרו־ירדנים יתחזק עתה לאחר שרבים מתושבי השטחים יבינו שלא ניתן להגיע להסדר בלי ירדן, וכי אש"ף יכול רק להסית אך לא להגיע לפתרון.

בפגישה עמד השר בר־לב על שורת תיקונים משמעותיים, בחוק פקודת המשטרה ושירות בתי־הסוהר, שהועברו ביומו האחרון של מושב הכנסת שהסתיים בשבוע שעבר. הצעת החוק, שהועברה בקריאה שנייה ושלישית, מתקנת את פקודת המשטרה בנושאי הדין המשמעתי, המשמר האזרחי ובנושא הפקודות והוראות המוצאות על ידי המשטרה.

השר בר לב ציין, כי כל העבירות של השוטרים הוצאו מגדר עבירות המשמעת, בהם יכול היה בית הדין המשמעתי הפנימי לדון שוטרים, כך שלא תוכל עוד להישמע הטענה, שהמשטרה שופטת את עצמה בעבירות פליליות המבוצעות ע"י שוטריה.

בית הדין למשמעת במשטרה יוכל לדון רק בעבירות שימוש בכוח, שהינן בעלות גוון משמעתי, וגם זאת לאחר אישור של היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוסמך על ידו.

ציוד מיושן, משכורות עלובות, הרפואה מתה — הטיחו הרופאים בנחום פסה

דברים קשים אלה שמע יו"ר הנהלת קופ"ח מפי הרופאים של בית החולים "העמק" בעפולה □ פסה הצהיר כי הצדק עימם בנושא תביעות השכר

כתבנו בעמק

"אל תסמכו על כך שנמשיך להיות ציונים" "אל תנצלו אותנו", "הטובים הלכו, הולכים וילכו".

קריאות כגון אלה השמיעו אתמול רופאי ביה"ח "העמק" בעפולה, נגד יו"ר הנהלת קופ"ח, נחום פסה, איתו נפגשו.

הרופאים האשימו את קופ"ח כי איננה מעניקה עדיפות לבתי החולים הפריפריים, ולהם, לרופאים, אין אפשרויות לעבודה נוספת או הפעלת מרפאות פרטיות כמו לרופאים במרכז הארץ. "הציוד בערי השדה ישן, אינו בר תחרות עם ציוד שבבתי החולים במרכז הארץ", אמרו הרופאים והוסיפו, "הרפואה הסוציאליסטית מתה, ומי שטוען שבמדינת ישראל יש רפואה שוויונית רק מאחז עיניים".

נחום פסה אמר לרופאים כי הוא מוכן לצאת למאבק משותף למען בניית מערכת שכר חדשה וצודקת יותר, המתחשבת בייחודיות המקצוע. יו"ר הנהלת קופ"ח אמר עוד, כי הוא מצדיק את הרופאים בדרישתם לבנות בסיס אחר לשכרם והוא גם מבין לליבם של הרופאים המתקשים לפרנס את משפחתם והמסרבים לשמוע הטפות על אידיאולוגיה.

המפגש נערך באולם הגדול של ביה"ח בעפולה והשתתפו בו עשרות רופאים.

אל תסמכו על הציונות שלנו

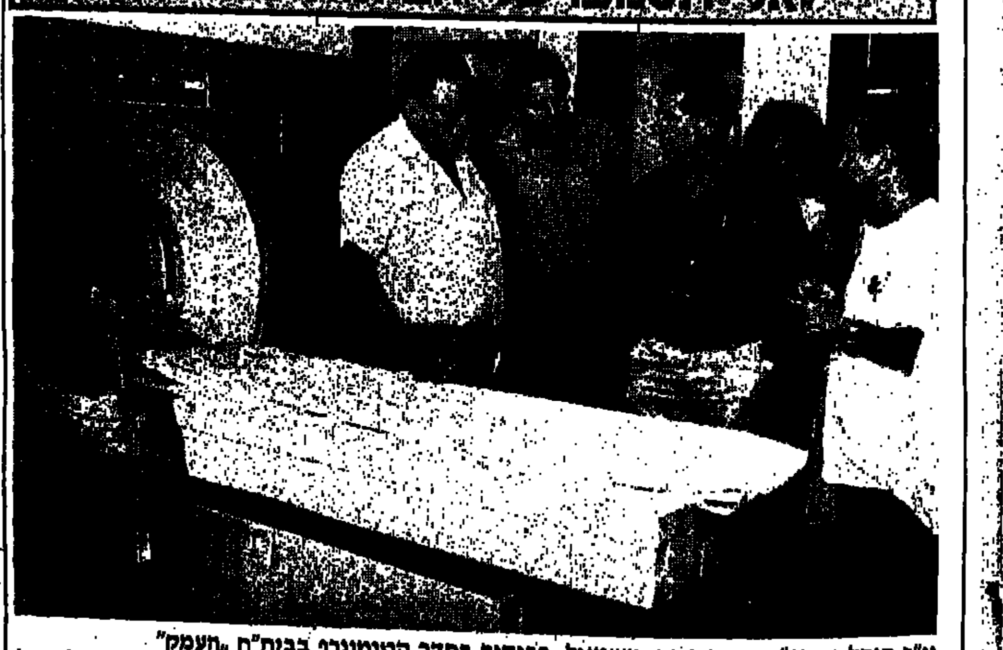

יו"ר הנהלת קופ"ח נחום פסה, משמאל, בביקור בחדר הטומוגרף בבית"ח "העמק" (תצלום: פול מלינג/ישראל סאן)

הסכם על קיצור שבוע העבודה בסקטור הפרטי יחתם כנראה היום

אבשלום קורח, טוביה בסקינד

אם לא יחול עיכוב של הרגע האחרון אמורים הערב נציגי ההסתדרות ולישכת התיאום של הארגונים הכלכליים לחתום על מסגרת של הסכם הכוללת: קיצור שבוע עבודה לחמישה ימים, החל מאוגוסט 88' מעבר הדרגתי מ־47 שעות עבודה שבועיות ל־45, במרוצת 88' — 89' והבטחת ההפרשות לפנסיה בשיעור של אחוז וחצי, ועידכון תעריפים.

מטעם ההסתדרות ישתתפו יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, סגנו אפרים זילוני וראשי האיגודים המקצועיים. בראש נציגות המעסיקים הפרטיים יעמוד יו"ר ועדת העבודה דן פרופר, עו"ד יוסי גטניו וחברי הוועדה.

אפרים זילוני, שהיה נציג ההסתדרות בדיונים מסר אתמול בערב כי נקבעה נקודת זמן, באפריל 89', לבדיקת מצב השכר נוכח ההתפתחויות הצפויות. שבוע העבודה לא יחול על ענפי הבניה, המלונאות והחקלאות. באותם ענפים יתנהל מו"מ נפרד ואם ראשי האיגודים והמעסיקים לא יגיעו להסכמה הם יהיו פטורים ממגבלות השקט התעשייתי.

הצוותים המשפטיים של ההסתדרות והאוצר יפגשו היום, למה שמוגדר פגישת ניסוח ההסכם. העיכוב בחתימה על ההסכם נובע מסבך משפטי באשר להחלת ההסכם על עובדי החברות הממשלתיות הנמצאות במצוקה. האוצר והמעסיקים הציבוריים דורשים כי בהסכם יקבע הסתייגות בעניין זה. דבר שלו מתנגדים ההסתדרות ומזכירי האיגודים המקצועיים. ביום ראשון אמורים להיפגש הצוותים המורחבים של הצדדים בניסיון להתגבר הן על נושא זה והן לסיים את המחלוקת בדבר קיצור שעות העבודה השבועיות. הפער עתה הוא כחצי שעה: ההסתדרות דורשת, כי מספר שעות העבודה השבועיות יעמוד על 42.5 ואילו האוצר והמעסיקים מוכנים, בשלב זה ל־43 שעות.

קולק: עומס כספי

ראש עיריית ירושלים טדי קולק שלח מכתב לשר האוצר, ובו הוא טוען כי התביעה לקיצור שעות העבודה של עובדי המדינה והעיריה, כפי שהוסכם על ידי משרד האוצר בעקבות הצעת ההסתדרות, תטיל על עיריית ירושלים עומס כספי נוסף. שלדברי ראש העיריה יגרום פגיעה בשירות לציבור.

"הרשות העירונית", כותב קולק במכתבו, "מופקדת על אספקת מיגוון רחב של שירותים לציבור, החייבים להינתן במשך כל ימות השבוע. אין שום אפשרות לקצץ במתן שירותי תברואה, חינוך, אספקת מים, וכיוצא בזה".

שמונה המגורשים מפגינים ליד נציגות של הצלב האדום

סוי"צ

8 הפלשתינים שגורשו אתמול על ידי שלטונות ישראל ללבנון, הקימו אתמול אוהל ליד נציגות הצלב האדום הבינלאומי בקסאריה שבעמק הבקעה — ופתחו בשביתת שבת.

השמונה קיבלו שם משלחות של פלשתינים ולבנונים, שהביעו הזדהות עמם.

השמונה, שהיו כלואים במשך כמה חודשים לפני שגורשו, קוראים עתה מאמרים ישנים על ההתקוממות הפלשתינית שהופיעו בעתונים שעה שהיו כלואים. שישה מהם נשואים ולהם ילדים והם שהו למחות שלוש שנים בבתי כלא.

הצעיר שבהם — מורסי אבו ג'דאילה, בן 21, היה כלוא 9 פעמים, מאז שמלאו לו 16 שנה. בשיחה עם כתב סוכנות הידיעות הצרפתית אמרו המגורשים "להיות עקור מאדמתך גרוע פי אלף ממאסר עולם".

סולימאן ג'אבר, בן ה־37, אומר שעל ידי גירושם מבקשת ישראל להחליש את האינתיפאדה ולהטיל טרור על הפלשתינים, שלא יאבקו למען החזרת זכויותיהם בהנהגת אש"ף וההנהגה המאוחדת של ההתקוממות.

לואי עבדו, בן 33, חבר בארגון הפתח אמר כי נידון ל־22 שנות מאסר בעקבות פעולת טרור בשדה התעופה לוד 1975.

הוא סיפר כי תקופת המעצר האחרונה שלו במחנה "אנצאר 3" בנגב היתה הקשה ביותר. "חיינו כ־3,500 גברים גילאי 18 עד 70 שנה שחולקו לקבוצות של 30 אנשים, וסבלנו מהשפלות ומהתעללות. סבלנו מרעב ומצמא וכדי להעניש אותנו אילצו אותנו הישראלים להישאר תחת כיפת השמים כשהשמש לוהטת במשך כל שעות היום שעה שהטמפרטורה הגיעה ל־40 מעלות בצל".

שמונה חולצו בבאר שבע מדירה בוערת

איילת מזור

אסון כבד נמנע אתמול בערב בבאר שבע, לאחר שכבאים הצליחו לחלץ דיירים מדירה שפרצה בה דליקה. בדליקה נפגעו שמונה בני אדם — שישה מבוגרים ושני ילדים.

דוברת ביה"ח "סורוקה" בבאר שבע מסרה, כי לביה"ח הגיעו ה־8 כשהם סובלים משאיפת עשן ובחור בן 17 הסובל משבר בגבו לאחר שקפץ מן הקומה השניה. שני שוטרים נכוו קלות.

כל הנפגעים להוציא הבחור בן ה־17 ישוחררו עוד הלילה מביה"ח.

הכבאים פעלו במהירות והגיעו ב־3 מכוניות כיבוי, אחת מהן עם סולם הידראולי, הצליחו לחלץ את הלכודים ומנעו התפשטות האש לדירות סמוכות.

הכבאים נתקלו בקשיים רבים מכיוון שזהו בנין בן 4 קומות ובו נמצאות שמונה דירות שכולן מסורגות, בכל הפתחים ובכל המרפסות. בדירות נערכו סריקות יסודיות וחיפוש אחר לכודים נוספים.

הדליקה פרצה כתוצאה מקצר חשמלי.

אל: שר הבטחון יצחק רבין וממשלת ישראל

אל תאסרו אותם דברו איתם!

ביום רביעי 27.7.88, בכנס "שלום עכשיו" אמר פייצל אל־חוסייני:
"הפתרון הוא שתי מדינות זו לצד זו"
שלושה ימים מאוחר יותר נעצר פייצל אל־חוסייני בלילה והושם במעצר מינהלי לחצי שנה
אתם אומרים:
לא לערפאת! לא לחוסיין!
לא לפייצל אל־חוסייני!

עם מי תדברו שלום?

מצעד והפגנה
במוצ"ש 6.8.88 לעבר ביתו של שר הבטחון
מפגש: בשעה 19.00 ליד הסופרמרקט ברמת־אביב
רח' איינשטיין פינת ברודצקי
בתביעות:
שיוחרר פייצל אל־חוסייני מיד!
שיופסקו המעצרים המינהליים והגירושים!
שיחלו מייד שיחות שלום עם נציגי הפלשתינאים
על בסיס הפסקת מעשי האלימות
והכרה הדדית

תחנות הסעה: ירושלים: 17.30 מרכז מסחרי רמת־אשכול, תיאטרון ירושלים, סופר דכית, בנייני האומה. חיפה: 16.45 חורב, קריית־חיים; 17.15 מרכז זיו; 17.30 מרכז אחוזה. באר שבע: 16.30 אגד ב"ש; 16.45 מרכז עופר.

שלום עכשיו
ת"ד 24288 ירושלים, חשבון בנק 177887 בנק הפועלים סניף כיכר־ציון, ירושלים

מלאי התרופות המיובאות אוזל והולך בשל עיצומי הרוקחים

40% מהתרופות המשווקות מיובאות מחו"ל והרוקחים אינם מאשרים שיחרורן מהמכס ◻ משרד הבריאות מתכוון לנהל מאבק משפטי באוצר שהעביר כסף למד"א מתקציב הבריאות

רונית מורגנשטרן

מלאי התרופות המיובאות מחו"ל הולך ואוזל בכל בתי המרקחת בארץ, לרבות הפרטיים, עקב העיצומים שנוקטים הרוקחים בשרות הציבורי. איגוד הרוקחים אינו מאפשר, מתחילת השבוע, ללשכות המחוזיות של לשכת הבריאות לשחרר תרופות במכס.

התרופות המיובאות מהוות כ־40% מהתרופות המשווקות בבתי המרקחת. שרת הבריאות זימנה להיום את נציגי הרוקחים לדיון דחוף ובינתיים היא קוראת להם לחדול מעיצומיהם הגורמים סבל רב לחולים. מזכיר הסתדרות הרוקחים חיים בושי, הודיע, כי הרוקחים יחליטו על צעדיהם בהתאם לתוצאות השיחה היום עם שרת הבריאות.

צווי המניעה נגד הרוקחים בשרות קופ"ח הכללית הוסרו אתמול, לאחר ששני הצדדים הגיעו להסכמה, שיינתן פסק זמן עד ה־2.9, למצוא פתרון מוסכם לתביעות השכר של הרוקחים. עד אז התחייבו הרוקחים לבצע את עבודתם במרפאות ובבתי החולים של קופ"ח בצורה סדירה.

משרד הבריאות הודיע כי פעולת ניכוי 900 אלף הש"ח שהועברו למד"א, מתקציב משרד הבריאות, אינה חוקית, לכן יאלץ משרד הבריאות לנקוט בכל האמצעים לרבות הליכים משפטיים, כדי להחזיר סכום זה לתקציבו.

בתקציב המשרד אין סעיף שמבטיח תמיכה במד"א, מזכירים במשרד הבריאות.

ממשיכים בעיצומים

דובר משרד האוצר מסר כי אם לא תהיה תוכנית הבראה מוסכמת וחתומה ע"י משרד הבריאות, האוצר, ומד"א, לא תוזרם תמיכה ממשלתית למד"א, שאת אי יעילותו קבעו באופן בלתי תלוי שני בודקים מקצועיים, אשר בחנו את תיפקודו. "אם משרד הבריאות יעמוד על דעתו שהמדינה תשתתף בסכום החסר לתשלום המשכורות במד"א, יעביר משרד האוצר גם בחודש הבא את הסכום הנדרש ע"ח תקציב משרד הבריאות", אומרים באוצר.

פגישת המו"מ על קיצור תורים בין רופאי המדינה לאוצר שנועדה לאתמול נדחתה להיום, לבקשת נציגי האוצר, ולמורת רוחם של הרופאים, שחוששים מסחבת. רופאי בתי החולים של קופ"ח ממשיכים בעיצומים. בינתיים אין מגעים עמם.

היום תערך ישיבת תיאום של שני ארגוני הרופאים בה יחליטו, גם בהתאם לתוצאות הפגישה עם האוצר, אם לחדש את העיצומים בכל בתי החולים. כן תערך היום ישיבה של הוועדה המקצועית בהסתדרות הרפואית, שתחליט אולי לחדש את צעדי המחאה עקב הקיפאון במו"מ על הסכמי השכר עם הרופאים.

בתיה"ח הפסיכאטריים הפרטיים מבקשים שוב לשלח החולים

עתיים

7 בתי חולים פסיכיאטריים פרטיים פנו אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב בבקשה לבטל את צו המניעה הזמני שהוצא נגדם והאוסר עליהם לסגור את בתי החולים ולשחרר את החולים המאושפזים בהם.

כזכור, פנה משרד הבריאות לבית המשפט ב־27.7.88, יום בו התכוונו בתי החולים לסגור את מוסדותיהם, בבקשה להוציא צו מניעה נגד בתי החולים. הצו ניתן במעמד צד אחד והדיון בבקשה נידחה ל־17 באוגוסט.

עתה מבקשים בתי החולים מבית המשפט לבטל את הצו ולהקדים את מועד הדיון. בעלי בתי החולים הפסיכיאטריים טוענים, כי הם מופלים לרעה במימון מטעם משרד הבריאות עבור הוצאות ימי אישפוז של החולים המאושפזים במוסדותיהם: משלם להם משרד הבריאות 32 ש"ח עבור יום אישפוז, בעוד שבתי חולים פסיכיאטריים ממשלתיים מקבלים מעל ל־83 ש"ח עבור יום אישפוז.

העותרים טוענים, כי הגיעו מים עד נפש, מצבם הכספי בכי רע וכל אזהרותיהם על המצב הקשה נפלו על אוזניים אטומות. בסוף יוני, לאחר מו"מ עקר הם הודיעו כי אינם מסוגלים עוד להמשיך ולנהל את מוסדותיהם ובכוונתם לסגור את בתי החולים ב־1 ביולי ולשחרר את החולים.

לבקשת שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו, הם חזרו בהם, מכוונתם אולם משהתברר להם כי חידוש המו"מ בינם לבין משרד הבריאות אינו מניב פרי, הודיעו על כוונתם לממש את איום הסגירה ב־27 ביולי.

מהנדסים מפרוייקט הלביא מתגייסים לחיל החימוש

אבי בניהו כתבנו הצבאי

חיל החימוש של צה"ל קלט באחרונה מספר מהנדסים שפוטרו מהתעשיה האווירית לאחר החלטת הממשלה על סגירת פרוייקט ה"לביא".

המהנדסים שנענו לקריאת צה"ל להתגייס לשירות קבע בצבא, נמצאים כעת בקורס קציני חימוש שהינו גם קורס הקצינים הגדול ביותר של החיל מאז הקמתו.

כתבנו הצבאי מציין כי לאחר החלטת הממשלה, פתח אגף כוח האדם לשכת גיוס במפעלי התעשיה האווירית, כדי לגייס כוח אדם למערכים הטכניים של חילות האוויר, הקשר, החימוש והמודיעין. אולם, היתה אז ההענות לקריאה והתגייסו רק בודדים. במהלך התקופה האחרונה, לאחר גמר תהליך הפיטורין, התגייסו לצה"ל מהנדסים והנדסאים נוספים.

מחסור בפסיכולוגים בבסיסי טירונים

אבי בניהו

בחלק מבסיסי הטירונים של צה"ל לא מאוייש תקן הפסיכולוג אשר אמור להמצא בהם.

המדובר בבסיסי טירונים המאכלסים מאות חיילים צעירים וביניהם גם עולים חדשים, חיילים בודדים, וחיילים הבאים מרקע חברתי קשה.

הצורך בהקצאת הפסיכולוגים בעדיפות ראשונה לבסיסי הטירונים עלה לאחר מספר מקרים של התאבדויות בבסיסים אלה, כאשר המקרה המפורסם והאחרון היה ב"מחנה 80", בסיס הטירונים של הנח"ל, שם התאבדו שני חיילים בתוך שבועיים. מפקד הנח"ל תא"ל ברצ'ין ויינר הודיע באחרונה, כי ל"מחנה 80" הוכנסו פסיכולוגים שיאתרו את "החיילים המועדים להתאבדות".

באחרונה מסר גם ראש אכ"א האלוף מתן וילנאי, כי בשנה האחרונה חלה עליה במקרי ההתאבדות של חיילים.

מפקד של אחד מבסיסי הטירונים של צה"ל אמר לכתבנו, כי נעשים מאמצים לאייש את תקן הפסיכולוג שבתחום אחריותו, ועד לאז הבסיס עושה מאמצים במישורים שונים, כדי לאתר את החיילים השרויים במצוקה נפשית.

תושבת חיפה נהרגה בתאונת דרכים בבלגיה

עתיים

תושבת חיפה נהרגה ובעלה, רופא בבי"ח רמב"ם, נפצע בתאונת דרכים בבלגיה.

ארונה של האשה, מלכה המלי, שנהרגה באנטוורפן, יוטס לקבורה בישראל.

המנוחה היתה רעייתו של ד"ר ישעיהו המלי, נוירולוג בכיר במרכז הרפואי רמב"ם. הלויתה תהיה מחרתיים בשעה 13.00 בבית העלמין שבכפר סמיר, במבואותיה הדרומיים של חיפה.

התאונה אירעה ביום ב' בעת שבני הזוג המלי, יחד עם בנם בן 9, נסעו במכונית בעיר אנטוורפן. מסיבה שטרם הובהרה, התנגשה מונית אותה במכונית שבה נסעה. מלכה המלי, בת 39, נהרגה במקום ואילו בעלה ד"ר ישעיהו המלי נפצע באורח בינוני ואושפז בבית החולים באנטוורפן.

נודע, כי נעשות הכנות להטסתו של ד"ר ישעיהו המלי להמשך טיפול למרכז הרפואי רמב"ם בחיפה.

בני משפחת המלי יצאו בתחילת השבוע את הארץ, בדרכם לארה"ב, והתעכבו לחניית ביניים בבלגיה.

שלושה מצרים שהסתננו לישראל נעצרו ל־10 ימים

עתיים

נשיא בית משפט השלום בבאר שבע, השופט יוסף רבי, הורה ביום ג' לעצור שלושה אזרחים מצרים שהסתננו לישראל. עודה מנסור סולימאן בן 19, עיד סלימאן סבח בן 24 וחסן סלימאן אחסן בן 24 הסתננו ביום א' לישראל ונתפסו בידי חיילי צה"ל.

בבית המשפט אמרו, שהתכוונו לחפש עבודה לישראל.

נציג המשטרה ביקש מהשופט לעצור אותם ל־10 ימים, שבמהלכם יוגש נגד השלושה כתב אישום ויחלו ההליכים לגרושם מהארץ. החשודים הסכימו להישאר במעצר, השופט נעתר לבקשת המשטרה והורה לעוצרם ל־10 ימים.

עליה במספר הפריצות לדירות נופשים באזור השרון

ניצה רימון

עלייה תלולה נרשמה השבוע במספר הפריצות לדירות באזור השרון שבעליהן היו בחופשה. מהמשטרה נמסר, כי הגנבים גנבו מכל הבא ליד, תכשיטים, מכשירי אלקטרוניקה, כלי בית ואפילו לבני נשים וגברים. המשטרה מבקשת מאנשים לנקוט בהעדרם לרגל חופשה מביתם כל האמצעים כדי להבטיח את רכושם.

קרן ת"א לפיתוח "יבאה 12 פועלי בניין מפורטוגל

ורד לוי

12 פועלי בניין מפורטוגל יובאו ארצה ע"י קרן ת"א לפיתוח, כדי לאפשר את המשך הבנייה של המרכז הקהילתי החדש ברמת־אביב ג'.

לאחרונה, נתקלה קרן ת"א בקשיים רבים בגיוס פועלי בניין, להערכת מנכ"ל הקרן, חנן בן יהודה, נובעים הקשיים מהמצב בשטחים.

לדבריו, הקרן הפעילה לחצים על הקבלן, המופקד על פרוייקט רמת אביב ג', אבי אהרונסון מחיפה, והנ"ל ייבא את הפועלים ביוזמתו ועל דעת עצמו.

עוד אמר כי אין טעם ליזום פניות ללשכת התעסוקה לקבלת עובדים משום שיש בעיות קשות לעדיה גם בניקיון, בתברואה ובבניה. "יהודים כמעט שלא עובדים בעבודות אלה", אמר. בן יהודה אמר עוד כי העובדה שישנן מהומות בארץ ומחסור בפועלים ערביים אינה צריכה לעניין את התורמים האמריקאיים הקשישים, שהשקיעו בפרוייקט רמת אביב כ־2 מיליון דולר ושמעוניינים לראות את סיומו עוד בחייהם.

10 נפצעו ונעצרו בכפר ירקא במהומה אלימה בין שתי משפחות

יהודית צור

עשרה אנשים, שנפצעו בכפר ירקא במהומה אלימה בין שתי המשפחות נעצרו על־ידי משטרת מרחב הגליל. שלשום בשעות הערב פרצה תקרית אלימה ובה השתתפו מקצת ממשפחות מולא וכנעאן, ככל הנראה על רקע הבחירות הקרובות למועצה המקומית. בני המשפחות שיתפו עד כה פעולה בקואליציה במועצה אולם נראה שהתגלו ביניהם חילוקי דיעות וכתוצאה מכך התנגשו עשרות מבני שתי המשפחות תוך שימוש במקלות, בסכינים ובאבנים. במעשי האלימות נפצעו עשרה אנשים והם הועברו לטיפול בבי"ח בנהריה. לאחר שטופלו עצרה אותם המשטרה והם הועמדו לחקירה. צפויים מעצרים נוספים. המשטרה הצליחה להרגיע את הרוחות ואף הושגה הבנה בין הצדדים, הבנה שעשויה למנוע מעשים דומים בעתיד.

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז
לוח פעילות שבועית נוה־4.8—10.8.88

יום חמישי — 4.8
לוד — 9.00 — אפרים ז'ילוני, שושנה רון — יום בישוב, ביקור במפעלים
במרכז — 10.00 — מטה בחירות מורחב
סניף חיפה — 18.00 — מטה הסברה מורחב — כולל מזכירי סניפי המשנה
סניף נתניה — 19.00 — ח"כ אלעזר גרנות — מטה בחירות, חברי מרכז
קרית עקרון — 20.00 — חנן ארז — אסיפת חברים
סניף כרמיאל — 20.00 — שמעון פרחה — חוג בית בספרדית לעולים חדשים
טבעון — 20.00 — מאיר פעיל — חוג בית אצל משפחת קורצמן, ברוזי אלונים 47
קיבוץ בית קמה — 21.30 — ח"כ יאיר צבן — אסיפת חברים

יום שישי — 5.8
יפו — 9.30 — ח"כ יאיר צבן — סיור בישוב

סמינר של המדור ליהודי בריה"מ בגבעת חביבה — 5—6.8.88
בהשתתפות: ח"כ חייקה גרוסמן, אמרי רון, יגאל וילפנד, ויקטור ואלוה דולגנוב

יום שבת — 6.8
נהריה — 20.30 — דב פלג — חוג בית בבית משה, דני גלזר
מועצה אזורית "גזר" — 21.00 — ח"כ אלעזר גרנות — ערב ראיונות
קיבוץ עין־שמר — 21.30 — חנן ארז, דב ברניר, אבו וילן,
אילן רגב — חוגים פוליטיים לפי שכבות גיל

יום ראשון — 7.8
סדנאות לחברות, פעילות בשילוב האזורי
15.30 — בקיבוץ שמרת — לאיזור גליל מערבי
18.00 — בקיבוץ מרחביה — לאיזור העמקים

ירושלים — 18.30 — ח"כ אלעזר גרנות — חוג בית אצל אורי יקיר
סניף ירושלים — 19.00 — הנרי אלקסלסי, ניורא ריפתין — מטה בחירות
רמת־גן — 20.30 — חנן ארז — חוג בית אצל שושנה גרדובסקי
קיבוץ גזית — 21.00 — אילן גילאון — עם דור צעיר

יום שני — 8.8
ישיבת ועדה מוניציפאלית מורחבת
תתקיים בבית המרכז בשעה 11.00
בהשתתפות: ח"כ אלעזר גרנות, חנן ארז, אמרי רון
על סדר היום: המערכת המוניציפאלית לקראת הבחירות

נצרת — 17.00 — ח"כ אלעזר גרנות — חוג בית אצל מחמוד שחאדה
סניף תל־אביב — 18.00 — צבי רובל — מטה בחירות
סניף צפת — 18.30 — חנן ארז וולדי מורג — מטה בחירות
כפר כנא — 19.00 — ח"כ אלעזר גרנות — חוג בית אצל סעיד אסעד חמיס
סניף אשדוד — 19.00 — אמרי רון — מזכירות סניף + מטה הבחירות
רמות מנשה — 19.30 — ח"כ יאיר צבן — מטה בחירות + שיחות קיבוץ
שפרעם — 20.30 — חסיין פארס — חוג בית
קרית עקרון — 21.00 — צבי רובל — חוג בית

יום שלישי — 9.8
סניפי הצפון — 08.00 עכו. 10.00 נהריה. 21.30 כרמיאל — וולדי מורג

מטה בחירות של החברות מהקבה"א ומפ"ם
יתקיים במועדון הקבה"א בשעה 8.30
בהשתתפות: חנן ארז, דב פלג

בית לוחמי הגיטאות — 11.00 — ח"כ חייקה גרוסמן — סמינר מורים מהו"ל
סניף פתח־תקווה — 19.00 — אמרי רון וולדי מורג — מטה בחירות מורחב
סניף כרמיאל — 19.00 — ח"כ חייקה גרוסמן — חוג בית ביידיש
סניף קרית־אתא — 19.00 — אבידם חגי — מזכירות סניף
סניף לוד — 19.30 — ח"כ אמירה סרטני — חוג בית
סניף נתניה — 19.30 — צבי רובל — מטה בחירות
קיבוץ חצור — 20.00 — שושנה רון — מועדון וותיקים
ראשון־לציון — 20.00 — בנג'ילה — חוג בית
חיפה, הר הכרמל — 20.00 — מאיר תלמי — חוג בית אצל מאיר שריד, שד' הנשיא 22
שפרעם — 20.30 — חסיין פארס — חוג בית

יום רביעי — 10.8
במרכז — 7.30 — מטה ערבי מצומצם
במרכז — 9.00 — מפגש חברות פעילות במגזר הערבי
במרכז — 13.00 — רכזי מרחבים
סניף אופקים — 19.00 — צבי רובל — מטה בחירות
סניף ירושלים — 19.00 — ח"כ אלעזר גרנות — מטה בחירות + חברי המרכז
סניף רמת־גן—גבעתיים — 19.50 — כנס הערכות לבחירות לפעילי גבעתיים
סניף רמת־גן — 20.00 — ח"כ חייקה גרוסמן — חוג בית אצל משפחת הלוי, רח' חבצלת 8
סניף פתח־תקווה — 20.00 — מאיר פעיל — חוג בית אצל גבריאל עובד
תמרת — 20.00 — חסיין פארס, מחמוד יונס — חוג בית
סניף חולון — 20.00 — דן שוורצבד — חוג בית לוועדי עובדים מחולון
קיבוץ "אלומות" — 21.00 — חנן ארז — אסיפת חברים
קיבוץ להבות חביבה — 21.00 — אילן גילאון — קפה פוליטי
קיבוץ אילון — 21.30 — פיני גרוב, מישל אלמליח, יוסי סולומון — פגל פוליטי

איגוד מקצועי
סניף חיפה — 17.00 — יחזקאל יחזקאל, עמירם שיטרית — תא עובדי בתי החולים באיזור

מרכז מפ"ם
יתקיים ביום ב' 15.8.88, בשעה 15.00
ב"צוותא" תל־אביב
על סדר היום:
א. פתיחה חגיגית למערכת הבחירות
ב. השלמת בחירת מועמדינו לכנסת הי"ב
חברי המרכז ופעילי הבחירות — הבטיחו השתתפותכם

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי ראשון־לציון

הודעה בדבר אישור שינוי תוכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תוכנית מתאר מקומית הנקרא: "שינוי תוכנית מתאר מקומית מס' רצ/1/2/2/ב/1".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התוכנית: חלק מגוש 6096 עיקרי הוראות שינוי התוכנית: קביעת אזורי מגורים, אזורים לבנייני ציבור, אזורים למסחר, אזורים לשטחים ציבוריים פתוחים ושבילים להולכי רגל, התוויית דרכים וקביעת קווי בנין, קביעת זכויות בניה וחלוקה למגרשים.

הודעה על הפקדת שינוי התוכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בי.פ. מס' 3494 תשמ"ח, עמ' 157, ובעתון בוקר "הצופה" מתאריך 7.9.87 ובעתון ערב "ידיעות אחרונות" מתאריך 7.9.87 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף "דבר" מתאריך 7.9.87.

שינוי התוכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון־לציון.

כל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

התאריך: 25.7.88

דב שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

הטייס מתיאס רוסט שוחרר מכלאו בבריה"מ והוחזר למערב גרמניה

ישב בכלא שנה מ־4 שנגזרו עליו ● "טאס": בריה"מ הוכיחה שוב את אנושיותה

סי"צ, רויטר, אי.פי.

מוסקווה. הטייס המערב גרמני, מאתיאס רוסט, שנדון אשתקד לארבע שנות מאסר על שהנחית מטוס קל בכיכר האדומה במוסקווה, שוחרר אתמול והועלה על מטוס בדרכו למערב גרמניה — מסרה סוכנות "טאס".

"בריה"מ שוב הפגינה את אנושיותה", הודיעה הסוכנות. "הטייס של ה"ססנה" נמצא בדרכו הביתה".

עדי ראייה מסרו, כי בנמל התעופה של מוסקבה נראה רוסט במצב רוח מרומם, וידיו לא היו כבולות.

בבון מסר דובר רשמי מפי הקנצלר הלמוט קוהל, כי שחרורו של רוסט הוא "מחווה חיובית לקראת ביקורי במוסקבה". קוהל מתכונן לבקר בבריה"מ באוקטובר.

שר החוץ המערב גרמני, האנס דיטריך גנשר, קידם בברכה את הידיעה על שחרורו של רוסט. גנשר שהה במוסקווה בסוף השבוע האחרון, ולדברי דיפלומטים, דן בשחרורו עם עמיתו הסובייטי שוורנדזה.

אמו של רוסט, מוניקה, היתה מאושרת כאשר נמסר לה על שחרור בנה. רבים באו לביתה והביאו לה פרחים.

רוסט, 20, הדהים את העולם ועורר זעם בקרמלין במאי אשתקד, כאשר הטיס את מטוסו הקל מהלסינקי והנחית אותו בכיכר האדומה. טיסתו דרך אזורים רגישים ביותר בחגורת ההגנה האווירית הסובייטית גררה אחריה הדחות נרחבות בצמרת הצבאית הסובייטית, כולל פרישתו של שר ההגנה, סרגיי סוקולוב, והדחת הממונה על ההגנה האווירית.

הוא נעצר רק כ־30 דקות לאחר שחג פעמיים מעל לכיכר האדומה והקרמלין ונחת ליד המוזוליאום של לנין. לפני שהגיעה המשטרה, הספיק להעניק חתימות לסקרנים.

במשפטו בספטמבר אשתקד, הורשע רוסט בחדירה למרחב האווירי הסובייטי וב"חוליגאניות מכוונת". הוא טען כי לטיסתו לא היתה מטרה רעה.

אמו של רוסט עם קבלת הידיעה על שחרור בנה (צילום: אי. פי)

"נפוצץ מטוסים יפנים שיטיסו ישראלים לסיאול"

סי"צ

טוקיו. — חברת התעופה היפנית "יפן איירליינס" קיבלה מכתב המאיים בפיצוץ מטוסיה שיטיסו אמריקאים או ישראלים למשחקים האולימפיים בסיאול — גילה אתמול דובר החברה.

הדובר ציין, כי המכתב נשלח ביום ב' למשרדי החברה בלונדון, בחתימת "איחוד הארגונים האיסלאמיים המהפכניים במזה"ת".

במכתב מודיע הארגון על כוונתו לפוצץ את מטוסי החברה תוך כדי טיסה או בשדות תעופה, הדובר הוסיף, כי ניתנו הוראות לסניפי החברה ביפן ובחוץ לארץ להגביר את אמצעי הבטיחות.

רייגן כינה את דוקאקיס "נכה" והתנצל "הבדיחה לא מוצלחת"

דליה שחורי (ארה"ב), רויטר

וושינגטון. — הנשיא רייגן כינה אתמול את המועמד הדמוקרטי לנשיאות, מייקל דוקאקיס, "נכה", אך לאחר מכן הבהיר כי "רק ניסיתי להתלוצץ".

במסיבת עיתונאים בבית הלבן, נשאל רייגן אם לדעתו על דוקאקיס לפרסם בפומבי את תיקו הרפואי, כדי שהעם האמריקני יוכל להחליט אם הוא כשיר לנשיאות, והשיב: "אין בכוונתי לפעול נגד נכה".

זמן קצר לאחר מכן, בתדרוך לראשי רשתות תקשורת, על אמריקה התיכונה, הבהיר רייגן: "לפני זמן קצר הייתי למטה, באולם העיתונות, וניסיתי להשמיע בדיחה בתשובה לשאלה, אך אני חושב שלא הייתי צריך לומר את מה שאמרתי".

בחודשים האחרונים נפוצו שמועות בלתי מבוססות כי דוקאקיס קיבל טיפול נגד דיכאון, לאחר שאחיו המבוגר ממנו, סטיליאן, נהרג ב־73' בתאונת פגע וברח, כשרכב על אופניו.

לפי שמועה אחרת, הוא קיבל טיפול לאחר שנוצח בבחירות מוקדמות ב־1978. ראשי מערכת הבחירות של דוקאקיס הכחישו את שתי השמועות.

כאשר נשאל רייגן אם הערתו היתה מבוססת על ידע כלשהו לגבי התיק הרפואי של דוקאקיס, השיב: "לא. ניסיתי רק להתבדח, וזה לא הצליח".

טופול שוב על הגג

דפנה ורדי (בריטניה)

שגריר ישראל בבריטניה, יהודה אבנר, הצטרף אתמול לקהל שעמד עשר דקות והריע עם רדת המסך על בכורתו המחודשת של המחזמר "פידלר", אתמול בלונדון.

אין ספק שהקהל אהב את ההצגה; הרבה בזכות הכוכב החדש בתפקיד הראשי, חיים טופול.

המבקרים עדיין לא אמרו את דעתם על השינויים בהצגה, שנועדו להציל השקעה של כ־4 מיליון לישט"ש, אך אם לשפוט לפי תגובת הקהל, טופול עשה זאת.

"לא נשרת בצבא האפרטהייד"

קבוצה של 143 לבנים, ביניהם רופאים, עורכי דין, קצינים לשעבר בצבא וסטודנטים הודיעו אתמול במסיבת עיתונאים, כי הם מסרבים לשרת שירות חובה בצבא דרום־אפריקה, בהודעה משותפת שפירסמו חברי הקבוצה, שאינם מזוהים עם גוף פוליטי כלשהו נאמר, "הצבא אינו מגן על דרום אפריקה, אלא על השיטה הגזענית של האפרטהייד". לפני חודש גזר בית המשפט על סרבן הגיוס, דיוויס ברוס, סטודנט למשפטים בן 25, עונש של שש שנות מאסר.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 3.8.1988

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7029	1.7241	1.7151
דולר אמריקני	1	1.60	1.68	1.6249	1.6451	1.6365
מרק גרמני	1	0.85	0.89	0.8654	0.8762	0,8714
לירה סטרלינג	1	2.72	2,85	2.7704	2,8050	2.797
פרנק צרפתי	1	0.25	0.26	0.2564	0.2596	0.2583
ין יפאני	100	1.20	1.25	1.2189	1.2342	1.2293
גילדן הולנדי	1	0.75	0.79	0.7670	0.7766	0.7716
פרנק שוויצרי	1	1.02	1.07	1.0402	1.0532	1.0457
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2526	0.2558	0.2541
כתר נורווגי	1	0.23	0.25	0.2389	0.2418	0.2405
כתר דני	1	0.22	0.23	0.2278	0.2307	0.2294
מרק פיני	1	0.36	0.38	0.3664	0.3709	0.3688
דולר קנדי	1	1.36	1.38	1.3464	1.3632	1.3561
דולר אוסטרלי	1	1.26	1.36	1.3058	1.3221	1.3147
ראנד דר' אפריקני	1	0.40	0.55	0.6596	0.6679	0.6641
פרנק בלגי	10	0.40	0.42	0.4136	0.4187	0.4162
שילינג אוסטרי	10	1.21	1.27	1.2329	1.2483	1.2401
לירה איטלקית	1,000	1.15	1.22	1.1740	1.1886	1.1804

מצב חירום הוכרז בראנגון בגלל הפגנות הסטודנטים

רויטר, סי"צ

בנגקוק.— מצב חירום הוכרז אתמול בראנגון, בירת בורמה, עשרות סטודנטים קיימו אתמול עצרות אנטי־ממשלתיות בבירה ראנגון, אך הם התפזרו ללא הפעלת אמצעים אלימים.

זו הפעם הראשונה שמצב חירום הוכרז בבירה מאז המהומות והמגפות האנטי־ממשלתיות העקובות מדם שפקדו את ראנגון ב־1974.

בקרבות בין מפגינים לכוחות הביטחון והמשטרה באזורים שונים של בורמה בחמשת החודשים האחרונים נהרגו יותר מ־200 אנשים. המהומות גרמו להתפטרותו של האיש החזק של בורמה, נה וין בן ה־77.

● ח"כ מתי פלד גינה אמש בחריפות את פיצוץ הבתים בכפר בית עומר ואמר, כי זה מעשה תועבה מדרדר את ישראל לרמתם של המשטרים המקולקלים והאפלים ביותר בעולם.

לוחמי "משמרות המהפיכה" האיראנים יוצאים מלבנון

אורי הורוביץ

400 מאנשי "משמרות המהפיכה" האיראנים ששהו בביירות, עזבו לאחרונה את ביירות דרך דמשק ועתה נשארו 100 מאנשי המשמרות בבקעה, שאמורים אף הם לעזוב בימים הקרובים את ביירות.

העתון "אל איתיחאד" של אבו ד'אבי שמסר על כך לא פירסם את סיבת עזיבתם של האיראנים.

חברי משמרות המהפיכה הגיעו ללבנון לפני ארבע שנים, דרך דמשק ושהו שם בניגוד להסכמתה של ממשלת לבנון. הם סייעו לארגונים שיעיים פרו־איראנים, וכנראה נטלו חלק בקרבות לפני חודשים מספר בין "חיזבאללה" ל"אמל" בביירות.

יוון החליטה לסגור בסיס אווירי אמריקני ליד אתונה

רויטר

אתונה. — יוון החליטה לסגור את בסיס חיל האוויר האמריקני הלניקון ליד אתונה — הודיע אתמול דובר הממשלה סוטיריס קוסטופולוס.

השיחות שמנהלות יוון וארה"ב בעניין חתימת הסכם חדש, שיסדיר את מעמד הבסיסים האמריקניים על אדמת יוון, שרויות בקיפאון מאז התחלתן בנובמבר 1987.

יוון הודיעה לארה"ב כי בכוונתה לבטל את ההסכם הקיים בדצמבר. לאחר מכן תינתן לאמריקאים ארכה של 17 חודשים לאריזת הציוד ולפינוי הבסיסים, אלא אם כן ייחתם הסכם חדש.

ארה"ב מחזיקה ארבעה בסיסים גדולים של חיל האוויר וחיל הים שלה, יחד עם 20 מתקנים קטנים יותר ביוון. במתקנים מוצבים כ־3,700 אנשי צבא.

בסיס הלניקון נמצא ליד שדה התעופה הבינלאומי של אתונה והמטוסים האמריקאים משתמשים במסלולי ההמראה המשרתים גם טיסות מסחריות.

במו"מ הבהירה יוון כי היא מבקשת ערובות לתמיכת וושינגטון בעמדתה בסכסוכים באזור הים האגאי וקפריסין.

הטור השבועי

חוק האזרחים הוותיקים
מפלגת מרכז הסתדרות הגימלאים בראשות הד"ר אליהו רייף היוצגה לועדת העבודה והרווחה להכיס את הצעתה לגבי חוק האזרחים הוותיקים. והנ"ל א. רייף יו"ר של הסתדרות הגימלאים בוועדה הצבורית שתקים לפי החוק. ב. שהוועדה הצבורית תעסוק בהקלות והטבות לגימלאים.

ביום רביעי 20 ביולי ש.ז. הובא חוק האזרחים הוותיקים — תשמ"ח 1988 ע"י ח"כ נאוה ארד יו"ר הסדרה בכנסת, לקריאה ראשונה. אחרי דיונים נתקבל החוק ללא התנגדות. עלינו לציין שח"כ ראש הסיעה ושר החוץ שמעון פרס נכח בהצבעה, כאשר ראה בתוך זה הזדמנות גדולה לצבור הוותיקים הגימלאים. כמו כן, צוינה לשבח פעילותה הרבה של יו"ר הועדה ח"כ אורה נמיר.

בסניפים
ב־13 ביולי ש.ז. התקיימה הצגה ביוזמת של כאלה בפני גימלאי יפו "נתיב" בנוש דן והדרום. הארגון כלל הסעה ודיון בפני הליס ע"י הקרן ובשליש ע"י הגימלאים. ברכו גינזבורג, ברכו ועדת התרבות במחוז הדרום, שלמן ברוכברג יו"ר גימלאי "נתיב", דאובן אבל המנכ"ל, ומאיר בן נסס קיסר ובהרפלד. ההצגה המיוחדת היתה ל־1080 גימלאים. הח' ברוכברג הודיע על המלכה ועד כתנו הדרום להרים תרומה לנסיעת עצים ביערות הקרן הקיימת ע"י גימלאי "נתיב" כתגובה להצתות ביערות ע"י גורמים עוינים. בגיבוי לסבסבי נתקבלה הודעתו בכתיאות כפיים.

מחוז יהודה
ב־20 ביולי ש.ז. התקיימה במועדון שפרינצק בהתנגבות ישיבת מזכירות רכזים בהשתתפות הח"מ מיכה טבים, אריה סריג, אילן יחזאל, רבי זילברשטיין. פתח והנחה יעקב כהן. בדיון השתתפו שושנה רצינסקה, מרדכי כהן, נפתלי וייבנר, רעיה טורן, ישראל שפירה, חיים הלה, קושניר שירה, בילהה וולפסון, שאול שלי, חזל טור, אריה פוליצק ויצחק בטארי. בסיום הוקם צבה פיתוח.

פתח־תקוה
ב־14 ביולי ש.ז. נערך יום עיון לפעילי הגימלאים, בבית דוד באשקלון. הרצו אברהם אחיעזרא בנושא פריצית הרווחה שבעה אביאבר גנוקא מירבי העיתונות בחברה הישראלית. הנוהה את יום העיון הח' אהרן כאלכון מזכיר הסניף.

חיפה
נה סאאון ב־20 ביולי ש.ז. והקיים ערב וכבוד בבית אבא חושי היו"ר יוסף בלומשטיין היה האורח הכבוד בסיפורים על תש"ת סיפור יוספי שנקלית בכתפה מרחוב נוריים, חברים אחרים אשר גם להם חלק לא בבוקל בהקמת המדינה ב־צרו מחיפה. ב־19 ביולי ש.ז. התקיימה אספת הועד של בגיף וותיקי התנועה גימלאים בבית אבות "מסדר" על הר הכרמל בהשתתפות דיידר זילברשטיין הו"ר ולאור דיון נבחר ועד. הח' חיים אריסמן, גרליהו אדיר, תה אינגבר, הרץ הגמן, ישראל הרכליך, רבקה קליפסה, הבחה הופמן הרץ.

קרית־ביאליק — ב־25 ביולי ש.ז. התקיימה אספה של גימלאי הקריה בהשתתפות אליהו רייף יו"ר הסתדרות הגימלאים, שהרצה על פעילות הגימלאים והרצו את התהגויותיו לפתיח, הוא הביע דעה הד משמעית נגד הליכה ביישוב נפרדת, הנחה ראובן רגי, יו"ר גימלאי הקישה.

קרית טבעון — ב־26 ביולי ש.ז. התקיימה אספה של וותיקי התנועה בהשתתפות יוסף בלומשטיין שהרצה על בעיות הגימלאים. הנחתה פרידקה אייל. בדיון השתתפו שמואל אבואב, רב גרוברג, סלמה חיבום, חיים בגלי. ב־9 ליולי ש.ז. התקיימה ישיבת יו"ר הסניפים של וותיקי התנועה במחוז חיפה, כראשותו של הח' מרדכי זילברשטיין שמסר דיווח על העשה בארגון וותיקי התנועה והגימלאים. הדיון היה על ההערכות לקראת הבחירות לכנסת והקירות.

מעורון הגימלאים רעננה
שאלות מעוררות ענין הוצגו לצבי אפלם יו"ר אגף הרווחה, אשר הרצה בפני אולם מלא גימלאים במועדון סליד פועלת הפועלים. צבי אפלם הרצה על "חוק הסיעוד", הדיונים שקיבלו לו בכנסת והפעלת החוק מ־1.4.88, כן הסביר מה הן הדרכים לפיהן יכול הזוקק לקבל את העזרה הדרושה לו.

הביטוח הלאומי
האגוד המקצועי של הסתדרות הגימלאים בורש שלא חל כל קיצור בקצבת הזקנה, והשארים, השלמת הכנסה.

תל־אביב
בית־ביתר — הטיול האחרון בעונה זו התקיים ב־16 ליולי ש.ז. לרמת הגולן. בעונה זו קיימו טיולים רבים ברחבי הארץ — השתתפו מאות חברים. הייעוץ המשפטי ע"י עו"ד מיקי פנחס הצליח לעל מצופה — עשרות חברים קבלו סיוע משפטי. יום מעיון האחרון התקיים בהוזרין יולי ש.ז. ובהרצים היו הח"ה אליהו רייף יו"ר הסתדרות הגימלאים וה"כ כדיבה והשתתפו למעלה מ־100 חברים. הפעילות התרבותיות והייעוץ המשפטי יחודשו ביותר שאת בראשית ספטמבר ש.ז.

מהדיונים במזכירות הפעילה
בישיבת המזכירות הפעילה שהתקיימה ב־19.7.88 מסר הח' אוריאל אברמוביץ ורה"ח מהקונגרס של EURAG הפדרציה האירופית למען הקשיש שהתקיימה בהאג בהולנד, הנושאים החשובים שהועלו בקונגרס: 1. שיתוף הגימלאים בסדי הרעיה בתחום הפוליטי. 2. ראגה לחולים המתנכלים. 3. תרבות וחינוך. בקונגרס נמסרת סטטיסטיקה הקיפת ביום ההתהוות לקראת שנות ה־2000. המספרים מראים על נטעות כח העבודה בתוצאה מהפחתת הילודה ומקביל עליה גדולה בכספר האזרחים מגיל 60 ומעלה. נושא נוסף בדיוני הקונגרס היה לתחום הפוליטי ולצורך של הופעה נפרדת של גימלאים בבחירות לפרלמנטים. הרצה הדוכי־נגטית שסרה בקונגרס הצגיעת על הצורך בשילובת הגימלאים במסגרות המפלגתיות הקיימות. לפי הנעתו של הח' קימק נבחר הח' אליהו רייף פה אחד כנציג הסתדרות הגימלאים באקסטטיבה שבמקומות של הח' א. אברמוביץ, אשר לטבון יוחלט בהמשך הישיבות.

ארגון גימלאות נעמ"ת
קבלת חברים במשרד נעמ"ת מרכז ברחוב שטינזון 2 ת"א, בכל יום ראשון בשעות 11.00 — 9.00 טלפון 1466977, 5466895.

במשא ההכרות עם צבור הגימלאים ביקר הד"ר אליהו רייף במקומות הבאים: ב־25/7 בקרית ביאליק ב־26/7 פ"ת, בית ווהכבלו ב־27/7 ברמת־גן. הנושא שעליו התרכז הדיון — הסתדרות הגימלאים ויעדיה.

הרוקחים משוועים לתרופה

ב„בילינסון", „אוניית הדגל" של הרפואה הציבורית, מודעים לעיתוי הבעייתי של עיצומי הרוקחים. אך הכעס — על הסחבת בטיפול משרד האוצר וקופת־חולים בעניינם — הגיע לנקודת־רתיחה

עמירם כהן

העיתוי שמצאו הרוקחים לפתיחת מאבקם בעייתי מעט. עוד עיצומים. מה כבר עיצומים יכולים לגרום למערכת בריאות ציבורית קורסת. האיש ברחוב מסרב כבר לשמוע על המערכת החולה הזו, מתפלל רק לבריאותו ולכך שלא יזדקק לשירותיה. לאחר שהמשטרה ומשמר הגבול נכנסו ל„אליאנס" — מסעף הסתדרותי — אף לא אחד מתרגש מצווי הריתוק, שהוציאה קופת־חולים ההסתדרותית לרוקחיה.

ב„בילינסון", בית־החולים הגדול ביותר של קופת־חולים, „אוניית הדגל" של הרפואה הציבורית — הרוקחים מודעים לפרובלמטיקה של העיתוי. אך, הם מואסים בהמשך שיתוף הפעולה עם משחק הסחבת של האוצר. אבל הכעס הגדול הוא דווקא על קופת־חולים.

מגיסטר ציפי גרינוולד, מנהלת בית־המרקחת בבית־החולים, 13 שנה רוקחת, אומרת זאת כך: „הרי מה שעשר לנו עם צווי הריתוק, היחס הזה אלינו, הוא הסימפטום הכי מובהק להידרדרותה של הקופה: הפעם הם הוכיחו מה באמת חשוב להם. הרי במשך ארבעה חודשים ויותר ניתוחים „לא דחופים" אינם מתבצעים. מרפאות החוץ סגורות. בדיקות לא נערכות. והכל על גבו של החולה, שהבעיה שלו הולכת ומחמירה.

„אף לא פעם, בכל התקופה הזו, ביקשו צווי־ריתוק נגד הרופאים ונגד עובדים אחרים של המערכת. אבל ברגע שהעיצומים שלנו פגעו בכיסה של הקופה, כי היא חייבת לאשר יותר החזרים מבתי־המרקחת הפרטיים — הם רצו לבית־המשפט. במסגרת העיצומים, סירבנו להמשיך ולהיות השוטרים והפקידים של קופת־חולים. בסך־הכל לא עשינו ואיננו עושים דבר, כדי לפגוע בחולה. אבל אמרנו: נעשה רוקחות בלבד. לא נבדוק בולים על המרשמים, לא נבדוק את זכויות החולה, לא נבדוק האם הרופא מוסמך, או אינו מוסמך, לרשום תרופה כזו וכזו על־פי תקנות הקופה."

מאבק על קיום

מביקור בבית־החולים „בילינסון" מסתבר, שמאבק הרוקחים אינו מסתכם בשכר. זהו מאבק על עצם קיומה של הרוקחות הציבורית במדינה. ציפי גרינוולד אומרת, כי „בבית־החולים „בילינסון" 40 אחוז מן התקנים פנויים והאנשים ממשיכים לעזוב אותנו. בשלוש השנים האחרונות לא הצטרף אלינו אף רוקח צעיר. בשבועות האחרונים שוב עזבו אותנו שני רוקחים בעלי ניסיון. אחד מהם — לסקטור הפרטי.

„מתוך עשרים וחמש משרות שבתקן, אנחנו מצליחים לאייש 15 משרות בלבד. אנשים פשוט אינם רוצים לעבוד. לפני שנים אחדות עמדו אצלנו בתור. רוקחת היתה יוצאת לחופשת לידה — התייצבו שלוש במקומה,

מגיסטר ציפי גרינוולד • רוקחות בלבד

למרות שהתעסוקה היתה זמנית. היה מגיע רוקח, מתקבל לשנתיים לניסיון, ומי שלא עמד בקריטריונים — לא התקבל. היום, תקופת הניסיון היא רק תיאורטית: מאחר שבשלוש השנים האחרונות, שום רוקח חדש לא החזיק מעמד אפילו חצי שנה."

„יש לנו," — ממשיכה מגיסטר ציפי גרינוולד — „יחידה מפוארת להזנה תוך־ורידית. יש לנו מרכז מידע תרופתי, מן הגדולים בארץ. יש רוקחות מחלקתית קלינית: יש מחלקה סטרילית, שמשרתת למעשה את כל השרון — בין היתר, את בתי־החולים „מאיר" ו„השרון". למרות שהמשכורות אצלנו נמוכה בכ־30 אחוז מאשר בסקטור הפרטי — מי שראה ברוקחות אתגר, היה בא אלינו.

„כיום, כאשר במקום שלוש מחלקות חייבים לקבל 7־8 מחלקות, אין שום אפשרות להכיר את החולים על בעיותיהם, לא ניתן לייעץ לרופאים, או לבדוק אינטראקציות. כשמה שנותר לעשות זה לרוץ בין המחלקות כדי להספיק לחלק תרופות — או אנשים שואלים את עצמם מדוע עליהם לקבל משכורת פחותה כמאה אחוז מזו של הסקטור הפרטי. האם לשם כך למדו ארבע שנים באוניברסיטה וחצי שנה סטאז' אם להיות אפסנאי של תרופות — אז לפחות לקבל משכורת מינימלית. והוא הולך לסקטור הפרטי," — מסכמת גרינוולד.

אכן, המידע שברשותי מראה, כי מרבית הרוקחים הצעירים, המסיימים כיום את בית־הספר הגבוה לרוקחות בירושלים אינם מגיעים

מגיסטר חזי סיני • נשארנו מאחור

לסקטור הציבורי. רובם הגדול פונה לרוקחות הפרטית, לתועלמנות רפואית, למעבדות פרטיות וליבוא. מהיכן שלא תביט על נושא הרוקחות הציבורית — תגיע לבעיית השכר. אתה באמת נדהם לגלות, שרוקח מתחיל מקבל ברוטו 700 ש"ח, פחות מ־4 שקלים לשעה — בהפרש ניכר מרופאים, אפילו פחות מעובדים במינהל ומשק, באותה דרגה.

„כל השנים ישבנו בשקט"

מגיסטר חזי סיני, חבר המזכירות הארצית של הרוקחים, מראה לי, שוזר על גבי לבן, תלוש של רוקח, המשמש בתפקיד אחראי בבית־החולים ובעל ותק של כחמש שנים.

שכרו ברוטו של אותו רוקח הוא 793 ש"ח בדיוק. נכון שהשורה התחתונה מראה על כ־1500 ש"ח, אבל זאת מפני שכ־50 אחוז מהשכר מורכב מתורנויות וכוננויות אינסופיות, שעל הרוקח לעשות בתנאים של לחץ ואחריות בלתי רגילים.

אותו רוקח עשה באותו חודש 45 שעות נוספות, וכן 72 שעות כוננות פעילה — שעות שבהן הוא חייב להימצא בביתו, נכון לכל קריאה מבית־החולים, להכנת תרופות למצבי חירום. מי שמכיר את הרכב השכר במגזר הציבורי, יודע שמרכיב זה בשכר אינו נכנס לחישוב הגימלה והפנסיה. חזי אומר, כי „אנחנו חיים במצב הבלתי נסבל, שרוקח מגיע לפנסיה עם 70 אחוז ממחצית המשכורת שלו..."

לפני שנה יצאו הרוקחים למאבקם. תביעתם היתה לחזור ולהצמיד את שכרם לשכר הרופאים. בשלב הראשון ביקשו לזכות בתוספת של 30 אחוז, כחלק מן השחיקה המתמשכת. חזי: „כל השנים ישבנו בשקט, לא השבתנו מרפאות, לא היינו אלימים והתוצאה היא שנשארנו מאחור."

באוקטובר אשתקד השביתו הרוקחים את בתי־המרקחת של הקופה. הישגם היה שהאוצר הכיר בכך, שיש הצדקה לפתוח את הסכמי השכר איתם. במרץ התחיל מו"מ עם נציגי האוצר, שנמשך כ־3 חודשים. לאחר שהגישו הצעה, והאוצר הגיש הצעה נגדית, והסכם כמעט נחתם — הודיע להם האוצר במפתיע כי כל הצעותיו היו בבחינת כדור־גישוש ואינן אקטואליות. הרוקחים הבינו, שלמעשה יצרו סחבת בעניינם במשך שלושה חודשים, ואם לא יפעלו בדרכים של עיצומים וסנקציות — לא יהיה שום פתרון והענף ילך ויידרדר.

היום אומר חזי, כי הם מוכנים למאבק, כפי שלא היו מוכנים לו מעולם. זאת „כדי שכבודו של המקצוע וכבודו של הרוקח, והעיקר טובתו של החולה, יוחזרו. דחינו את הצעת האוצר — הם לא התביישו להציע לנו תוספת של 40 ש"ח לרוקח ו־25 ש"ח לעוזר רוקח. אנחנו תובעים לקבל עכשיו שלושים אחוז, שהם המינימום, כדי שנוכל להמשיך בעבודתנו".

איזון פלשתיני ל„עמוד האש"

דפנה ורדי, לונדון

בעיית זכות ההגדרה העצמית של הפלשתינאים, היא אחד הנושאים המרכזיים העולים על הפרק בכל פעם שעולה נושא הסכסוך הישראלי־ערבי. הטלוויזיה הבריטית מקדישה לנושא זה מספר תוכניות „דוקומנטריות" (במידה זו או אחרת) בשבועות הקרובים. אך, נראה שאם ניקח אותן ברצינות, מי שיישאר עם בעיית ההגדרה העצמית וזהות לא ברורה יהיו הישראלים, ובעיקר ילידי הארץ שבינינו.

סדרה של שתי תכניות, אשר יוקרנו בשבועיים הקרובים ברשת הטלוויזיה הרביעית, תחת השם „פלשתין — ארץ בלי אנשים?" ו„אנשים בלי ארץ?" באה, לטענת המפיקים, להראות כי „המיתוס לפיו פלשתין היתה ריקה לפני שהציונים החלו להתיישב — הוא שטויות". אכן, אפשר לקבל מסקנה זו, אם מקבלים את טענתו של היסטוריון מאוניברסיטת נורטווסטרן שבשיקגו המסביר לצופים, שפלשתין היתה מיושבת תמיד על־ידי כמה קבוצות של ערבים פלשתינאים: „ערבים פלשתינאים נוצרים, ערבים פלשתינאים מוסלמים ו... ערבים פלשתינאים יהודים".

אמנם רשת הטלוויזיה שמקרינה את הסדרה הבהירה מראש (לעיתונאים, אך לא לצופים) כי אין כאן כל כוונה להציג תמונה מאוזנת, המטרה היא להציג את ההיסטוריה מנקודת מבט פלשתינאית, כדי לתת איזון לסדרה „עמוד האש" אשר הוקרנה בבריטניה לפני כמה חודשים. אבל נראה לי שגם כאשר יש כוונה להציג נקודת מבט מסוימת, עדיין כדאי לשמור על קשר מינימלי עם העובדות. למרות כל הטענות שנשמעות (ולעתים קרובות בצדק) על הבעיות העומדות בפני הפלשתינאים הנאבקים כדי להשיג זכות הגדרה לאומית — ישראל מעולם לא התעקשה להגדיר את הערבים היושבים בתחומה כיהודים.

מכשול לא חשוב

פרופ' ארוארד סעיד, מאוניברסיטת קולומביה בניו־יורק, המופיע לעתים קרובות באמצעי התקשורת, בעיקר בארצות־הברית, כדוברם של הפלשתינאים, מסביר שהציונים היו שותפים לתחושה האירופית של „עליונות מעורבת עם גזענות", אשר היתה המקור ליחסם אל התושבים המקומיים בפלשתין. הוא מבהיר שהבסיס להחלטה להקים בית לאומי ליהודים בארץ־ישראל היה לתת „ארץ בלי אנשים לאנשים בלי ארץ", גישה המתעלמת לגמרי מהתושבים המקומיים, אליהם התייחסו כאל „מכשול לא חשוב אותו אפשר להסיר בקלות".

חלק ניכר מהתכנית מוקדש לפרעות או „ההתקוממות" של השנים 1936־1939. למשמע תיאורים אלה קשה להימנע מהשוואה לדרך בה אמצעי התקשורת בבריטניה מציגים את האירועים בשטחים בחצי השנה האחרונה. במקרים אחדים, כאשר המרואיינים לא מציינים שמדובר בבריטים, אלא משתמשים ב„הם", אפשר בקלות לטעות ולחשוב שמדובר בראיון עם פלשתינאי המתגורר בשטחים ומתאר לכתב רשת טלוויזיה זרה את התנהגותם של החיילים הישראלים.

גם אז המנהיגות גורשה

ייתכן שמבחינה זו אולי הסרט שנועד לסייע בהסברת הבעיה הפלשתינאית, בסופו של דבר יסייע דווקא למאמצי ההסברה של שגרירות ישראל בבריטניה. הפעם לא מדובר בישראלים ה„נוראים" המפוצצים את בתיהם של מחבלים ומטילים עונשים קבוצתיים על כפרים שלמים. אמנם התיאורים הם זהים, אך, המבצעים הם הבריטים... הבדל נוסף הוא במספרים. בזמן ההתקוממות שכוונה נגד הבריטים, נעצרו 7,500 פלשתינאים, 5,000 פלשתינאים נהרגו בפעולה, ועוד 112 הוצאו להורג. המנהיגות — גורשה...

מפיק התכנית, טיילור דאונינג, אשר הפיק בעבר מספר תכניות בנושא הבעיה הפלשתינאית, ואף זכה בפרס בינלאומי על אחת מהן, מודה שהמסר, בסופו של דבר, הוא פוליטי, למרות שהתכנית מתיימרת להראות את התרבות, החינוך וההיסטוריה של פלשתין. עיקרה של התכנית מוקדש לחלק ההיסטורי ומרוחות על עדותם של שני אקדמאים ממוצא פלשתינאי — ארוארד סעיד מניו־יורק ואיברהים אבו־לינגהוד משיקגו. „במקרה" שניהם ידועים בארצות־הברית ומחוצה לה כפעילים למען המטרה הפלשתינאית ומייצגים את הפלשתינאים במפגשים עם המימשל האמריקני. דאונינג מסביר את הבחירה בכך שאין כיום הרבה אנשים שיכולים לתת תיאור אותנטי של האירועים בשנות העשרים המאוחרות, ולכן הוחלט להסתמך על עדותם של היסטוריונים, והשניים נבחרו כמי שיכולים להציג את התמונה בצורה הברורה ביותר.

במבט כולל על התכנית נראה, שיותר משנשמעות טענות נגד הציונים אשר לקחו את ארצם של הפלשתינאים שכל־כך שקדו לעבד אותה, עד שלא היו בה כל שטחים ריקים ושוממים, מפנים מפיקי התכנית אצבע מאשימה כלפי האימפריאליזם המערבי בכלל, ושלטון המנדט הבריטי בפרט. יש להניח שיפי־הנפש הבריטים, המביעים זעזוע עמוק מכל תקרית בין צה"ל לפלשתינאים בשטחים, ירגישו מאוד לא נוח, אם יצפו בתכנית זו. שכן עולה ממנה, שבדיוק אותן שיטות פעולה של פיצוץ בתים, גירוש ומעצרים מינהליים הונהגו על־ידי הבריטים בזמן שהם שלטו באזור.

על הפרק

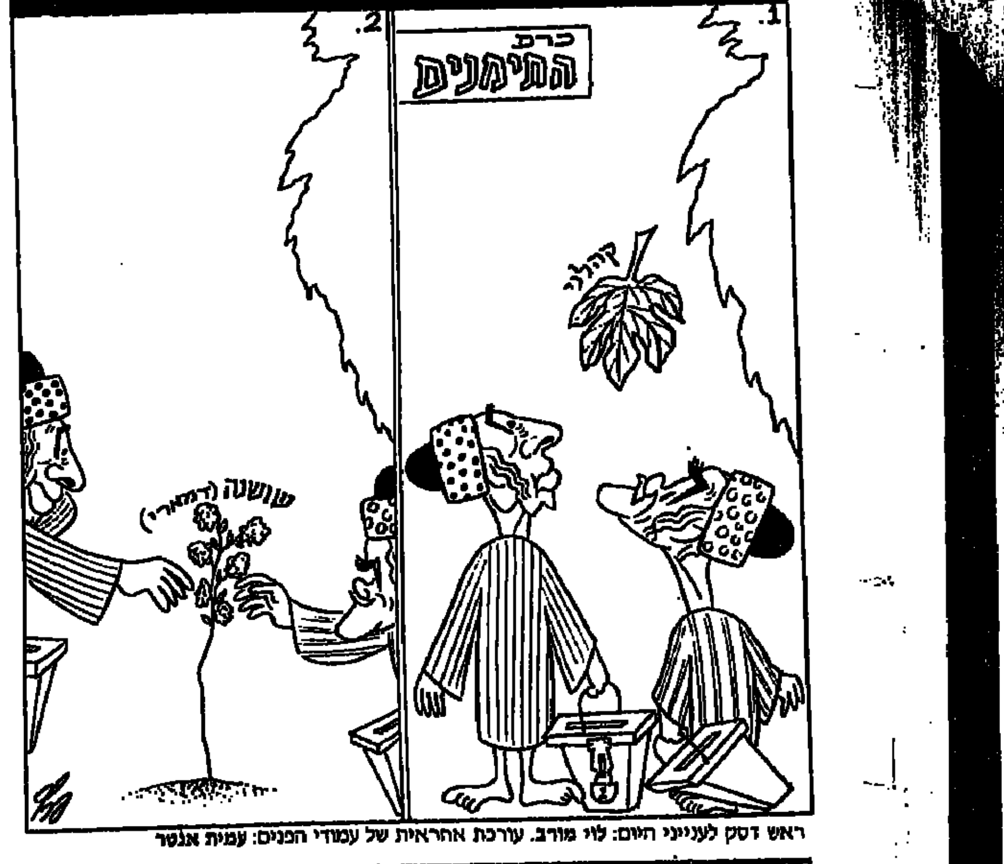

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

אבנים בגלגלי התיירות

העונה בוערת רק בשטחים

במשרד האוצר מעריכים, כי הירידה בהיקף התיירות הנכנסת תגרום להפסד של כ־300 מיליון דולר

אודי נחשון

עד אפריל 88 היתה התיירות הנכנסת לישראל עדיין בקו עליה.

אבל, כאשר החלה העונה הבוערת התברר כי הבעירה היחידה מתרחשת בשטחי האינתיפאדה.

במחצית הראשונה של השנה נרשמה ירידה של 8 אחוזים בהיקף התיירות הנכנסת לישראל, לעומת התקופה המקבילה אשתקד. אולם הנתונים המשמעותיים יותר מתייחסים לרבעון השני של השנה:

במאי ירד מספר התיירים הנכנסים ב־25 אחוז וביוני נרשמה ירידה של 23 אחוז.

במשרד האוצר מעריכים, כי הירידה בהיקף התיירות הנכנסת תגרום להפסד של כ־300 מיליון דולר. את השפעת הירידה על בתי־המלון ניתן לראות בחודשים האחרונים במספר הלינות בבתי־המלון. בחמשת החודשים הראשונים של השנה ירדו לינות התיירים ב־12 אחוז. במקביל נרשם גידול של 9 אחוזים במספר הלינות של הישראלים. ולכן, הצטיירה התמונה הכוללת כחמורה פחות. יש להניח כי עם סיכום מספר הלינות בחודשים האחרונים, יתברר כי מצבם של המלונאים, באזורים מסויימים, גרוע יותר. אגב, עיקר הירידה בלינות תיירים נרשמה במלונות של ארבעה ושלושה כוכבים, שם הגיע שיעורה, במאי האחרון עד 36 אחוז לעומת החודש המקביל אשתקד.

דחייה של 5 חודשים

בתחילת השבוע סיכמו משרדי־האוצר והתיירות על הסדר סיוע למלונאים, הכולל דחיית החזר הלוואות, הגדלת ביטוח השער והזרמה תקציבית נוספת לקידום השיווק. למלונאים תינתן דחייה של 5 חודשים בהחזר הלוואות פיתוח לממשלה, בסכום כולל של 10 מיליון ש"ח. מלונות שנפגעו במיוחד, כמו מלונות 5 כוכבים בירושלים, יקבלו דחייה של מלוא החזר ההלוואות. באזור החוף תהיה דחייה של 80 אחוז מההלוואות ובאילת לא תהיה כל דחייה.

שני המשרדים הסכימו להגדיל את ביטוח השער למלונאים ב־1.5 מיליון ש"ח, ולהגדיל את קרן השיווק ב־1.5 מיליון ש"ח. בסך־הכל הוגדל תקציב עידוד השיווק של משרד התיירות ב־3 מיליון ש"ח מתחילת 88.

משרד התיירות לא קיבל עדיין את הכספים עבור פעולות השיווק וההסברה.

אבל גם העברתם המהירה לא תביא שיפור מיידי במצב, והמלונאים ימשיכו לספור בדאגה את מספר התיירים הנכנסים.

מ"מ ראש דסק יום: חנה איש־הורביץ

„חופשת מלכים בירושלים. איך זה מסתדר עם המהומות?" (צילום: רחמים ישראלי)

תפוסה מלאה על בטן ריקה

מלונאים ובעלי עסקים באילת מתלוננים, כי האינתיפאדה השפיעה על התיירות הזרה והנופשים הממלאים את העיר הם ישראליים, ובעיקר בני־נוער ■ „אנחנו צופים תפוסה מלאה", אומר נשיא התאחדות בתי־המלון באילת ■ תחושה כנגד מספרים

בצלאל רובין

על אף שביותר חלקי הארץ התיירות צולעת עם מיעוט תיירים ואורחים בבתי־מלון, באילת המצב הפוך. העיר פורחת. יום־יום ניתן לראות בשעות הבוקר המוקדמות מאות בני־נוער הנפלטים מעשרות האוטובוסים היוצאים בחצות הלילה מתל־אביב לאילת, כשחלק מהם עושה את דרכו לשפת־הים, והאחר תר אחרי אכסניית נוער, חדר להשכיר או מלון זול אחר. רחובות העיר מלאים ועמוסים בני־אדם. תורים ארוכים משתרכים בבנקים והאווירה הכללית בעיר היא במידה מסויימת אווירת קרנבל עליז.

„זו רק אחיזת עיניים. גם אצלנו התיירות „צולעת" אין תיירים, ואלה שבאים הם רק בני־נוער טרם גיוסם לצבא, שהפרוטה לא כל כך מצויה בכיסם." אמר סוחר במרכז התיירות החדש. „גם אצלנו הצ'קים התחילו לחזור. יש לנו מיעוט באורחים ואנחנו חשים שזה כבר לא מה שהיה. היה לנו טוב בשלוש השנים האחרונות, עכשיו המצב התחיל להיות רע. דברי בעל מסעדה במרכז העיר. אלו רק שתי דוגמאות, אך כמותן מתלוננים גם בעלי העסקים האחרים באילת.

מכל מקום, בתי־המלון בעיר מלאים אפילו מעט יותר מאשר בחודש המקביל בשנה שעברה. אבל אצל המלונאים משהו מציק, כמו בטן ריקה. לחלק מהם יש תחושה שההשלכות של האינתיפאדה משפיעות גם על התיירות של אילת, בעיקר על התיירות הזרה. אחרים אומרים: „מה פתאום, מה לנו ולאינתיפאדה. חודשי הקיץ והחופש הגדול הם חודשי החופש של התיירות הישראלית והתיירים אכן באים." משום מה חלק מהמועדים הגדולים, כמו התעשיה האווירית, לא הגיע השנה לאילת. אבל בסך־הכל הישראלי הנופש גילה כבר מזמן את אילת והוא מרבה לבקר בה.

תפוסה מלאה

משה פונטרמולי, מזכ"ל התאחדות המלונות באילת, אומר, שבחודש יוני השנה תפוסת החדרים במרבית המלונות בעיר היתה בסדר גודל של 78 אחוז לעומת החודש המקביל, בשנה הקודמת. ככל שמתקרבים החגים התפוסה גדלה והולכת. סיכום חודש יולי השנה מראה על עליה של 9 אחוז ביחס לחודש הקודם — 87 אחוז, משמע אחוז אחד יותר מאשר בחודש יוני. לדעתו של פונטרמולי, על אף הקשיים, השמירה על הקיים והגידול בתפוסה נובע בעיקר מפרסום יעיל ומהורדת מחירים.

אהרון דקל (דקס), נשיא התאחדות בתי־המלון באילת, אופטימי מאוד ביחס לעונת התיירות הקרבה והולכת. לדבריו, מרבית בתי־המלון באילת חתמו על עיסקות טובות לכל העונה עם כמה חברות תיירות גדולות באירופה. ההסכמים האלו, שיכנסו לתוקף מיד לאחר החגים, נחתמו בשני ירידי תיירות בינלאומיים שהתקיימו לפני כמה חודשים בברלין ובלונדון. „אנחנו צופים תפוסה מלאה של כל בתי־המלון בעיר", אומר דקס.

מחירים בשמיים

לנסות להשיג היום חדר, בתקופת החגים, במלונות הפאר של אילת כמו „אביה סונסטה", „המלך שלמה", „נפטון" „ספורט לגונה" „ומוריה" — זו משימה כמעט בלתי־אפשרית, והמחירים בהתאם. יש כאלו שאומרים שהם בשמיים 160 שקל ליום לזוג, במלון ארבעה כוכבים, לינה וארוחת בוקר, ו־220 שקל לזוג במלון חמישה כוכבים, לינה וארוחת בוקר. גם משכירי החדרים הפרטיים המאורגנים מרוויחים, אף אצלם מלא ולא ניכרת ירידה בתפוסה ובעסקים.

מכל מקום, לפי שעה, המשבר בתיירות כנראה פסח על אילת. יש בעיר שפע של מועדוני לילה, וצוותי הבידור במלונות עובדים שעות נוספות, כדי לספק את הדרישה. עמותת גורמי התיירות, שבמשך השנים האחרונות, השקיעה רבות במופעים לתיירים, מביאה עתה לאילת תזמורות אומנים, ועתה החליטה להפעיל אותם לטובת הנופשים הישראלים.

בסוף החודש הזה גם מוצע באילת, לנופשים הישראלים, פסטיבל ג'אז בינלאומי. הפסטיבל יתקיים בסוף החודש, בין ה־26 עד ה־30 באוגוסט.

בצורת יולי־אוגוסט

אוגוסט נחשב כחודש שיא בתיירות פנים, נכון לעכשיו, בתי־המלון בתפוסה חלקית מאוד. תיירות חוץ מטפטפת פחות ופחות

אלישבע איילון

הדיווחים האחרונים ביחס למצב המלונאות בארץ מציירים גרף לא יציב, די צפוי ורחוק מלהיות אופטימי. אם חודש אוגוסט, שנחשב לחודש שיא בתיירות פנים וחוץ, יכול לשמש כקריטריון, הרי לכם הנתונים הבאים.

אבי קטמו, מנהל רשת מלונות קסטור („רם" — ירושלים: „צל הרים" — ים המלח: „לוט" — ים המלח) וסגן נשיא התאחדות בתי־המלון בארץ, מציג תמונה משולבת: „בים המלח תפוסת בתי־המלון סבירה. הקליינטורה בנויה על קהל קבוע. ולמרות זאת יש ירידה של 10% לעומת התנועה בשנת 87'. היום עומדים בתי־המלון בתפוסה של 60%.

„מצבה של ירושלים קשה הרבה יותר. מלון רם עומד בימים אלה על תפוסה של 30%, הרבה תיירים ביטלו וישראלים רבים ממלאים את הכנרת ואילת. מכת הביטולים הראשונה היתה בפברואר־אפריל. הזמנות חדשות, שהיו צריכות להיכנס לקראת סוף הקיץ והחורף הבא, לא נכנסו, כך שאני צופה לעם ולירושלים כולה חורף קשה מאוד, למעט תקופת החגים. „זה הביא אותי למסקנה, שאת מלון „רם" אני סוגר ב־20 באוגוסט בלי לקבל כל החלטה לגבי העתיד שתלוי במצב. יש גבול להקרבה. זה יהיה צר וכואב, אבל תמיד נוכל להפוך את „רם" למשרדים.

המחירים היום ב„רם" נמוכים ב־25%, אני מוכר ארוחת צהריים ב־20 ש"ח. לאן אפשר עוד לרדת?"

אורי בן־זהר, מנהל מלון „גני הירדן", טבריה נשמע אולי אופטימי מעט יותר. „זה שהתיירים אינם מגיעים זו אחת מעשר מכות מצרים. המחיר? על הפנים. נקודת האיזון הכלכלית בין המחיר ושכר העבודה שעולה מתערערת. אף אחד אינו חושב על זה שהמחירים המסובסדים עולים. מי לא מכיר את ארוחת הבוקר הישראלית? את

(סוף בעמוד 10)

המשק ישלם

מלחמת השטחים מחזירה את ישראל לתקופת קיפאון כלכלי. הנזק מצטבר. ההתעלמות האידיאולוגית מעובדה זו לא תוכל להימשך עד־אין־קץ

צבי טימור

שר האוצר וראשי משרדו למדו את מחיר האינתיפאדה לאט ובדרך הקשה. לפני חודשים אחדים התבטא משה נסים, ש„אין הוצאות נוספות משמעותיות בשל האינתיפאדה." השר התעלם גם מהמחיר הכלכלי של האירועים. במרוץ כבר הכיר, כי קיימת פגיעה כלכלית בסקטורים מסויימים, בהם מועסקים עובדים רבים מהשטחים, אך עדיין סירב לקבוע את ההשפעה הכוללת של האירועים על ענפי המשק.

בשוי־כספי למצב החרום בשטחים

אמר אתמול הממונה על התקציבים באוצר ★ השר יעקבי: המחיר — בתפוקה ובאינפלציה

הרחיק לכת כמובן, בתהליכי פשיטת הרגל, השר יגאל הורביץ, שידוע „בראגתו" למשק. ב־11.7 הורביץ ביקש פשוט להתעלם מן העובדות. בהיותו מונחה על־ידי האידיאולוגיה של ארץ־ישראל השלמה, הוא ביקש לטשטש כל עובדה, העלולה להפריע לחזונו. באותו מועד הוא אמר ל„ידיעות אחרונות", כי „ידי פעם נמסרים כל מיני מספרים על נזקי האינתיפאדה, שמרכזוכים עלול לחייב נזק ולעודד את אש"ף וההרגשה שליו. שוב, לא עצם הנזק לענפי משק הדאיג את יגאל הורביץ, אלא רק הפרסום „העלול לסייע לאש"ף".

גם שר הכלכלה גד יעקובי ניסה לכמת את סכומי העלות של מלחמת השטחים. עוד בתחילת ההתקוממות ניסה לסכם את העלויות הישירות (כגון: תקציבי צה"ל והביטחון) ואת העלויות הכלכליות העקיפות. גד יעקובי פירסם בזמנו אומדן כזה, שהסתכם בכ־2 אחוזי תוצר לאומי גולמי, משהו בסביבות מיליארד ש"ח. לאומדנים כסוג זה הגיעו גם באופן בלתי תלוי עיתונים אחרים, כגון „על המשמר" ו„ידיעות אחרונות". אולם גם גד יעקובי וגם העיתונאים זכו לתגובות נזעמות מכיוון משרד האוצר.

נסים: המהומות בשטחינו עולות למשק שלושה מיליון ש"ח ביום

„לא יועיל לאף אחד לנפח את שיעור הנזקים ואף לא להורידם למימדים מגוחכים כלפי מטה"

בימים אלה נאלץ שר האוצר לסגת מעמדותיו ולהכיר בעובדות החיים. מלחמת השטחים עולה כסף וקיימת גם עלות כלכלית למשק הלאומי, כתוצאה מאובדן תפוקה, ירידה בתיירות, ירידת הכנסות של נמלי התעופה, ירידה של הכנסות ממסים. את העלות הישירה לצה"ל מעריכים ב־270 מיליון ש"ח, העלות הישירה למשטרה נאמדה על־ידי בר־לב ב־150 מיליון ש"ח, והוא דורש תוספת תקציב.

בעיות כלכליות במישור הפוליטי

בימים האחרונים נאלץ האוצר להודות במצבו הקשה של ענף התיירות, ולהעמיד סיוע לרשות הענף. סכומי הסיוע עדיין נמוכים מאובדן ההכנסות המשוער. חלק מתבטא רק בתורים מזומנים, בדחיית גביית חובות. אך העלויות מתחילות להגיע. לאחרונה הודה גם נסים בכך. האירועים בשטחים עולים למשק 3 מיליון ש"ח ליום, כלומר למעלה ממיליארד ש"ח לשנה, קרוב מאוד לאומדנים הראשונים של גד יעקובי.

ממשלות הליכוד מסוכנות בתחום זה. ממשלת הליכוד ניהלה את מלחמת לבנון, שהביאה להתמוטטות המשק, כאילו אין לה כלל עלות כלכלית. בסופו של דבר התברר, כי מלחמה זו עלתה למשק כ־5 מיליארד דולר בהוצאות ישירות ובאובדן תפוקה. כאשר עלות זו והתוספת לתקציב המתווה בלארהבי, גרמה לאינפלציה דוהרת ולהתמוטטות כל המערכות. כיום מנסים שוב ראשי הליכוד לטמון את ראשיהם בחול ולנהל את המלחמה בשטחים, כאילו איזה דוד מאמריקה ישלם את המחיר.

מחיר האינתיפאדה — כמיליארד שקלים

[illegible]

בישראל, בין קיפאון לבין צמיחה — מפרידים 3־2 אחוזי תוצר. מלחמת השטחים מחזירה את ישראל לתקופת הקיפאון. הנזק הכלכלי מצטבר כל זמן שההתקוממות ופעולות הדיכוי נמשכות. לכן לעתים קרובות, אין לבעיות כלכליות פתרון כלכלי טהור. בעיות כלכליות נגרמות במישור הפוליטי, כיום בענף התיירות, בענף ההלבשה, בבנייה ובמסחר. ימי המילואים הוכפלו, קיימת ירידה בגביית מס־הכנסה והכנסות בכט"ח. המשק יצטרך לשלם את המחיר. כפי שנהוג בארץ, גביית המחיר תידחה עד לאחר הבחירות, או עד שהמערכות יקרסו.

הסכומים עדיין אינם נראים גדולים ומאיימים. אולם ניתן היה לפתור בהם את משבר מערכת הבריאות, ואולי גם את משבר התעשייה והחקלאות. ההתעלמות האידיאולוגית מבעיות כלכליות, שיוצרת המדיניות, אינה יכולה להימשך עד־אין־קץ. רצוי להקדים את הדיון ואת הסיכומים בנושא זה, לפני שייגרם נזק בלתי ניתן לתיקון.

המפתחות בפניך

בעריכת יואב אביב

מחקר:

חנייה על מדרכות, השלכות שליליות

„אם ניתן למצוא צד של זכות למתן אפשרות לחנות על המדרכות בערים הגדולות, זהו הצד התחבורתי, מן הבחינה האורבנית קשה למצוא בפתרון זה משהו חיובי. מרבית ההשלכות שיהיו להיתר החנייה על המדרכות הן שליליות בטיבן.

ראשית, לפי החוק הולכי הרגל חופשיים ללכת על המדרכות, שהן שטח ציבורי פתוח; החוק לא הטיל שום הגבלה על השימוש החופשי בהן. עתה באים התקנה החדשה והתמרור המיועד לכך ומגבילים את זכותם של הולכי הרגל להשתמש במדרכה. במקרים אחרים זכות זו למעבר חופשי אף עלולה להיפגע פגיעה של ממש: למשל, כאשר מדובר במעבר עגלות ילדים על המדרכה בשעה שהרכב החונה משאיר רק מקום צר למעבר. ועוד, הורים לא מעטים מתירים לילדיהם לשחק על המדרכה והשטח הזה היה עד כה מוגן יחסית מפגיעתו של רכב מוטורי." כך טוען פרופ' שלום רייכמן מהמחלקה לגאוגרפיה באוניברסיטה העברית בירושלים.

במאמר בכתב העת „עיר ואזור", שיצא לאור בימים אלה על-ידי משרד הפנים, טוען המחבר כי פגיעה מסוג אחר בעקבות חניית רכב על מדרכות עלולה להיגרם מחמת הקרבה היתרה של הרכב לשימושי הקרקע הנמצאים בסמיכות מקום. כלי הרכב, כידוע, פולטים פליטות של מזהמים ואלה עלולים לפגוע בדיירי הקומות התחתונות, או גם בעסקים הנמצאים במפלס המדרכה בסמיכות מיידית אליהם. במקרים אלה נמדדת הפגיעה, הנגרמת מן החנייה על המדרכות, על-פי הנורמה החברתית הקיימת בכל מדינה. ככל שהמדינה והחברה מקפידות יותר לשמור עליה, תוך אכיפת הנורמות של איכות הסביבה, ונלחמים בכל פגיעה בה, כן תגבר המודעות למפגעים אלה. יש להניח, למשל, שהפגיעה תהיה קשה יותר במקומות המועדים לזיהום, כגון מקומות נמוכים, ובשעה ששוררים תנאי אינברסיה.

קורס לנהיגה מתקדמת

ניסוי בלימה על משטח החלקה

מועדון מכוניות וסיירות בישראל (מ.מ.ס.י) החליט לקחת חלק פעיל במלחמה בתאונות הדרכים בכבישי ישראל. בשיתוף עם משרד העבודה מציע מ.מ.ס.י לכל חבריו, קורס נהיגה מתקדמת בתנאי-דרך קשים במיוחד. הקורס מתקיים במתקן מיוחד שנבנה ומופעל על-ידי משרד העבודה, באשדוד.

המתקן, שעמד עד-כה בעיקר לרשות נהגי מ.ל.ח. (משק לשעת חירום) כולל מסלול חלק במיוחד, הנקרא „משטח החלקה". עם התזת מים נוצר מקדם חיכוך נמוך ביותר בין המשטח לצמיג — וכך יכול הנהג להתרגל בצורה מבוקרת נהיגה בתנאי כביש רטוב.

עד-כה עמד מסלול האימונים באשדוד לרשות נהגים מקצועיים בלבד ועם חתימת ההסכם בין מ.מ.ס.י למשרד העבודה נפתח עתה המסלול גם בפני חברי מועדון מ.מ.ס.י ההשתתפות בקורס מותנית ביישום מוקדם ובבדיקה בטיחותית של הרכב הפרטי (בלמים, הגה, צמיגים).

הקורס כולל הרצאה והסבר תאורטי על המערכות הפועלות בתנאים המיוחדים, כהכנה לקורס המעשי. אחר-כך עוברים הנהגים לבחון את כוחם במתקני המסלול המיוחד, בהם מתקנים לשיפור מיומנות הנהיגה, אומדני מרחקים בתנאים קשים ושליטה במצבי חירום וכל זאת בהדרכתם המקצועית של מדריכי המתקן.

הבולט בין המתקנים הוא כאמור „משטח ההחלקה". התזת מים רצופה מביאה את המסלול למצב של נסיעה כאילו בכביש רטוב וחלק, המחייב נסיעה זהירה, איטית ומיומנת. הנהג מתנסה בבעיות אמיתיות, שעלולות לנבוע בכביש רטוב וחלק והוא לומד לשלוט בהגה, בבלמים ובכוחות הפועלים על הרכב.

בשלב זה לומד הנהג, כיצד לנהוג (או לא לנהוג) בכביש רטוב ובמצבים שונים ואמיתיים: בלימה נכונה, הימנעות מ„נעילת גלגלים". הנהג לומד את הטכניקה הנכונה לחזור לכביש במקרה של ירידה לשוליים. מתקן האימונים באשדוד הוא ברמה בינלאומית ורק מעטים מסוגו מוכרים וקיימים בעולם כולו.

במ.מ.ס.י מקווים, כי הקניית מיומנות בנהיגה במצבים בלתי שגרתיים תאפשר לנהג שליטה טובה יותר ברכבו הפרטי ויכולת להתמודד במצבים קשים ומסוכנים בכביש אליהם הוא עשוי להיקלע.

כתוצאה מכך: יפחת הקטל בדרכים!

קום והתהלך

סולמה של צור

כמו בשבועות הקודמים גם השבוע בחרנו טיול שמסלולו סמוך למקורות מים ואשר אפשר לצנן את הגוף במהלכו. הפעם נצפין לעבר חוף אכזיב ממנו נצעד לראש הנקרה.

תחילת המסלול בתל אכזיב (1) אליו נגיע דרך כביש נהריה-ראש הנקרה. שישה ק"מ מנהריה נפנה בכניסה לפארק אכזיב ונגיע לתל-אכזיב. כבר בתקופת הברונזה הקדומה היה כאן ישוב ובתחילת תקופת הברונזה התיכונה (מאה 18 לפנה"ס) הפכה אכזיב לעיר מבוצרת היטב. בימי התלמוד היתה כאן עיר יהודית בראשה עמד שגביון שעל שמו קרוי האי מול תל-אכזיב. בפי הערבים נקרא כפר הדייגים הקטן ששכן במקום עד מלחמת העצמאות בשם עזיב.

היום, כפי שתראו, התל הפך לגן לאומי כשבדרומו מועדון הים התיכון ובצפונו מדינת אכזיב של אלי אביבי. למרגלות התל, בצפונו, מצוי אפיק נחל כזיב. מהתל נלך לעבר אתר הנצחת הי"ד (2) ליד גשר הרכבת.

מצבת הי"ד מנציחה את זכרם של 14 לוחמי הפלמ"ח שנהרגו ב„ליל הגשרים" ביוני 1946 שעה שביקשו לפוצץ את הגשר. הי"ד נהרגו לאחר שכדור פגע במטען החבלה שנשאו וגרם למותם. עצמותיהם הועברו מחיפה למצבת הזיכרון העגולה.

מגשר הרכבת הסמוך לגשר על הכביש נמשיך לאורך החוף צפונה, במרחק קצר נראה את האנדרטה של יחיאל שמי מקיבוץ כברי, „אנדרטת ההעפלה", הבנויה מחלקי ספינה. מהאנדרטה מערבה וצפונה משתרעת בריכת ים (לגונה) (3) המוגנת ממפץ גלי הים. עומק המים כ-1.5 מטר. קטע זה של החוף הינו שמורת טבע ואין לפגוע בבעלי החיים הנמצאים בשמורה. מחוץ למים חבויים בסדקי הסלעים מאות רבות של חופיות (חלזונות זעירים), שגודלם פחות מחצי ס"מ והם יוצאים לפעילות לאחר שהשמש נעלמה.

בחגורת קו המים ניתן למצוא שני חלזונות נוספים. „הצלחית" שנראית כמו צלחת הפוכה ו„הכיפה הסרוגה" חילזון קשיח. במימי הלגונה נראה את הסרגוס, דג כסוף פחוס, והקרנון, דג קרקע קטן ומגושם שעל ראשו מתנוססות כעין קרניים.

אם יש לכם משקפת לצלילה, תוכלו להבחין בקרקעית הלגונה בקיפודי ים קטנים הצמודים לסלעים בקרקעית הלגונה. בקרקעית נוכל להבחין גם בכוכבית הים ובקונכיות קטנות. נמשיך לצעוד עוד ק"מ לצפון ונגיע לסלעים הבולטים לים (4) וק"מ נוסף אחר כך נגיע לשפך נחל בצת (5), הצפוני שבנחלי האיתן בישראל.

באיזור זה החוף הופך ליותר מסולע ונמשיך לצעוד כן עד לחתך הצוק בסלעי הכורכר (6), שיוליך אותנו בתוואי מסילת ברזל ישנה עד תחילת צוק ראש הנקרה והכניסה למנהרת הרכבת ללבנון (7). בעבר כשביקשו תושבי ארץ ישראל ולבנון לעבור את צוק ראש הנקרה הם נאלצו לטפס מעל למכשול הטבעי של ההר הנופל הישר לתוך הים. הטיפוס על ההר בשביל דמוי סולם הקנה למקום את השם סולמה של צור.

בראש הסולם נמצאת תחנת מעבר הגבול ללבנון. הליכה בהמשך המנהרה, שנחצבה בידי חיילים ניו-זילנדים ודרום אפריקנים במלחמת העולם השנייה, תביא אותנו לשער מתכת בפתח הנקרות. אם יפתחו לפניכם את השער מה טוב, ואם לא, עלו עד לראש הצוק ומשם רדו ברגל או ברכבל לנקרות. (8).

באדיבות החברה להגנת הטבע

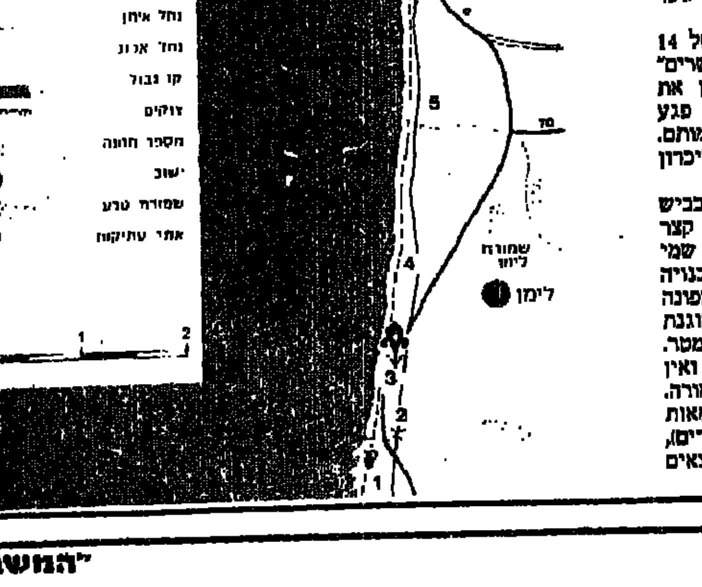

אוטוילה

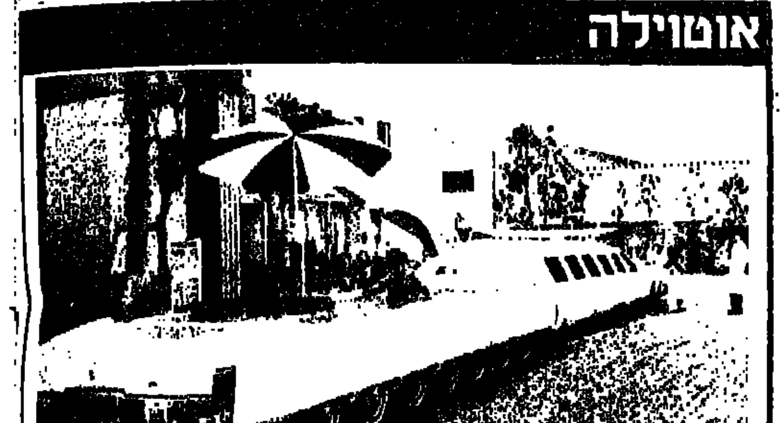

כסף מטמטם ת'עולם

על הכל כבר חשבתם, מיזוג אוויר במכונית, נהג אוטומטי, חלונות נגד שמש אבל תודו, על בריכת שחייה במכונית לא חשבתם, סתם כך לקפוץ ראש באמצע הנסיעה כשגם המזגן לא עוזר, כמו בימים העוברים עלינו בעת. אבל מישהו כן חשב על כך וזה שהמציא את המכונית לעשירי יפן.

אז נתחיל מהמחיר, כי אפילו וילה מפוארת של עשירים גדולים לא עולה כך, או למי שיש קצת כסף קטן יכול לשלוף 7.7 מיליון דולר ולהזמין אחת כזו. עכשיו מה יש בה? יש לה 22 גלגלים כדי לשאת את המים הרבים שיש בבריכת השחייה. יש בה גם חדר שינה וסלון לקבלת פנים חגיגית. ואם כל זה לא מספיק, אז יש גם שמשיה.

המכונית הזו חונה כעת באוסקה שביפן, ולמי שפשוט אין את הכסף הקטן לרכישתה, יכול לראות אותה חינם. האמידים יכולים למלא המחאה על 3.7 דולר בלבד וליהנות מישיבה נוחה בסלון. את חדר השינה לא מוכנים להשכיר.

מבצע למעופפים

חברת „פאן-אמריקן-ישראל מבקשת להתחרות בחברות האחרות הפועלות בארץ בקו תל-אביב — ניו-יורק, ובקווים נוספים, והיא הכריזה על מבצע 20 אלף מיילים.

אם תטוסו במטוסי החברה מרחק של 20 אלף מייל, תקבלו חינם אין כסף כרטיס טיסה חינם. אם תטוסו 30 אלף מייל, גם בת זוגכם תזכה בכרטיס טיסה חינם.

חישוב קצר מגלה שאם נטוס שתי טיסות לארה"ב וחזרה לישראל, יהיו לנו 22 אלף מיילים וכרטיס טיסה חינם. המבצע מכוון בעיקר לאוכלוסיית אנשי העסקים המרבים לטוס לארה"ב. שתהיינה לכם טיסות נעימות.

יוסף שמי

האנגלים ניצחו במרתון הקלאסי

80 מכוניות ראלי ישנות, בהן כמה שנבנו לפני למעלה מ-50 שנה, עברו 4,000 ק"מ של קטעים מיוחדים, מבחני מהירות ודרכי הרים מסובכות, כדי לחצות את קו הסיום של המרתון הקלאסי של פירלי בלונדון בסוף יוני. על אף שצוותים בריטים היו הדומיננטים בתוצאות הכלליות, מכוניות איטלקיות סיימו במקום השלישי והאחד-עשר, צוותים הולנדים סיימו במקום השביעי וזכו בשני נצחונות במסגרת הקטגוריות, והנציגה היחידה של יפאן סיימה במקום ה-30.

המנצחים בדירוג הכולל היו האנגלים ג'ון אטקינס ורוב ליאל שסיימו את האירוע ב-A.C COBRA MK II הם צברו עונשים בסך של 15.57 דקות. במקום השני הגיעה אוסטין הילי 3000 של הצמד הבריטי ג'ון קאת'האם ופ' בארטראם. במקום השלישי הגיעה אלפה רומיאו ג'וליה GTA של לוקה גראנדורי וטונינו טוגנאנה.

אחד מגיבורי המרתון היה פיטר בינס בן ה-72, המתחרה הוותיק ביותר שביחד עם הנווט דיוויד פילסל סיים במקום ה-40 במכונית HRG בת 51 שנה. את גביע הנשים לקחה אן האל בת ה-68 שבשנות ה-50 היתה נהגת ראלי מפורסמת. האל ושותפתה [illegible] מורלי זכו במקום ה-18 בדירוג הכללי בפורד אנגליה 105 E.

היה מנוע

מי זהיר יותר, נשים או גברים?

מאמרים ועבודות מחקר אחדות פורסמו בנושא המעורבות בתאונה של האשה או הגבר, אך הינם חלוקים בדעותיהם. דבר אחד עולה מכל הפרסומים — המעורבות בתאונה היא פונקציה של כמות הנסיעות המבוצעות, ותק, גיל הנוהג וזמן הנהיגה. הוויכוח הארוך והאקדמי מי מעורב יותר בתאונות דרכים הינו ותיק וממושך, ומסופקני אם ימצא אי-פעם את התשובה החד-משמעית.

מחקרים שנעשו באנגליה הראו כי נשים מעורבות יותר בתאונות בימי חול וגברים יותר בסופי-שבוע. נשים מעורבות יותר בתאונות יום וגברים מעורבים יותר בתאונות לילה. במחקר אחר הוכח כי עד גיל 40 הנהג הוא זה שמעורב בתאונות יותר מהנהגת. מגיל 40 מתהפכת התמונה והנהגת היא זו שמעורבת יותר בתאונות. הסיבות לכך הן הגיוניות ומוסברות בכך שהנהגת נוהגת פחות בסופי שבוע, רוב הנשים זוכות למכונית משלה לאחר גיל 40 בדרך-כלל.

גם בארץ נעשו מספר מחקרים בנושא זה והתוצאות היו זהות. בארץ הראו המחקרים כי הנהגת מעורבת בדרך עירונית יותר מהנהג היות ורוב נסיעותיה של הנהגת הן עירוניות. בתחום העירוני מעורבות הנשים בתאונות יותר בימי חמישי ופחות בסוף השבוע. כידוע, יום חמישי הוא בדרך-כלל יום הקניות והסידורים השבועי. בתחום העירוני מעורבות הנשים יותר בתאונות מסוג צד-צד.

כן הוברר כי הן בדרך עירונית והן בדרך בין עירונית, ככל שעולה כמות כלי הרכב המעורבים בתאונה כן יורד אחוז הנשים המעורב בה. בדרך הבין-עירונית מעורבות הנשים בתאונות יותר בשעות הבוקר והצהריים. לעומת שבדרך עירונית הן מעורבות יותר בשעות הבוקר המוקדמות ובשעות הערב.

סוציולוגים ופסיכולוגים טוענים כי בגילאים 15-20 גדולה אחריותם של הנהגים לתאונה פי 2-3 מזו של נהגות ואילו בגילאים 25-40 גדולה יותר אחריותן של הנהגות. מסקנה זו יכולה לתת תשובה לשאלות רבות הקשורות לנושא המעורבות של הנהג והנהגת לתאונה.

י. מוסקוביץ

כשאו טוב באמצע

דורית גפו

נדנדת המתלבטים

במאבק האיתנים בין מפלגת העבודה לליכוד במערכת הבחירות, מתרכזת התחרות הגדולה ביותר על המתלבטים, או המהססים, או המתנדנדים. בקיצור, על כל אותם בעלי זכות הצבעה, שעדיין לא החליטו. כל אלה שטרם גיבשו את דעתם בעד מי יצביעו בבחירות. בשתי המפלגות יודעים, כי כמעט אין טעם להשקיע במשוכנעים מהצד שכנגד. זוהי ברכה לבטלה. בזבוז זמן, כסף ואנרגיה.

רק לעתים רחוקות ביותר, ניתן במהלך מערכת בחירות להביא לשינוי עמדות בקרב אנשים, שהשקפת עולמם כבר מעוצבת. אבל בשוליים של כל אחת משתי המפלגות הגדולות ישנם מצביעים, אשר אינם שלמים עם מעשיה ועמדותיה של המפלגה, שעבורה הצביעו בבחירות האחרונות, וכן גם מצביעים חדשים. מצביעים אלה, שמספרם בין 200 ל-300 אלף, הם היעד, או אם רוצים — האתגר הגדול ביותר של מפלגת העבודה והליכוד במערכת הבחירות לכנסת ה-12.

אחד הפרוייקטים הגדולים והמורכבים ביותר של מפלגת העבודה בחודשים האחרונים הוא איתורם של כל אותם רבבות מהססים ומתלבטים. מבצע הטלפונים של „העבודה", שלמענו הוקמו מרכזיות מיוחדות, ושבתי-פעולו היומיומי משתתפים כ-300 טלפנים, יקיף בסופו של המבצע כמיליון וחצי אנשים. אף כי יו"ר מחלקת הארגון של העבודה, אברהם (בייגה) שוחט, טוען, כי התגובות של האזרחים, שאליהם פונים באמצעות המרכזיות המיוחדות, הן טובות — הרי מעורבות מזדמנות של אנשים, אשר קיבלו שיחות כאלה, נראה שחלק רואה בכך מעין חדירה לרשות הפרט.

המטלפנים, אגב, מודים כבר בראשית השיחה כאנשי מפלגת העבודה. הם שואלים מראש, אם הדובר מוכן להשיב על שאלות. אם התשובה היא שלילית — אומרים תודה וסליחה, ומסיימים את השיחה. אם התשובה חיובית — ממשיכים בשיחה, ושואלים האם כבר החליט בעד מי יצביע בבחירות. כאשר התשובה היא חיובית, שואלים האם הוא מוכן לומר עבור מי. יש שמגלים את החלטתם, ויש שמסרבים. גם כאן נרשמות התשובות. כאשר הדובר אומר כי הוא מהסס, כלומר, עדיין לא קבע בעד מי יצביע, שואלים אותו בין מי למי הוא מתלבט — האם בכיוון ימינה, או בכיוון שמאלה. אחר-כך מבקשים לדעת אם הוא מעוניין בחומר הסברה כתוב, ובאלה נושאים. אם תשובתו חיובית — מעבירים את שמו עם ציון הפרטים, ומשגרים לביתו את החומר המתאים. הכוונה היא לשגר מכתבים אישיים, בכל נושא יהיה חתום עליהם האיש המתאים. כך למשל, בנושאי ביטחון יהיה החתום מטה יצחק רבין. בנושאי חוץ — שמעון פרס, בנושאי כלכלה — גד יעקובי, וכן הלאה.

עזר ויצמן, יו"ר מטה הבחירות של „העבודה" מעריך, כי בפניות אישיות כאלה ישלבו גם מועמדים לכנסת. כאשר יפנו ליוצאי גרוזיה — יהיה המכתב חתום על-ידי אפרים גור, ולעולים מרוסיה ישיב, למשל, המועמד אפרים (פימה) פינגולד.

כפי שכבר צוין, אוכלוסיית המהססים היא היעד העיקרי של המפלגות, ובעיקר של מפלגת „העבודה". המפלגה נערכת מבחינה הסברתית וארגונית לשיכנוע המתנדנדים, אשר הכל מסכימים, כי הם אלה אשר יכריעו את הכף במאבק הצמוד למדי (נכון להיום), שמתנהל בינם לבין הליכוד.

בשבוע הבא יביא מטה ההסברה בפני צוות ההיגוי של המפלגה את ההצעות שלו לאסטרטגיית ההסברה במערכת הבחירות. נסים זווילי, העומד בראש מטה ההסברה של „העבודה" אומר, כי האיטיות שבה פועל המטה שלו נובעת מן המצב המורכב מאוד של הציבור. „אנחנו מנסים לספוג תחושה אמיתית של הציבור. זוהי הפעם הראשונה, שבציבור יש התלבטות אמיתית ועמוקה. אנחנו מקיימים שיחות עם מתלבטים, ומנסים לאתר את נקודות החוזק ואת נקודות החולשה במסרים שלנו, ובמסרים של הליכוד".

לדברי זווילי, בבדיקת המתלבטים מתגלים כמה דברים משמעותיים. בעיית הביטחון, אצל רוב האנשים, מזוהה עם בעיית השטחים. לא עם הטילים החדשים בסוריה, לא עם עסקות-הנשק של סוריה, לא מלחמת עירק-איראן והשלכותיה, אלא עם בעיית השטחים. דבר מעניין לא פחות הוא, שבעיית הביטחון מזוהה עם חוסר ביטחון אישי שחשים רבים. האזרח, אומר זווילי, חש את חוסר הביטחון קרוב מאוד אליו. הוא רוצה לקבל תשובות לשאלת הביטחון האישי. נתונים אלה, שנחשפו בבדיקת עמדות של מהססים, מכתיבים, לדברי יו"ר מטה ההסברה של „העבודה", גישה לא קונבנציונלית. „סיסמאות כלליות, המבטיחות ביטחון וקיום לא יגידו לאיש כזה שום דבר" — הוא קובע.

אם לפני כארבעה חודשים היו משוכנעים, שהאינתיפאדה והשטחים יהיו הנושא המרכזי-הבלעדי, שעל-פיו אנשים אלה יצביעו (98% השיבו בסקר במרץ, כי לפי נושא זה יקבעו את הצבעתם) — הרי לאחרונה החלה לצוף גם השאלה הכלכלית. בסקר אחרון 70% מיקדו את הנושא הבטחוני, ו-30% את הנושא הכלכלי.

במטה ההסברה של „העבודה" מביאים בחשבון, שמגמה זאת עשויה עוד להתחזק. מה גם, שיריבי המפלגה, בעיקר הליכוד, ינסו לעשות רווחים תעמולתיים מהמשבר הפוקד את ההסתדרות וחברת העובדים. במטה ההסברה של „העבודה" מעודדים מהפתיחות של ציבור המתלבטים. אלה בדרך כלל אנשים חושבים, שאינם נעולים. אפשר לדבר איתם, ולנסות לשכנע אותם. אבל ספק, אם ניתן לעשות זאת סתם על-ידי שליפת סיסמאות.

במטה ההסברה אף רואים חשיבות מיוחדת בעבודת מטה הארגון, המזהה את המתלבטים. לאחר שיאותרו, ינסו להגיע אל כל אחד מהם באופן אישי. אם על ידי מכתב, ועם בפגישה פנים אל פנים. לצורך זה מתכוונים להפעיל כמה עשרות-אלפי מתנדבים, אשר יוכשרו כמסבירנים.

כך או כך, המסר העיקרי של מפלגת העבודה יהיה ביטחון ושלום — כאשר ההסברה תרגיש, כי לא רק שאין סתירה בין השניים, אלא שהם מחזקים זה את זה.

אלעזר גרנות • מזכיר נשכחות — יוסי שריד • נאום מרגש

עודפים והעדפות

במפ"ם הופתעו מחתימת הסכם העודפים בין רצ למפלגת העבודה. הופתעו, שרצ לא מצאה לנכון להודיע על כך, אפילו בדיעבד, למפ"ם. שהרי שתי המפלגות פעלו בשיתוף-פעולה הדוק, בכנסת. הופתעו גם מעצם העדפתה של רצ את מפלגת העבודה. שהרי, אף שלא היו כמה שקרוי שיחות רשמיות, היה ידוע לשני הצדדים, כי הסכם עודפים ביניהם הוא אפשרי.

במפ"ם גם לא מוכנים לעבור בקלות לסדר היום על כך, שרצ בעיניהם נהגה כאילו תוקף, למה שהוגדר בפי אחד מראשי מפ"ם „טענה נוולית" של מפלגת העבודה, כאילו יש חשש שמפ"ם לא תעבור את אחוז החסימה. הניסיון של „העבודה" „להכניס" באותה הזדמנות למפ"ם, ובדרך זו גם להרוץ את ההסכם לציבור הבוחרים שלה את ההסכם עם רצ, שייך למלחמה של „העבודה" במפ"ם.

אלעזר גרנות רואה בהעדפת רצ את מפלגת העבודה מעין חזרה של אלוני ושריד למפא"י. הוא מזכיר בהזדמנות זאת לשניהם, כי בשיחות שהתנהלו עם מפלגת העבודה בחודשים יולי-אוגוסט 84', השמיע שריד את הנאום המרגש ביותר, שבו תבע ממפ"ם להישאר במערך. אם כי אמר או, כי אם מפ"ם תעזוב — גם הוא יעזוב.

גרנות מזכיר גם את המשלחת של רצ, בראשות שולמית אלוני ובהשתתפות דדי צוקר ומורלה בראון, שנפגשה בבית מרכז מפ"ם עם צוות המו"מ, והציעה למפ"ם ללכת לממשלת האחדות, בעוד שרצ תתמוך בה מבחוץ. צוות המו"מ של מפ"ם השיב באותה הזדמנות, כי הוא מציע להחליף את התפקידים.

מעבר לעניין המעשי של חתימת הסכם העודפים יש לבחירתה של רצ במפלגת העבודה משמעות פוליטית. מפלגת העבודה לא היתה האפשרות היחידה שעמדה בפני רצ. היא בחרה בה מבין כמה אפשרויות. יש אומרים כי בעדיפות שנייה היתה בוחרת בתנועת המרכז, ברור כי לא החליטה לבחור — במפ"ם. כיום השמאל יודע היום מהן העדפות של רצ — אומרים במפ"ם, ובטוחים כי רבים בשמאל יתפכחו.

מחסום הצעירים נפרץ

אחת הבעיות הקשות שהיו למפ"ם, לאחר שהחליטה להופיע כמפלגה עצמאית בבחירות, היתה כיצד דווקא בקרב מצביעים צעירים. רבים מהם פשוט לא הכירו את המפלגה, וזיהו אותה עם מפלגת העבודה, קרי: המערך. אחת התופעות המעניינות, שמקבלת לאחרונה חיזוק גם בסקרים לעומק, מצביעה שבין אלה אשר מגלים את מפ"ם, ורואים בה אופציה להצבעה בבחירות, ישנם לא מעט צעירים. באלה אשר מצביעים בפעם הראשונה, וכאלה שכבר הצביעו בבחירות קודמות. אמנם אין מדובר בזרם בינתיים, אך בהחלט בפריצת מחסום.

בקווים גסים אפשר לאפיין את הצעירים הללו כאנשים שיש להם דעות מגובשות לגבי בנושא המדיני, ובעיקר — בשאלת הסכסוך הישראלי-פלשתיני. בין ציבור המתלבטים הגדול, המונה לפי הערכות שונות כ-250 אלף איש, החלוקה הפנימית היא בין שני שלישים, המתלבטים בין „העבודה" לליכוד, לשליש, אשר מתלבטים בין „העבודה" ומפלגות השמאל.

בשבוע שעבר פגשתי לגמרי במקרה בשני מתלבטים צעירים, אשר לדבריהם כמעט החליטו. הראשון — חייל בן 19, סיפר שבנובמבר יצביע בפעם הראשונה. כאשר נשאל האם כבר החליט, השיב „בערך. אני חושב מפ"ם, בעצם אני כמעט בטוח". למה דווקא מפ"ם? הוא ענה: „אין לי אופציה אחרת". כאשר התלבטת — בין מי למי זה היה? „חשבתי אולי רצ, אבל עכשיו לא". למה לא רצ? „הם נראים לי מדברים באוויר".

השנייה, אקדמאית צעירה בת עשרים וחמש. בבחירות הקודמות הצביעה עבור לובה אליאב. גם היא התלבטה. לדבריה, לא יכלה להצביע בבחירות הקודמות עבור המערך, והעדיפה את לובה אליאב. „אני פשוט לא יכולה להצביע ל„עבודה", ולרצ אני לא רוצה להצביע. התלבטתי, אבל החלטתי להצביע מפ"ם".

בעוד שהאקדמאית באה ממשפחה של מצביעי מפלגת העבודה, החייל מגלה לנו, כי הוריו יצביעו מפ"ם. הם לא מתלבטים, זו השקפתם כבר שנים. האם החלטתו קשורה בהצבעת ההורים? „אנחנו מדברים על נושאים פוליטיים, אבל ההחלטה שלי, בלי כל קשר. מעולם לא ניסו להכתיב לי דעות פוליטיות".

שמיר — סטאליניסט?

מי היה מאמין, שיצחק שמיר יעשה פראפרזות על דברים שאמר פעם יוסף סטאלין, ועוד על היהודים. עובדה, הוא עשה זאת, הפעם כדי לשרת את השקפת עולמו, שאינה מכירה בזכות הפלשתינים להגדרה עצמית ולאומית.

צילום: בועז לניר

יצחק שמיר • המצאות

בפגישה שהיתה לו עם שגריר ניו-זילנד, אמר ראש הממשלה, כי העם הפלשתיני הוא המצאה. להוכחת דבריו הביא את החלטת המלך חוסיין, להינתק מהגדה המערבית. מיהו העם הפלשתיני — שאל שמיר — זה שיושב בירדן, זה שיושב בארץ-ישראל, או זה שיושב בארצות אחרות.

מי ששייך לעם, שהיה מפוזר אלפי שנים ללא מדינה, וללא ריבונות, ואשר רק לפני ארבעים שנה הגיע לעצמאות מדינית, עם שחלק גדול ממנו עדיין חי בתפוצות — צריך לדעת קצת יותר. בעיקר אל לו לזלזל ולהלגלג לעם, שלא השיג הגדרה עצמית.

אך זה גם לא יועיל לשמיר. ההתעלמות שלו מהפלשתינים, כעם בעל זכויות לגיטימיות, כתוב בהסכם המצורף להסכמי קמפ-דייוויד, שאותם הוא נושא היום כרמה, היא ניסיון נואש, אך חסר כל סיכוי, לדחות את רגע האמת של פתרון אמיתי וצודק של הסכסוך הישראלי-פלשתיני.

המהלך האחרון של המלך חוסיין מסייע אמנם לליכוד לפזר סיסמאות מלגלגות נגד המערך ושמעון פרס, בכל הקשור ל„אופציה הירדנית". „שהוויתה על-ידי המלך עצמו". אך כאשר הדי הסיסמאות ייעלמו, יצטרכו שמיר וחבריו להשיב: עם מי הם רוצים לנהל מו"מ ישיר [illegible].

הם לא רצו את חוסיין עם משלחת פלשתינית. עכשיו הם נותרו עם הפלשתינים.

שמיר, כך נראה, גורס עתה לנוחותו כי הפלשתינים הם המצאה בלבד, אגדה. זה כמובן פותר אותו מהכל.

כמי שאינו מאמין ב„המצאות" פלשתיניות, ממציא לעצמו שמיר המצאות, שההדמיון בינן לבין המציאות הפוליטית רחוק אפילו יותר מההדמיון שבינו לבין סטאלין, שטען, כי לא קיים עם יהודי, שזוהי המצאה.

רשות הקורא

הג'יראפה והבעיה היהודית

מסיבות המסמורות עיני מצא ד' אבא אבן לנכון להתראיין לעיתון החרדי „ערב שבת" ובאריכות יוצאת מן הכלל פירט באזני הקוראים החרדים וכמה מנייניו את דעותיו. בין השאר התייחס מר אבן גם לאגודה שלנו, וקבע שתי קביעות שאי-אפשר להבליג עליהן: „היהדות היא הומניסטית", וכי „אין יהדות חילונית".

ראשית, הדת היהודית איננה הומניסטית. יש בה ביטויי הומאניזם, אבל יש בה גם ביטויים אנטי-הומאניים מובהקים כשנאת הנכרי, ציווי על הלכות מצוות, [illegible] לעיסה [illegible], אפליה ברורה של האשה ושל העבד הכנעני ונידוי [illegible] ייעודים חילוניים. [illegible] אלה, לא רבבי אלפי שנים, כאשר תרבות העמים סביבנו היתה מפגרת ואנו היינו להם „אור לגויים" בסיכויה, אלא גם כיום, כאשר הקידמה והנאורות של גויים רבים הפכו את כיוון האור [illegible] להיות „אור ליהודים" דווקא.

שנית, הקביעה כי „אין יהדות חילונית" משול לעיקר בגוף חיות, המתבונן בג'יראפה ואומר „אין דבר כזה". מי שקובע את זכות הקיום של קבוצה תרבותית זו או אחרת היא אותה קבוצה תרבותית עצמה. „יהדות" היום איננה כחברת קשורה לפולחן וראשיגה נאה. יהדות היא לאום בעל [illegible], תרבות ואורח חיים, צירוף [illegible] וארוך טווח של היסטוריה משותפת, שפה וספרות, יחד עם רצונם של בני-אדם להוסיף ולהיות יהודים ולהיות איש עם רעהו נטוב וברע את חייהם [illegible]. הדת, על פולחניה הארכאיים, היא רק חלק מאותה תרבות לאומית, ויש לה זכות קיום אבל כחלק לא כוח שליטה בלעדי אי כופה. יהדות חילונית קיימת ושרירה. גם אם לא יקבלוה שולליה, ופליאה בלבני דווקא על אבא אבן, איש התרבות והאשכולות האירופאיים, שרעה כזאת מפיו יצאה.

פרופ' דן בילה, דן כספי, האגודה ליהדות הומניסטית חילונית

בניגוד לתקשי"ר

בכתבתו של יומם נר, תחת הכותרת „שדיש מעבדות המדינה שהשתתפו בספר מעני שבשלי משרדות מדינתי" („על המשמר", 17.7.88), אבקש לציין כי כבר בתאריך 19.2.88 פרסם מאיר גבאי, נציב שירות המדינה, הוראה מחייבת, שנגדלה בתקשי"ר, בדבר היות השירה בנייה עבירה משמעתית.

יהודה לבנון,
עורך הפרסומים והאחראי לקשרי ציבור, נציבות שירות המדינה

בעד ועידה בינ"ל

בתשובה לקריאתו מיום 10.5.88 של ועד השלום הישראלי לפירוז המזה"ת ואגן הים התיכון מכל נשק של השמדה המונית, ולכינוס ועידת שלום בינלאומית באיזור, הגיע בימים אלה מכתב בשמו של יו"ר המפלגה הסוציאל-דמוקרטית במערב גרמניה האנס-יוכן פוגל, בו נאמר כי הס.פ.ד דוגלת מאז ומתמיד במדיניות של פשרה בדרכי שלום במזה"ת, ובעמדה כי האיזור חייב להישאר חופשי מנשק גרעיני. עמדה זו קיבלה חיזוק בישיבה האחרונה של האינטרנציונל הסוציאליסטי במדריד. ועדת המזה"ת של האינטרנציונל בראשות האנס-יורגן וישנבסקי תחתור גם להבא לקידום הרעיון של ועידת שלום בינלאומית למזה"ת.

דן וויינציר, ת"א

אין עם מי להתווכח

הוויכוח על הנסיגה מהשטחים בין הליכוד המתנגד לנסיגה, לבין התומכים בה, הוא ויכוח סרק. הליכוד מתנגד, בטענה שזה עניין בטחוני, המתנגדים טוענים, כי אין השיבוה מבחינה בטחונית לניכה רנשמ של היום וגם מבחינה דמוגרפית. יחזה יוביל למדינה דו-לאומית. מדוע ויכוח סרק? כי לפי הליכוד השטחים שלנו, וזו רק אחת משתי גדות הירדן. התושבים יצטרכו לחיות בצורה בזאת. אם רצונם בכך. הם לא יהיו אזרחים בתוך המדינה אלא כאורחים גוטים ללון, ואנחנו נכלא את הארץ בעזרת השבטים המחכים לבוא. יש לנו קיר ברזל ואנחנו מוכנים לעמוד במלחמות עד אין קץ, או עד שבאות בליונים אלה יבנעו ופחד גדול יפול עליהם.

גם עמדת ארה"ב איננה ברורה. היא כנראה תומכת בליכוד, כי היא קושרת הבעיה שלנו עם הבעיה העולמית בין המעצמות.

ציון עמר, פתח-תקווה

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים. בשל חוסר מקום, קוראים חפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

בלונים, בלונים

טיפול באמצעות בלון יחליף את ניתוח הלב הפתוח. הטיפול מיועד לישישים מעל גיל שמונים, להם הניתוח לעתים הוא בלתי אפשרי

בשבועון „ניו אינגלנד ג'ורנל אוף מדיסין" פורסמו זה מקרוב שתי סקירות ואף מאמר מערכת בנושא של ניתוח לב פתוח אצל בני שמונים פלוס, וכן טיפול חלופי אצל קבוצה אחרת שעיקרה הרחבת הקטע של אב העורקים הקרוב אל שריר הלב. טיפול ההרחבה מבוצע בעזרת בלון המוחדר לתוך אב העורקים. ניתוח לב פתוח נותן תוצאות לטווח ארוך יותר בעוד שטווח ההרחבה בעזרת הבלון הוא רק לשנה.

במאמר המערכת של השבועון צוין כי כבר ב־1990 יחיו בארה"ב 7.4 מיליון בני 80 ויותר, 20 שנה מאוחר יותר, יחיו בארה"ב 12 מיליון קשישים בני 80 ויותר. ארבעים אחוזים מתוך בני השמונים ויותר מראים סימני מחלת לב ו־18 אחוזים לוקים באוטם שריר הלב. הרפואה כיום עומדת מבחינה זו בפני אתגר חדש. ניתן לשפר את איכות החיים של חלק מהחולים, אך לא את תוחלת החיים. ניתוח לב פתוח הוא יותר קשה, אך יותר מבטיח. טיפול בעזרת בלון המרחיב את הקטע הצר, קל למדי, הסיכונים אינם גדולים, אך אצל חלק מהחולים צריך לחזור על הטיפול תוך תקופת זמן של שנה ואף לפני זה. מה עדיף?

ברו"ח שפורסם על־ידי רופאי בית־החולים של אוניברסיטת פנסילווניה, נמסרה סקירה אודות 100 ניתוחים שבוצעו בעשור 76־1986, כאשר מפורט שם אלו חולים לקו באוטם שריר הלב קשה והסכימו לעבור ניתוח לב פתוח: היו ניתוחים של הרחבת אב העורקים בקטע חיבור עם הלב, ניתוח פרוזדור או שסתום וכן שילוב של השלושה.

מחבר הדו"ח טוען כי באוכלוסיית שנתונים אלה התמותה במשך 10 שנים מגיעה לכדי 59%, כך זה במצב נורמלי כאשר אין התערבות כירורגית. במקרה שלנו, מה־100 שעברו ניתוח, נפטרו 29 תוך שלושה חודשים מהניתוח, אחרי 10 שנים שרדו 54, כאשר הסוקרים אינם מוסרים מי מבין „המצליחנים" נותח בשנת 1976 וקרוב לשנה זו ומי קרוב יותר לשנת 1986.

בבית־הספר לרפואה שבהרווארד, בוסטון טיפלו מאוקטובר 1985 עד אפריל 1988 ב־170 חולים שגילם הממוצע היה 77. החולים לקו בהיצרות אב העורקים בקטע הקרוב ללב, היו להם בעיות עם שסתום אב העורקים וזאת בשל היווצרות שכבות סידן במקום זה. אגב, התופעה היא די שכיחה אצל חלק גדול מ„חבורת גיל הזהב". היצרות אב העורקים במקום זה גורמת לליקוי בלחץ דם, להחרפה אוטם שריר הלב וכו'. כדי לשפר את איכות החיים של החולים בוצע בהם טיפול הרחבת הקטע הצר בעזרת בלון. הטיפול נעשה ל־170 חולים, שניים מהם נפטרו על שולחן הניתוחים, 168 עברו את הטיפול וזכו לשיפור בפעילות מערכת כלי הדם. הסיכום הוא די מינורי: אצל חמישה צריך היה לבצע ניתוח לב פתוח, 25 נפטרו תוך 9 חודשים, אצל 44 חזרו תופעות המחלה. לטענת הרופאים מבוסטון, סך־הכול שרדו אחרי שנה 74 אחוזים מהחולים.

על הטיפול בעזרת בלון אפשר לחזור עליו בעת הצורך ללא חשש לנזק רציני. אין צורך בניתוח לב פתוח, אשר במקרים רבים אינו אפשרי בשל מצבו הכללי של החולה. בסך־הכול טוענים מחברי הדו"ח מבוסטון ומפילדלפיה שאפשר גם לטפל בעזרת בלון וגם בשיטה של ניתוח לב פתוח, הכל לפי הנסיבות ומצבו של החולה. חשוב יהיה שהאיש מודע לסכנות ויהיה מוכן לקחת על עצמו את התוצאות, הכוונה לאנשים בעלי מוטיבציה חזקה, פעילים במקצועם אנשי עסקים הרוצים לחיות במלוא מובן המילה, ולא רק להתקיים. הרופאים, מצידם, מעמידים סייגים, אין טיפול או ניתוח ללוקים בדמנציה, באנשים תשושים שמצבם הכללי ירוד.

לך לכלב, עצל

תורה חדשה שמקורה במערב אירופה שמה אנופסולוגיה. הנביא המייסד הוא פיזיקאי שוויצרי אשר בעת חוליו החליט לחזור לחיק הטבע, לתנאים פרימיטיביים הדומים לאלה שהיו מנת חלקם של אנשים בימי קדם. וראה זה פלא, הדבר עזר, הוא חזר לאיתנו וב־1983 הרצה באוניברסיטת פריז על עיקרי תורתו. הדת החדשה מוצאה לה גם ביטוי ספרותי. ד"ר שפר פרסם לפני כשנה ספר תחת הכותרת "Instinctive Nutrition".

המחבר טוען כי יש לסמוך על הטעם והריח כאשר בוחרים מאכלים, כאשר חושבים שכבר מקובלות כמו „אין לסיים את המנה משום שחבל" לדעתו, חשובה הרגשה, כאשר מרגישים שמספיק ודי, יש לזרוק לאשפה את הנותר. הגוף, כאמור, יודע ומכיר מה דרוש לו והוא מפגין זאת בדרך של תגובה לריחות ולטעם המטעמים. בני האדם יכולים לקחת דוגמה מבעלי החיים, שהם מריחים את האוכל, טועמים ואוכלים כמה שמתחשק או דרוש להם, את השאר משאירים.

המהפכה הגדולה היא בשיטת ההכנה של המזון, ובכן סוף עידן הבישול: אוכלים אוכל שאינו מבושל. העיקרון הזה נכון לגבי בשר, דגים, ביצים, ירקות, פירות אין לצרוך חלב ומוצרי חלב, מוצרים אלו דרושים רק לילדים. אין לאכול לחם, שכן תוך כדי האפייה הורסים את הגרעינים הטבעיים. אפשר לאכול דברים רבים מלבד כאלו שגודלו בהשפעת דברי הדברה, או דישון כימי. כן אסור לאכול דברים שמקורם בתהליך כלשהו בהנדסה גנטית שאפשרה גידול מינים חדשים. אסור להשתמש בסכו"ם מכסף. הכנת המזון מן הדין שיסתיים אחרי הניקוי היסודי. מותר לייבש בשר או דגים בהשפעת רוחות, אך אסור לייבש בעזרת חשמל.

ובכן כאשר תורת האנופסולוגיה תזכה לתפוצה רחבה מומרים אפשר לצפות לירידה תלולה בשימוש באנרגיה, זה יהיה חיסכון ומהפך חברתי־כלכלי של ממש.

מה מקבל החסיד של תורת האנופסולוגיה? בספר שלו, כותב ד"ר שפר כי התזונה לפי הדת החדשה גרמה לריפויים של רבים מסקלרוסיס מולטיפלקס, גידולים סרטניים, אלרגיות, אסטמה, סוכרת, מחלות מערכת העיכול, אימפוטנציה, מחלת פרקינסון, פסוריאזיס, ואף חלה הקלה בתהליך הלידה אצל נשים שסבלו מקשיי יילוד צאצאיהן.

לתורה החדשה נתפסו רבים וטובים. בצרפת פועלות כיום אלו שתי מרפאות ובקנדה קיים מרכז מידע.

הבעיה היא שנביאי התורה החדשה לא נתנו עליה את דעתם היא, אם הכל תלוי נקבע באמצעות חושי הטעם והריח, מה יש לעשות כאשר אדם מעריך ארוחה עשויה היטב במקום בשר לא מבושל ולא מטוגן?

בצורת
(המשך מעמוד 7)

יודעת כמה היא עולה לנו? ועל הסטנדרטים הרי חייבים לשמור, האורח לא מוכן להתפשר, ובצדק.

„האינתיפאדה? היא מנעה ישירות ואולי נאמר ליהודים מישראל. הראשונים שהפסיקו להגיע הם יהודי ארה"ב. ירדנו ל־3.4 בקליינטורת חוץ. אני מעריך שאת האינתיפאדה אפשר להאשים ב־50%, אבל להפיל הכל עליה יהיה עיוות.

„כל זה כשמדובר בטבריה, עיר צליינות. אני חושב שצריך לעורר את ההגעה לישראל, להפוך את שיטת השיווק ליותר אגרסיבית. כרגע אנחנו בתפוסה של 50% לעומת 79% בשנה שעברה. החורף, אני יודע, הולך להיות קשה מאוד. זוג משלם היום 235 ש"ח ללינה+ ארוחת בוקר, כולל מע"מ. אז מה אני אגיד? אני מצייד אופטימי, אבל מודאג".

ומאיזור הצפון: מסתכר בבית־הארחה בכפר־בלום המצב בשבועיים הקרובים טוב מאוד, אפילו מצוין, והלוואי שהיו להם עוד מאה חדרים. בדרך־כלל מצבו של הגליל בחודשי אוגוסט משביע רצון. התיירים במעט ואינם מגיעים ורוב העבודה מתבססת על תיירות פנים. בשבוע הבא יתקיים בכפר־בלום שבוע מוסיקה וזו הסיבה היחידה לחגיגה. מבית־הארחה נמסר, כי החודשים שעברו לא היו טובים. ביולי עמדה התפוסה על 65%, לעומת 80% בשנה שעברה ויוני היה חודש חלש מאוד. החורף המתקרב אינו מביא לכפר־בלום מנת אופטימיות, אם כי גם לא מנת פסימיות, כך לדבריהם.

המחירים בבית־הארחה בכפר־בלום, הגושרים וכפר־גלעדי זהים. לזוג — 114 ש"ח כולל לינה + ארוחת בוקר.

התחקיר הקצר הזה מלמד על שנת תיירות בבצורת. התחקיר הזה גם שואל, אם כן, מאיפה כל הנתונים על התעוררות ביחודש, אינתיפאדה מתורגלת והכנסות שקליים ודולרים אטרקטיביים? אם שריר לאנסע למקסיקו, אולי הוא ימציא תשובות אלטרנטיביות.

„גיבור סברינה" מחפשת שותף חדש

הפסדים של עשרות אלפי דולרים בחודש בגלל חוזה שיווק

מכירות תשלובת „גיבור סברינה" שמניותיה נסחרות בבורסה, הסתכמו ב־1987 בכ־96 מיליון ש"ח. הרווח הנקי היה מזערי, בסך כ־539 אלף ש"ח, אך היה בכך שיפור לעומת 102 מיליון ש"ח מכירות ב־1986, בה הפסידה התשלובת כ־3 מיליון ש"ח. בעלי התשלובת הם משפחת רוזוב, האב גרשון, בניו חיים ואיזי ובתו שולמית. חברת השיווק צ'ירוטי, המוכרת את מוצרי התשלובת באירופה, היא חברה פרטית בבעלות שני הבנים והבת.

מנתוני התשלובת עולה, כי היא מפסידה סכומים גדולים, הנאמרים בעשרות אלפי דולרים בחודש, בגלל חוזה מכירות קבוע שיש לה עם צ'ירוטי. לתשלובת קווי ייצור מיוחדים עבור צ'ירוטי (ואופנאי־צמרת איטקי, המוכר לחברות טקסטיל את העיצוב שלו ואת הסמל המסחרי), המוכרת את מוצרי התשלובת במחירים גבוהים מאד בהשוואה למחיר מוצרים דומים מתוצרת התשלובת. הנימוק למחיר הגבוה — יוקרה. אין נתונים על מכירות צ'ירוטי, שהיא חברה זרה רשומה בלוקסמבורג.

דם חדש

חיים רוזוב אומר, כי אינו יודע על הפסדים שנגרמו לתשלובת בגלל עסקיה עם חברת צ'ירוטי, העוסקת בייצור ומכירה של הלבשה תחתונה לגברים וגרבוני נשים באירופה. לדבריו, על מצב העסקים של התשלובת הוא ימסור לאסיפת בעלי המניות. העיתונאים רשאים לכתוב כחפצם, הוא אומר, יש להם קורבן תורן אופנתי. מהפרסומים על התשלובת שהוא מנכ"לה הוא מסיק שמשהו הוא בחדשות, „וזה יעבור", לדבריו.

חיים רוזוב
„קורבן אופנתי"

גיבור סברינה היא חברה משפחתית שהבנים חיים ואיזי משמשים בה בתפקידים בכירים. התשלובת התפשטה גם לעסקים אחרים, מהם בתחום השיווק של מוצרי טקסטיל, מהם בתחומים רחוקים, כמו נדל"ן תיווך, השקעות ואפילו סוכנות ליבוא מכוניות (ב.מ.וו.). „גיבור סברינה" עוסקת בייצור ומכירה של הלבשה תחתונה (45 אחוז מהפעילות), גרבונים וגרבי ברך (42 אחוז), גרבי גברים (9 אחוזים) וקרויל, חוטים ועוד למפעלים אחרים של התשלובת (4 אחוזים). בדו"חות הכספיים לשנת 1987 נמסר על הקטנת הפעילויות של התשלובת, כשהסיבה המוצהרת היא היערכות להתייעלות. עד כה הצהרות רשמיות. סיפור צ'ירוטי שונה על הידיעות בדבר הפסדים, כאשר הם מחפשים שותף חדש.

פורסם כי התשלובת מחפשת שותף חדש, האם זה נכון?

רוזוב: „נכון. למה לא, בתנאים מסוימים צריך דם חדש בחברה."

חיים מרגלית

שוק משותף גם בבנקאות

האיחוד הכלכלי של מדינות השוק האירופי המשותף ב־1992, שמשמעותו הפיכת 12 שווקים נפרדים לשוק אחד, יחייב את מערכת הבנקאות הישראלית לבצע ארגון־מחדש בשלוחותיה באירופה — אומר גמליאל ויסבך, מנהל היחידה לתכנון אסטרטגי בבנק לאומי. להערכתו, בל"ל ובנקים ישראליים אחרים יצטרכו לשקול הקמת מרכז כלל־אירופי שירכז את הפעילות שלהם בחו"ל, לנוכח המצב החדש שיווצר במדינות השוק.

ויסבך טוען, כי להיערכות מערכת הבנקאות לקראת 1992 יש חשיבות נוספת, כיוון שבשנה שאחריה, 1993, יגיע לסיומו הסדר מניות הבנקים, והתוצאות העסקיות שיושגו בשלוש השנים הבאות עשויות לקבוע את כיווני ההתפתחות של הבנקאות הישראלית, אם הממשלה לא תמכור את המניות לפני כן.

ראשי היחידה לתכנון אסטרטגי צופים, כי לקראת 92' יימשכו המגמות המאפיינות את השווקים הפיננסיים בשנים האחרונות, כלומר העמקת הליברליזציה וצמצום המיגבלות המוסדיות, חיזוק תהליך ההפרטה (פריבטיזציה), המעודד העברת גופים כלכליים מבעלות ציבורית לבעלות פרטית; תהליך גלובליזציה בניהול השקעות ופיתוח כלים חדשים, על חשבון הפחתת הפעילות הפיננסית המסורתית.

החל מ־1991 יותר לבנקים בעולם המערבי לפעול ביותר ממדינה אחת, ובמקביל תינתן אפשרות לגופים פיננסיים לא־בנקאיים לעסוק בפעילות בנקאית מסורתית. בניגוד לתהליך הקיים היום בבנקאות הישראלית, הבנקים בעולם עשויים לחזור ולהשתלב בפעילות של חיתום הנפקות ותיווך בעסקות ניירות־ערך. נוסף על כך צפויה החמרה הדרגתית בדרישות ההוניות, עד לשיעור של 8 אחוזי הון ביחס לנכסי סיכון ב־1992. ויסבך מעריך, כי ההשלכה המיידית של השינוי הזה תהיה יתר־סלקטיביות בפעילות בנקאית. הבנקים ישתדלו לנפות עסקות לא־רווחיות, לממש נכסים בלתי נחוצים ולעודד מיזוגים ושותפויות, כדי לנצל יתרונות לגודל.

ההיערכות החדשה תוביל, לדעתו, לריכוז ההתחרות על הלקוחות הגדולים בין הבנקים הגדולים והתחרות זו תתנהל בשווקים הפיננסיים הבינלאומיים. בנקים אחרים יצטרכו לשים דגש בפעילות קמעונאית, על חשבון הירידה בפעילות עם גופים גדולים ועם מדינות העולם השלישי. בתחום האשראי זה יתבטא בגידול האשראי הצרכני ובירידת משקלם של מדינות וגופים גדולים בתיק האשראי. בהתאם לכך יהיה על סניף הבנק להתאים את עצמו לשירות יעיל יותר של לקוחות מהמיגזר הבינוני.

לקראת 1992 תגבר התחרות במישורים הפיננסיים באירופה וקונצרנים בנקאיים גדולים עשויים לחדור למדינות שבהן הבנקאות פחות מפותחת, כמו יוון ופורטוגל. במקביל צופים, כי בנקים קטנים במדינות השוק ישאפו להתמזג כדי להתגונן מפני פלישת בנקים גדולים מבחוץ. ויסבך מציין, כי בספרד נוצר כבר מיזוג בין שני בנקים שהתחרו ביניהם בעבר, כדי להיערך להתחרות הצפויה מבחוץ. מעריכים, כי בגרמניה יקומו 30 בנקים גדולים נוספים, כתוצאה ממיזוגים של בנקים אזוריים.

יתמקדו בלקוח הקטן

הבנקאים הישראליים מצפים, כי בארץ יוקטנו המיגבלות המוסדיות ויינתן לבנקאות הישראלית יותר חופש פעולה בפעילות בשווקים הפיננסיים בחו"ל. מניחים גם, כי ייקבעו מגבלות הוניות ביחס לנכסי סיכון, וכתוצאה מכך יהיה על הבנקים הישראליים להיות בררנים יותר, גם בפעילות שאינה מוגבלת על־ידי מגבלת „מלווה בודד". מגמה זו תעניק יתרון לבנקים שלרשותם יעמוד הון בהיקף גדול יותר. משקלם של הלקוחות הגדולים בתיק האשראי עשוי לרדת, כיוון שגופים גדולים יעדיפו להשיג את מקורות המימון ללא תיווך בנקאי, בעיקר בחו"ל, ולכן התחרות בין הבנקים הישראליים תתמקד יותר ויותר באשראי צרכני ובלקוחות בינוניים וקטנים.

השוק האפור יצומצם

התפתחות נוספת שתשפיע על מערכת הבנקאות הוא צמצום המירווח הפיננסי, בעיקר בפעילות השקלית הלא־צמודה. ההתחרות מחו"ל והלחצים המקומיים יגרמו לכך שהמירווח הפיננסי יתקרב לשיעורו בחו"ל, והבנקים יבקשו לפצות את עצמם על אובדן הכנסות באמצעות הגדלת היקף ההכנסה מעמלות ופעולות ייעול. הקיטון במירווחים הפיננסיים והסרת חלק מהמגבלות המוסדיות יגרום גם לצמצום הפעילות בשוק האפור.

וייסבך אומר, כי להתפתחויות האלה בעולם ובישראל יהיו השלכות על האסטרטגיה של בנק לאומי במספר תחומים. על הבנק יהיה לבחון מחדש את ההסדר העסקי, באמצעות בדיקה קפדנית יותר של טיב הלקוחות, פיצול נכון של הפעילות בין ישראל לחו"ל, הקטנת ריכוזיות תיק האשראי והגדלת חלקו של הבנק בענפים המאופיינים ברמת סיכון יותר נמוכה. הבנק ישאף להגדיל את מרכיב ההון הפנוי כדי לנצל הזדמנויות עסקיות.

כאמור, לאור הפיכת 12 מדינות השוק למדינה אחת מבחינה כלכלית, ישקול הבנק הקמת מרכז אירופי שיתאם את פעילותו ביבשת. ויסבך מניח, כי השינויים באירופה יחייבו את בל"ל לצמצם פעילויות הקשורות לקמעונאות מקומית, בהן יקשה לו להתמודד, ולהתמקד בתחומים כמו מימון קשרי הסחר עם ישראל.

אודי נחשון

פילבל

כל המט"ח הזה

שלמה פרנקל

[illegible]

העורך הכלכלי: צבי טימור

פרשת בכירי בל"ל

אילן אברהם / יומן ירושלמי

רשלנות מצד בנק ישראל

● בניגוד להמלצת ועדת בייסקי — לא נרשם פרוטוקול של דיווח שנמסר בעל־פה

הרשות לניירות ערך עומדת לפרסם בימים הקרובים את הדו"ח שלה על פרשת התשלומים לבכירים בבנק לאומי. יתכן שתהיה זו ההזדמנות האחרונה להגיע לתמונה אמיתית ונכונה על מה שבאמת התרחש מאז 1985 וב־1986 סביב פרשה זו, בבנק לאומי, במועצות המנהלים שלו בשנים האחרונות, וברשויות המפקחות. בינתיים עבר בל"ל „בשלום" את הדו"ח של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל. המסמך היה לכל הדעות מתון, ולא הטיל אחריות על איש לאשר קרה.

אלא שעיון בדו"ח הפיקוח מגלה, שיש סיבות טובות להעמיד בספק את כושרו של בנק ישראל להיות גוף נטול פניות בנושא זה. הוא עצמו, כך עולה מהדו"ח, חייב הרבה הסברים ביחס להתנהגותו.

כזכור, אישר הדירקטוריון שכיהן ב־1985 חוזים אישיים עם 25 מבכירי הבנק, שכללו פיצויי פרישה ופנסיה ענקיים. למועצת המנהלים נאמר באותה תקופה, כי עלות החוזים תהיה 5 מיליון דולר. הכללת הערך האקטוארי של תשלומי הפנסיה מגדילה את העלות לכ־50 עד 60 מיליון דולר. עובדות אלה החלו להתבהר למועצת המנהלים של הבנק ב־1987. לדברי לפחות אחד מחברי הדירקטוריון, פרופ' שמעון שיטרית, יו"ר הדירקטוריון מאיר חת עשה כמיטב יכולתו לעכב את גילוי האמת ולמנוע צעדים נגד האחראים. חת עצמו טוען, כי פעל מתוך זהירות ושיקול דעת.

כאן נכנס לתמונה בנק ישראל. על־פי הגירסה הרשמית, מבקש נגיד הבנק פרופ' מיכאל ברונו [illegible] ועם צדיק בינו, מנכ"ל בל"ל, לדיון בפרישת הבכירים. הדו"ח הגלוי אינו מרחיב את הדיבור על פגישה זו, אך מתוך הנאמר בו ניתן להסיק שבנק ישראל חושב כי יש אפשרות שחת ובינו דיווחו לנגיד על עלות החוזים, 15 מיליון דולר. אלא שבנק ישראל לא יכול להוכיח שהדבר לא קרה, מסיבה אחת פשוטה — מהדו"ח עולה, שבנק ישראל לא דאג לתרשומת מפורטת של השיחה. וזאת בניגוד גמור להמלצות ועדת בייסקי. ברונו הסתפק בדיווח על־פה ולא דרש מחת מסמך כתוב שיפרט מחדש את עלות החוזים.

סביר להניח, שחת ובינו אכן נתנו פרטים על עלות ההסכם לנגיד בשיחתם בעל־פה. אלא שהנגיד, שאינו צריך לעקוב יום יום אחר הנעשה בבנקים, לא היה מסוגל להבין את משמעות הדברים. אילו היתה קיימת תרשומת מסודרת, סביר לחשוב שהמפקחת על הבנקים באותה תקופה, גליה מאור, היתה קוראת אותה ועומדת מייד על משמעותה. בכך היתה נחסכת שנה שלמה והיה ניתן לפעול בצורה נחרצת יותר לביטול החוזים כבר ב־1986. לרשלנות של בנק ישראל היה מחיר.

בנק ישראל חייב להסביר מדוע, לאחר אותה פרשה, לא דרש מבנק לאומי דיווח בכתב על כל מה שנעשה, מה היו הסכומים ומה נעשה כדי להביא לפתרון המצב. למעשה, גם אם לא ביקש הפיקוח על הבנקים מבל"ל חומר כתוב, לא היה דבר קל יותר מאשר להפעיל את סמכותו, ולדרוש מבנק לאומי את הפרוטוקולים של ישיבות הדירקטוריון שדנו בעניין התשלומים לבכירים. על־פי עדויות שונות, הנושא עלה במהלך 1987 ו־1988, לאחר הפגישה של יולי, בחמש עד שש פעמים. המפקח על הבנקים, אבנון גולדשמידט, לא היה צריך להתאמץ כדי לעמוד על כך שהנושא הוא עצם עניין, ועלול לעורר זעזועים מתוך בל"ל.

למזלו של בנק ישראל, ויתכן גם של בל"ל, קיימת בציבור רוויה מסויימת מהפרשה כולה. יתכן שכאשר יופיע הדו"ח של הרשות לניירות ערך תתעורר מחדש הסערה הציבורית. אם אכן כך יהיה, יהיה על בנק ישראל להמציא הסברים משכנעים להתנהגותו.

המפסידים והמרוויחים

[illegible]

שרצה לקבל את המפעל בחינם, נסוג, והממשלה ממשיכה לבצע פיטורים נרחבים, ובימים אלה נשלמים פיטוריהם של 200 עובדים נוספים. כוח האדם במפעל יעמוד על כ־430 עובדים, לעומת יותר מ־1200 לפני שנים ספורות.

[illegible]

חדשות המשק

איזקסון קורא לפעולה אלימה נגד הממשלה

שר החקלאות נחמקין ושר האוצר נסים הסכימו לפצות את החקלאים על נזקי אסון הקרה — מסר אתמול מאיר שמיר, מנכ"ל משרד החקלאות, באסיפת חירום של החקלאים מכל הארגונים. לדבריו, נזקי הקרה הישירים רק 80 מיליון דולר ולמערכות הגלות נגרם נזק נוסף של 10 מיליון דולר. שמיר מצביע על שחוק אמינות טבע לא עבר בכנסת ומקווה שיתקבל בכנסת הבאה. אילו היה קיים חוק כזה, אמר, אפשר היה בנקל לפצות את החקלאים. כאן היה, הפיצוי עלול להמתין הרבה זמן.

חיים בילבה, ראש אגף ניבה וכלכלה במרכז החקלאי, אמר כי נזקי הקרה לכל המערכות מסתכמים בכ־40 מיליון ש"ח, יותר מ־25 מיליון דולר. הוא טען, כי לפי הניסיון עם האוצר יעבור זמן רב עד שהחקלאים יקבלו פיצויים. לדבריו, הנזק גדול יותר ואת שיעורו ניתן יהיה לדעת רק בשנה הבאה.

נציגי התאחדות האיכרים, אליהו איזקסון ומנכ"ל ההתאחדות, [illegible] רייזמן, קראו לכל החקלאים לנקוט פעולות חריפות נגד הממשלה, ואם יש צורך גם בפעולות אלימות. כי זאת שפה שהממשלה הזאת מבינה. רייזמן גינה את התנועות הקיבוציות, שלדבריו הן „צמיתניות" ואינן מסכימות לפעולות אלימות.

לא קיבלו פיצוי על הפסדי 86

עזרא מאיר, מנכ"ל מועצת הפירות, אמר באסיפת החירום כי האוצר אישר לפני זמן רב פיצוי של 11.5 מיליון דולר למגדלי האבוקדו שנפגעו בשנת 1986 בחישוב לא נכון של שער הדולר לעונת השקל. אישור האוצר זה דבר אחד, וביצוע זה דבר שונה לגמרי, אמר, עד עצם היום הזה לא קיבל איש מהזכאים לפיצוי אפילו פרוטה אחת. [illegible]

הרחום בלי חשך

[illegible]

חיים מרגלית

מחצית ראשונה 88'

ירידה ברווחי ברקליס דיסקונט

בנק ברקליס דיסקונט סיים את המחצית הראשונה של 88 ברווח נקי של 15.6 מיליון ש"ח — ירידה של 4.4 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד. התשואה נטו על ההון, בחישוב שנתי, הגיעה לכ־30 אחוז.

ראשי הבנק אומרים, כי התוצאות העסקיות של מחצית השנה הושפעו מירידת המרווח הפיננסי ומגידול בשיעור ההפרשה לחובות מסופקים.

מאזן הבנק ירד בכ־3 אחוזים לעומת סוף 87 והסתכם בכ־1.4 ביליארד ש"ח. ירידה נרשמה גם בפקדונות הציבור, שהסתכמו ב־1.11 ביליארד ש"ח. ההון העצמי של ברקליס דיסקונט גדל בכ־15 אחוז, לכ־118 מיליון ש"ח. בהנהלת הבנק מסבירים את הירידה בכניה בסעיפי המאזן בכך שחלק גדול [illegible], בעיקר בדולרים.

א.ג.

יצוא „טלרד" יגדל ב־50%

חברת „טלרד" עומדת להגדיל את היקף מכירותיה בחו"ל בכ־50 אחוז, לאחר שחתמה על חוזה להספקת מערכות בבריטניה עם אחת החברות המובילות בתחום זה. בחוזה הושגה הזמנה שנתית של כ־50 אלף תחנות, כן יותקנו מערכות „טלרד" בהיקף כספי של כ־5 מיליון דולר לשנה.

מנכ"ל חטיבת האלקטרוניקה ב„כור", ישראל ופיר, אמר, כי הצלחת „טלרד" [illegible] בהיקף המכירות שלה לאחר הקמת [illegible] בשוק הבריטי, בעיקר [illegible].

לדבריו, מכירות החברה ב־87 הסתכמו ב־121 מיליון דולר, מזה 98 מיליון דולר ביצוא. על־פי הערכות החברה, יגדל היקף היצוא ב־88 ל־113 מיליון דולר ובשנה הבאה יעבור היצוא את ה־140 מיליון דולר.

א.ג.

לקראת ועידת ה„בונדס"

9 מיליארד דולר מ־1951

מפעל מלוות העצמאות והתקומה (ה„בונדס") מכר בשבעת החודשים הראשונים של 88 אגרות חוב בהיקף של 331 מיליון דולר, לעומת 339 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד — מסר אתמול יהודה לוי, נשיא ה„בונדס", לקראת פתיחת הוועידה הבינלאומית של מפעל מלווה העצמאות והתקומה.

לדבריו, למרות האירועים בשטחים והפגיעה בדימוי של מדינת ישראל, לא נרשמה פגיעה בהיקף מכירות אגרות ה„בונדס", ובחודשים האחרונים אף נרשמה תנופה במכירות, כדי להשיג [illegible] בשנת ה־40 למדינה. ב־87 נרשמו מכירות שיא בהיקף של 604 מיליון דולר.

ביום ראשון יגיעו לישראל כ־400 מנהיגים יהודיים הפועלים בראש מפעל ה„בונדס" בעולם, כדי להשתתף בועידה הבינלאומית של ה„בונדס". הם ייפגשו עם ראש הממשלה, ממלא מקומו, שרים בכירים, המנכ"לים ונגידים אחרים בבנק הישראלי. מאז נוסד מפעל ה„בונדס", ב־1951, הצליחה מדינת ישראל לגייס כ־9 מיליארד דולר באמצעות [illegible], 4 מיליארד דולר כבר הוחזרו למחזיקי האג"ח. [illegible]

א.ג.

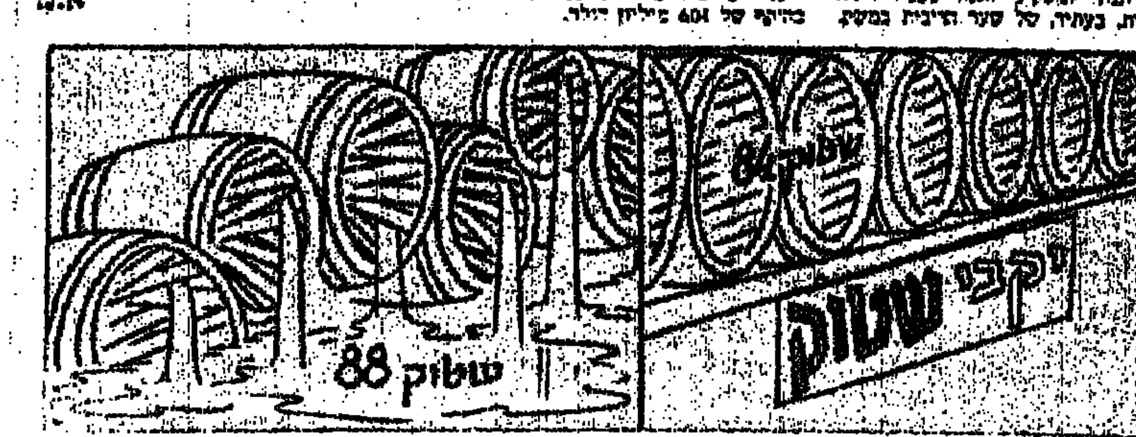

הסתכם ב־1.6 מיליארד ש"ח, גידול של 31 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד. במשרד התעשייה והמסחר אומרים, כי יולי השנה הינו חודש שיא מבחינת היקף היצוא לחודש אחד, ומציינים את המגמה הנמשכת מאז תחילת השנה של גידול ביצוא היהלומים.

יעקב נחשון, מנכ"ל בנק ירושלים לפיתוח ולמשכנתאות. בכך „בשמר" תפקיד היו"ר לבנקים אחר בירושלים.

רבית חלופית

■ בנק דיסקונט יוצא במבצע פיקדונות שבמסגרתו תינתן ריבית אלטרנטיבית לפקדונות קיפתו בתוכנית [illegible], להפקדה של 12 חודשים, בניסיון לעודד משקיעים להפקיד כספים באפיק השקלי לתקופות ארוכות מהרגיל. בתקופת המבצע יוענק שיעור הריבית במסלול הצייד על „פריים" + 2% לשנה והוא יהיה זהה לכל הפקדה, ללא הבדל בסכום, החל מ־1,000 ש"ח. במונחים נומינליים זוהי ריבית שנתית של 17%, הנגזרת משער ה„פריים" העכשווי.

לפי עקרון נדירת הריבית [illegible] את הפיקדון, נבכה הבנק גם ריבית חלופית בשיעור קבוע של 15%, ועל־ידי כך ניתנת למפקיד הגנה בפני ירידה אפשרית, בעתיד, של שער הריבית במשק.

גם לאנשי עסקים

■ על גדת הירקון, בפאתי שכונת בבלי שבצפון תל־אביב נפתח השבוע „קאונטרי קלוב" המשתרע על שטח של 20 דונם, הגובלים בפארק הירקון, בהשקעה של כ־6 מיליון ש"ח. בקאונטרי קלאב, שהוקם על קרקע שהעמידה לרשות תושבי השכונה עיריית תל־אביב, שלוש בריכות שחיה ואחת מקורה ומחוממת בחורף, חמישה מגרשי טניס, שני אולמות סקווש, ג'אקוזים, סאונות, מגרשי ספורט, מועדון בריאות וכושר ואולמות חוגים ואירועים, ו־12 דונם דשאים. 400 מקומות חנייה הוכשרו בכניסה לקאנטרי קלאב וכביש גישה פרטי, שסלילתו תושלם השנה, יחבר אותו לשכונה. את הפרוייקט תיכנן האדריכל אברהם יסקי.

מחיר מנוי שנתי ליחיד — 975 ש"ח, לזוג — 1,465 ש"ח ולמשפחה ממוצעת בת שני מבוגרים ושני ילדים 1,950 ש"ח. בחודשים הקרובים תופעל תוכנית מיוחדת לאנשי עסקים, שתאפשר להם התרעננות וכושר, בצד קיום פגישות וארוחות עסקיות, בשעות הצהריים.

נחושתן במקום מן

■ עם פרישתו של משה מן מתפקידו כמנכ"ל בנק טפחות ירושלים וכיו"ר הסקציה של הבנקים למשכנתאות שבאיגוד הבנקים בישראל, נבחר פה אחד כיו"ר הסקציה רו"ח [illegible]

מבזקים כלכליים

עלייה במניות הנפט

■ במשך חודש יולי 1988 נרשמו תנודות יומיות של עליות וירידות בשערי המניות בבורסה. השוואת יום המסחר האחרון של חודש יולי ליום המסחר האחרון של חודש יוני מצביעה על עלייה קטנה (0.6%), במדד הכללי של המניות וניירות הערך להמרה, לאחר ירידה של 2.1% במדד זה בחודש יוני.

במדד המניות ה„חופשיות" (המדד הכללי ללא בנקים מסחריים שבהסדר) נרשמה ירידה של 1.5% לאחר ירידה של 13.9% בחודש יוני וירידה של 1.7% בחודש מאי — נמסר מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

במדד המניות בענף חיפושי נפט וגאז נרשמה ביולי עלייה של 12.8% (לאחר ירידה של 15% ביוני) ומדד מניות הבנקים למשכנתאות נרשמה עלייה של 7.3%, לאחר ירידה של 10.5% בחודש שעבר. ירידות של כ־4% נרשמו בחודש יולי במדד המניות בענפי מסחר ושירותים, חברות להשקעה ולאחזקות ובנדל"ן, בינוי וחקלאות. במדד הבנקים המסחריים שבהסדר נרשמה עלייה של 1.6% (לאחר עלייה של 4.8% בחודש שקדם).

המדד הכללי של אגרות החוב עלה בחודש יולי ב־0.5%, לאחר עלייה של 0.8% בחודש יוני. באג"ח הנסחרות וצמודות מט"ח נרשמה העלייה הגבוהה ביותר — 1.7%. גם ביוני נרשמה באגרות אלו העלייה הגבוהה ביותר — 4.5%.

חודש שיא ביהלומים

■ יצוא היהלומים נטו ביולי 88 הסתכם בכ־283 מיליון דולר, גידול של 20 אחוז לעומת החודש המקביל אשתקד. היצוא המצטבר של היהלומים מתחילת השנה

בעריכת עלינא תורי

מוסיקה

קול ציון לגולה

זמריה, בסימן ירושלים

יוסי שיפמן

„תמיד רצינו להיות בירושלים", אומרת אסתר הרליץ, מנהלת הזמריה. זאת במענה לפליאתי על שינוי אתרי זמריה מסורתיים כמו כפר־סבא ובנותיה. „העיכוב משך השנים היה בחוסר מקום להלין את כל האורחים. השנה נעתרה האוניברסיטה העברית ושוכנעה לשתף פעולה.

במספרים זה נראה בערך כך: אלף ארבעים ושלושה יודעי זמר, הבאים בשלושים ואחת מקהלות מעשר ארצות. ייחוד נוסף המצטרף לאירועי השנה הוא היות כל אלף הארבעים ושלושה יהודים.

בניגוד לכנס היהדות הדתית שהתקיים לא מזמן בירושלים ונקט מדיניות של איפה ואיפה בהחלטה מי כן יבוא בקהל ומי לא, הרי שכאן רק המוסיקה היא המבחן: בין שתים־עשרה המקהלות המגיעות מארצות הברית למשל, יש לא פחות מחמש נשים מנצחות וביניהן אפילו אחת שהיא ממש חזנית שמקומה לא יכירנה באורתודוקסיה המקומית. ארצות אחרות השולחות נציגות לזמריה הן אנגליה, אורוגואי, הונגריה, יוגוסלביה, פאראגואי, צרפת, קנדה וכמובן הארץ המארחת ישראל.

המקהלה המסקרנת ביותר היא מקהלת הילדים מבודפשט. המקהלה על שלושים ושלושת ילדיה תגיע לכאן בלוויית שני מנצחיה, אריקו באייר וארוין קליין וכן עם רבה של הקהילה ההונגרית. לסקרנים שבינינו תהיה הזדמנות לבדוק מה עושה שיטת קודאי לילדים היהודים מבודפשט.

מקהלת „האחים ברוך" מיוגוסלביה

מקהלת ילדים או בעצם ילדות נוספת שתגיע מחו"ל היא מקהלת בנות „המלך דוד" ממנצ'סטר, אנגליה. את ישראל תייצגנה בעיקר מקהלות קיבוציות. „בנות מורע" עם רחל ברטנשטיין, „שער הנגב" עם ארי דורון, „גלבוע" עם צלילה לקס, ומקהלת הקיבוץ הארצי עם אהרן חרל"פ.

כל מנעימי הזמר יתלקטו ויבואו אל הבירה בין ה־7 ל־14 באוגוסט.

שיא האירועים הוא הקונצרט בבנייני האומה ב־10 באוגוסט. תכנית על טהרת המוסיקה הישראלית. שם תושמע „בת יפתח" של חרל"פ ובניצוחו, על־ידי מקהלת הקיבוץ הארצי, עם „הזמיר" מבוסטון ומניו־יורק. היצירה הושמעה בבכורה בארה"ב. עוד ישירו חברי הקיבוץ הארצי „רונו נא" ואת „דרור יקרא". את הערב החגיגי תפתח יצירה חדשה שהוזמנה במיוחד לזמריה. פיוטים של דב כרמל עליפי פיוטיהם של רבי שלום שבזי, ישראל נג'ארה ואלקבץ. את „פיוטים" ישירו שבע מאות זמרים. החצי השני של הערב יהיה עממי הרבה יותר, בו יקפצו חברי להקת „הורה ירושלים" לצלילי מחולות־עם ישראלים.

את עיקר העבודה יעשו אורחי הזמריה דווקא כשלא יהיה קהל מולם. בבקרים ישירו חומר ישראלי. בין המדריכים שיעבדו איתם נמצא את צבי אבני, אנדרה היידו, גיל אלדמע, נעמי שמר ועוד. הם אמורים להיות שגרירים של המוסיקה המקהלתית הישראלית לאחר שישובו לארצותיהם. זה חשוב יותר מכל קונצרט. ההשלמה לעבודה זו תיעשה בפגישות בינם לבין עצמם הנוסחה מוכרת מן השנים הקודמות בשם „מקהלה למקהלה". שם שאומר הכל והרבה קול.

ערב לפני סוף הזמריה יתפזרו המקהלות ברדיוס שבין קבוצי עמק בית־שאן בצפון לבין נתיבות בדרום. חפשו אותם בסביבה.

תקליט קלאסי

התייחסות אישית

אלה לזר־שריף

מאהלר: סימפוניה מס. 2 „התחייה", ברברה הנדריקס — סופרן, כריסטה לודוויג — מצו־סופרן, מקהלת ווסט־מינסטר, התזמורת הפילהרמונית של ניו־יורק, לאונרד ברנשטיין — מנצח. דויטשה גרמופון, 2GH2=395 423, הקלטה דיגיטלית מביצוע חי, 2 תקליטים, 1988, כ־94 ד'. (יש להשיג גם באריך נתן).

ריכרד שטראוס: „כה אמר זרתוסטרא" אופ. 30, „מוות והזדככות" אופ. 24 התזמורת הפילהרמונית של ניו־יורק, ג'וזפה סינופולי — מנצח. דויטשה גרמופון, 26H=576 423, הקלטה דיגיטלית, ת"ק, 1988, 65.34 ד'.

התזמורת הפילהרמונית המפורסמת של ניו־יורק, שמיטב הקלטותיה נעשו עבור חברת סי.בי.אס, עברה להקליט בצורה משמעותית בחברת דויטשה גרמופון, המשתדלת לקשור אליה את מיטב אמני העולם ותזמורותיו. החוזה הבלעדי של הפילהרמונית הניו־יורקית עם חברת סי.בי.אס נפסק בזמן כהונתו של זובין מהטה כמנהלה המוסיקלי. שוב אין זה סוד שתקליטיו של מהטה אינם נמכרים — לפי דיווחיהן של חברות התקליטים בחו"ל והיבואנים בארץ מאשרים זאת. נראה שהפילהרמונית הניו־יורקית פתחה דף חדש בתולדות הקלטותיה.

הסימפוניה השנייה של מאהלר בניצוחו של לאונרד ברנשטיין: זוהי הקלטתו השנייה של ברנשטיין את הסימפוניה כשאת הראשונה הקליט בשנות השישים. ברנשטיין ידוע כמי שמזדהה עם מאהלר הזדהות מוחלטת. התייחסות אישית זאת נותנת לו אפשרות להלהיט את מאהלר מחדש בזמן הביצוע. ההזדהות היא כה שלמה עד שלעתים מציג ברנשטיין דרך התווים של מאהלר את הדרמה האישית שלו עצמו.

בעת האחרונה נוהג ברנשטיין להקליט את תקליטיו מביצועים חיים מתוך תקווה שהמתח הרב והיחסים המיוחדים של מהקהל הגורמים להתעלות יתרה יבואו לידי ביטוי בהקלטה. הביצוע יוצא, לכן, מאוד חי ודרמטי, ההפך מסטרילי. ישנה תחושת הזדמנות וחד־פעמיות ודווקא בגלל יחס מיוחד זה של ברנשטיין אל הקהל ושל הקהל אליו, שוכח ברנשטיין לפעמים את עצמו ומפריז לכאן ולכאן ביחסי הטמפו והעוצמות תוך כדי סחף רגישות. בקונצרטים חיים זה עובר. בהקלטה זאת מתגלה שהחלק הראשון איטי בצורה שרירותית ושחלקים אחרים סובלים גם הם מחוסר שיווי משקל הגובל בקפריזיות. הפרק השני הופך להיות „לנדלר" אמריקאי, לשווא תחפש שם את וינה. לצורך ההשוואה, האזינו לביצועו של ברונו וולטר הווינאי ותיווכחו לראות כיצד הוא שומר על מימד כמעט בתהוכני בעיצוב הצורה של היצירה הזאת אשר דווקא בגלל צורתה המיוחדת (פרקי סולו ומקהלה), דורשת איזון עדין ביותר בין פרקיה.

המיוחד בביצועו של ברנשטיין הוא נגינתה של הפילהרמונית של ניו־יורק. אפשר לחוש גם דרך ההקלטה, כיצד מנגנת התזמורת בשביל ברנשטיין בצליל בעל יופי בלתי מצוי, כאילו רוצה לומר: סוף סוף חזר אלינו המאסטרו שלנו. חשוב לשמוע את הפילהרמונית של ניו־יורק בגדולתה המתחדשת. ההקלטה מרשימה ומצוינת מכל בחינה שהיא.

בין ההקלטות הישנות יותר של יצירה זו כדאי לכם לבחור בין ברונו וולטר (סי.בי.אס) וקלמפרר (אי.אם.איי). שניהם תלמידיו של גוסטב מאהלר אשר העידו כל כך שהיה המנצח הגדול ביותר של תקופתם. לעובדה זאת יש משמעות רבה בהתייחסותם להוראות הביצוע המדוייקות להפליא שכתב מאהלר בפרטיטורות שלו ואשר המנצחים של היום נוטים לעתים, במתכוון, להתעלם מחלק גדול מהן. בין ההקלטות החדשות תוכלו לבחור בין הביצוע הנוכחי לבין הפילהרמונית הוינאית עם מאזל (סי.בי.אס).

שטראוס: „כה אמר זרטוסטרא", „מוות והזדככות" — סינופולי

מי שלא שמע שטראוס בביצוע חי איננו יודע עד כמה הוא מפסיד. אך היות וזה המצב אצלנו וכנראה לא ישתנה בעתיד הקרוב, נותן הת"ק הנוכחי של סינופולי וניו־יורק את הדבר הכי קרוב לביצוע חי של יצירה תזמורתית של שטראוס.

השידוך הראשון בין ג'וזפה סינופולי והפילהרמונית של ניו־יורק הוליד ביצוע מרתק ביותר ותוצאות בהחלט מרשימות. זוהי אמנות מקובלת שכל מנצח מוציא מתזמורת צליל מיוחד משלו שבא לידי ביטוי בהקלטה ללא שום קשר עם טכנאי ההחלטה והטכניקות שלה. צירופים כאלה היוו תמיד את הגורם החשוב ביותר במכירות התקליטים. בשנות הארבעים והחמישים היה זה הצליל של תזמורות כמו פילדלפיה, בוסטון וקליבלנד. היום תפסו את המקום ברלין עם קאראיאן, הקונצרטגבאו והייטינג ובכיל מאריינר והאקדמיה. שלו שהם מספר אחד במכירות תקליטים. לדעתי יש לסינופולי וניו־יורק סיכויים גדולים. חברת דויטשה גרמופון מתחרה בלהיט שלה עצמה עם קאראיאן וברלין שהקליטו אותן היצירות. מספר ההקלטות של „כה אמר זרטוסטרא" הוא עצום, ורובם ביצועי מופת.

יצירה זו שהפכה אתגר לחברות הקלטה ומנצחים כאחד בגלל שיבוץ המוסיקה בסרט „אודיסיאה בחלל", היא אחת המסובכות והקשות ביותר להקלטה. יש צורך במערכת סטריאו משוכללת כדי שניתן יהיה לשמוע את צליל הדו הנמוך מאוד של האורגן בתחילת היצירה. ואם לא די בזה, מפץ התזמורת, החצוצרות ותופי הדוד אינו עושה את החיים קלים כלל ועיקר לרמקולים שלכם. בהקשיבי לסינופולי, שכחתי שיש ליצירה בעיות כה עצומות של טכנולוגיה והקלטה. הביצוע מרהים ביופיו, בעוצמה ובלירית האמיתית שבו. הצליל הראשון של האורגן נמשך ללא סוף ויוצר פרספקטיבה רחבת מימדים הפותחת פתח לאירועים שיבואו. כלי התזמורת ובייחוד כלי המתכת משתלבים האחד בשני בצורה מושלמת ויחד עם העוצמה, יש בהם גם רוך בלתי רגיל. בפרקים שיבואו אחר־כך מנגנים כלי המיתר ברכות קאמרית שלא שמעתם כמוה מזמן בהקלטות של התזמורת הזאת.

גם ביצירתו השנייה של שטראוס „מוות והזדככות" אנו חשים בכימיה שנוצרה בין סינופולי והתזמורת. אם אלו היצירות שאתם מחפשים לספרייתכם, הרי ת"ק זה הינו תחליף מרענן, ולדעתי אף מוצלח יותר, לביצועיהם המצוינים של קאראיאן (ד.ג.ג), ריינר (אר.סי.איי), בלומשטט (צ'אנדוס) וקמפה (אי.אמ.איי).

מומלץ ביותר.

חגיגה

גלות — לא מרוב נחת

מאת יהודה להב

בביקורתה על סרטו החדש של הבמאי הצ'כי יירי מנצל, „כפר קטן שלי", העירה יעל ישראל, („על המשמר", 29 ביולי), כי מנצל „לא נטש את המערכה", נשאר בארצו, בעוד שבמאים אחרים מבני־סוגו — מילוש פורמן, יאן קאדאר, איבן פאסר — מצאו בפלישה הסובייטית לצ'כוסלובקיה „תירוץ והזדמנות לפלוש לקולנוע ההוליוודי", שם ציפו להם חוזים שמנים יותר מאשר „בעיות של מסר וצורה".

נדמה לי, שהערה זו גורמת עוול משווע ליוצרים הצ'כיים ומן הדין יהיה להעמיד דברים על דיוקם. המשטר שהושלט בצ'כוסלובקיה אחרי הפלישה (שעוד מעט ימלאו לה 20 שנה) חנק את התרבות הלאומית. ממאות רבות של סופרים, אנשי תיאטרון וקולנוע, שחקנים, זמרים, סוציולוגים, פילוסופים נמנעה כל אפשרות לעסוק במקצועם והם נאלצו לעבוד כסניטרים או כמנקי חלונות ראווה. הם היו „Non־person", ספריהם נשלחו למגרסה ומספריות ציבוריות הוצאו אפילו הספרים, שתורגמו על־ידי היוצרים ה„פסולים". לא בכדי הגדיר הסופר הצרפתי הקומוניסטי לואי אראגון את המצב בצ'כוסלובקיה כ„ביאפרה של הרוח".

לא מרוב נחת בחרו עשרות יוצרים לצאת לגלות, כי־אם מכורח המציאות. כל היודע משהו על הקשר האורגני בין סופר ובין השפה, הנוף והאקלים הרוחני של ארצו, יבין בנקל, מה פירושם של חיי־גלות לסופרים כמילן קונדרה, יוסף שקבורצקי, פאוול קוהאוט (או אלכסנדר סולז'ניצין), והוא הדין לגבי במאי קולנוע ויוצרים אחרים. מעטים בלבד יצאו לגלות מרצונם, על רובם הגדול ניתן לומר, כי „כפו אותם עד שאמרו „רוצה אני"". המחזאי פאוול קוהאוט, למשל, יצא ברשות השלטונות לשנה כבמאי־אורח של הבורג־תיאטר הוינאי וכאשר ניסה לשוב בתום שנה, פשוט סגרו לפניו את מחסומי הגבול הצ'כי.

היוצרים, שנשארו בארצם ו„לא נטשו את המערכה", כביטויה של יעל ישראל, נאלצו לחתום על הצהרת לויאליות לשלטון והצדקת הפלישה, בטרם הורשו לחדש את פעילותם בצורה כלשהי. עד היום נכפית עליהם נטישת המערכה האמיתית ובמקרה הטוב הם יכולים (כמוהם כשאר האמנים) לעסוק בנושאים שוליים בלבד.

סרטו של מנצל — שאין בו אלא רמזים קלושים ומסוננים, המובנים ליודעי־חן מעטים בלבד, לבעיותיה החברתיות והפוליטיות הגדולות של ארצו — יכול לשמש דוגמה מובהקת לכך. ברור, שגם בתנאים אלה מבצבץ ועולה כשרונו הגדול, אך דווקא הוא מבליט את נבסות הנושא של הסרט. אפשר רק לשער, אלו יצירות כבירות יכלו ליצור בצ'כוסלובקיה ב־20 השנים שחלפו יוצרים מחוננים כוויטך יאסני, וויירה חיטילובה או יאן נמץ, אילו בארצם לא הושלט אקלים של „ביאפרה של הרוח". כבך אפשר להיווכח, אגב, גם על פי היצירות הספרותיות והקולנועיות הסובייטיות, המתפרסמות עתה, לאחר שנגנזו שנים רבות.

אני מרשה לעצמי לחלוק גם על קביעתה של יעל ישראל, שפורמן, פאסר או קאדאר היו ל„במאים מרושנים" לאחר שהגיעו למערב. המשל של בית־משוגעים, שהשפויים שבו אינם יכולים לפרוץ ממנו אלא על־ידי שבירת הכלים, כפי שמוצג ב„קן הקוקיה", ושהנמשל שלו הוא עולמנו כולו, אני מתקשה לראות בו סרט נעדר־מסר.

בהזדמנות זו יורשה לי לתקן גם כמה טעויות עובדתיות: שמו של הבמאי הוא יירי (Jiri) מנצל. ושם הסופר, שסיפורו שימש יסוד לסרט הוא בוהומיל הראבאל. הסרט הטוב ביותר של יאן קאדאר (שביים אותו במשותף עם אלמר קלוס.) „החנות ברחוב הראשי" נוצר על־פי ספרו של לדיסלב גרוסמן, שגם הוא עזב את צ'כוסלובקיה אחרי הפלישה ומצא את ביתו בישראל. נכון, שעקבותיו של קאדאר נעלמו. לאחר שיצר בקנדה את „השקרים שסיפר לי אבי" (שאיני רואה יסוד להגדרתו כ„יצירה שולית"): הוא מת זמן קצר אחרי השלמתו. יש אומרים, כי הגעגועים לכור מחצבתו החישו את סופו. שכן, חיי גלות אינם כה מרושנים מעונג, כפי שאולי נראים במבט שטחי.

יעל ישראל משיבה:

איני חולקת על קביעותיו של יהודה להב באשר לפלישה הסובייטית, שדיכאה כל צורה של חירות אמנותית בצ'כיה. אך יתכן שלא הובנתי כראוי.

תיאור עזיבתם של הבימאים הצ'כיים במילים: „תירוץ והזדמנות לפלוש לקולנוע ההוליוודי", הוא יותר אירוני מאשר עובדה היסטורית. יצירותיהם של בימאים אלה באמריקה בשנים החולפות, מלמדות להיטותם להשתלב בסחרחרת של האולפנים ההוליוודיים, הדורשת כניעה לטעם הקהל. ויתור על „בעיות של ביטוי וצורה" לטובת „חוזים שמנים".

לא טענתי ולא היה בכוונתי לטעון, שבימאים אלה גלו מארצם מרצון ובהנאה רבה. אך ממבט על סרטיהם האמריקניים נראה לי, שהגלות הכפויה נתנה להם את ההזדמנות להיכנס אל הקולנוע ההוליוודי מבעד לדלת הראשית, בלי שאיש יוכל להגיד עליהם מילה רעה. אחרי הכל, הם רק גולים מסכנים. בעוד שכאשר במאי מערב־אירופי מעז לערוך לקולנוע ההוליוודי הוא זוכה למבול של השמצות מעמיתיו ומיודעי חן, המכירים בכשרונו, ויודעים מה יקרה לו תחת מכבש „סרטי הנוסחה" של תעשיית ייצור הסרטים ההוליוודיים. לגבי פורמן, קאדר ופאסר — העובדה הפשוטה היא שהם בחרו בסיר הבשר ההוליוודי ולא ניסו להישאר באירופה המערבית או אפילו בשוליים של הקולנוע האמריקני, כדי להיאבק למען יצירת סרטים אישיים בתנאים לא נוחים ביותר.

ובכלל, לענייני גלות וחופש אמנותי, רק החודש ראינו מה שניתן לעשות תחת שלטון דיכוי פוליטי. הסרטים הרוסיים, שהוקרנו בפסטיבל הקולנוע של ירושלים, הפגינו מוסר עיקש ואומץ לצד קולנוע מעולה. מסתבר שכאשר רוצים אפשר לעשות הכל. ואין בדברים אלה משום הטפה מתחסדת ליוצרים באשר הם, לדבוק בארצם, שאינה מאפשרת חירות אמנותית. אבל, יש בהם הבעת צער על יוצרים מוכשרים, שהעדיפו „חוזים שמנים" על פני „בעיות של מסר וצורה".

ובאשר לחילוקי הדעות ביני לבין עמיתי המלומד, יהודה להב, על אודות הסרטים שהוזכרו בביקורת: קל ונוח לפתור מחלוקת מסוג זה, בשימוש בצמד המילים „טעם אישי". אולם, לעניות דעתי, למרות היחס הספקני כלפי ביקורת הקולנוע המקצועית, אכן יש לה, לביקורת, סיבות אובייקטיביות לקביעת מדדי איכות של סרטים. לצערי, מובנות סיבות אלה ליודעי חן בלבד. ובשל צרות המקום, יקשה לי לפרטן בתגובה זו.

בידור

הולה־הופה

יוסי ונונו

אחרי ההופה „הולה בקצב, הארוויזיון, אחרי הסרט המצליח „עבודה בעיניים", ועוד, אחרי שעשו הרבה רעש וגם כסף מהשתתפות בסרטי פרסומת שונים, יוצאים „הבטלנים", קרי: אבי קושניר ונתן דטנר, בתוכנית בידור חדשה. התוכנית תורכב משירים ומערכונים. החומר חדש לגמרי והם מבטיחים קצב הופעה שונה מהמוכר, מחיר מאוד מתפרע. הנושאים חברה, כנסת, בעלי העסקים, הירידה ... מה הוא, ... ציבורית ועוד. תלווה אותם תזמורת שתמנה חמישה נגנים. מפיקים ... הפקות.

את החומר כתב דניאל לפין, מכלים — מיקי גורביץ. על הניהול המוסיקלי והעיבודים אחראי דני גולדמן, השירים מאת: עלי מוהר, יהודה פוליקר, יוני רכטר, יונתן גפן, אלון אולארצ'יק, קובי אשרת וקובי לוריא. מופע ראשון מתוכנן ל־12/8 בהיכל התרבות כרמיאל.

בעריכת צביה בן־שלום

נעמת מציעה מידע ועזרה למשרד הדתות

הידיעה שמשרד הדתות יממנה בודק מיוחד לעריכת סקר על מצב הנשים העגונות ומסורבות גט במדינת ישראל, המריצה את מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי, לפנות אל השר זבולון המר בבקשה לחסוך בזמן ולקצר את סבלן של נשים אלו.

לובלסקי מציעה לשר להעמיד לרשותו את מאגרי המידע בנושא זה המצויים בנעמת וכוח אדם משפטי.

„בעורך ממנה בודק או בודקים, הזמן אינו עומד במקומו והנשים ממשיכות לסבול. לכן, אני מציעה שתמנה נציג מטעמך אשר יקבל את הרשימות הנמצאות בידינו ויבוא בדברים עימנו על מנת לפתור בעיה כאובה זו" — כותבת מזכ"ל נעמת, ומציינת שמספר מקרים מסוג זה נפתרו בעזרת הפעולה המשפטית של נעמת.

„מכיוון שכל הנשים הסובלות מבעיה זו ידועות לנו", כותבת לובלסקי, „אין בעצם שום צורך בבדיקה וסקירה של שמות הנשים, אלא יש לפעול מיידית לפתרון הבעיה. נעמת על כל שלוחותיה תשמח לשתף פעולה עם משרד הדתות לפתרון הטרגדיות האישיות הללו."

כמו דלעת, קישוא ותפוד

אלה מירשמים למאכלי דלורית, ירק חדש, משהו בין קישוא ודלעת עם טעם של תפוח אדמה, נוטה לבטטה. **אין צורך לקלף.** באין דלורית ניתן להכין מאכלים אלה מדלעת, מקישוא או מתפוח אדמה...

טיגונים

חותכים את הדלורית לפרוסות דקות, או ל„גפרורים" ומטגנים בשמן עמוק עד שהצבע הופך שחמחם. מתבלים במלח. הצ'יפסים יוצאים רכים, לא פריכים אבל טעימים והם אינם סופגים כמעט מהשמן.

מחיית

חותכים את הירק לקוביות ומבשלים או מאיידים עד שיתרכך (כ־20 דקות). מועכים (כולל הקליפה), מוסיפים חמאה ושום מרוסק ומגישים כתוספת למנה עיקרית. בלי החמאה זה אפילו דל קלוריות.

רפרפת

מבשלים כמו למחיית, אבל בלי מלח. מועכים היטב עם סוכר או ממתיק מלאכותי, מתבלים בוניל, קינמון, מיץ לימון, ריבה וכו'. אפשר גם לערבב קצפת אבל אז מאבקים את האפקט של מאכל דל קלוריות.

בתנור

עוטפים את הדלורית בנייר כסף, מכניסים לתנור שחומם לחום בינוני. כשהירק מתרכך מוציאים מהתנור, חותכים לאורך (עם הנייר) וממלאים בחמאה, גבינה צהובה, שמנת, סלט פטריות וכל מה שממלאים בו תפודים אפויים.

שניצל

חותכים את הדלורית לרוחב, בצורת טבעות. מאיידים במשך 5 דקות. מקמחים וטובלים בבלילה של ביצה ופרורי לחם. מטגנים במחבת, משני הצדדים, לצבע זהוב. מי שסופר קלוריות יכול להרחיק את העטיפה המטוגנת.

ממולאים

פותחים חור בבסיס הדלורית, מסלקים את הגרעינים. ממלאים את הירק במלית של אורז, בשר טחון, שום, פטרוזיליה וכו' (כמו מלית לפלפלים או לקשואים). אופים בתנור או מבשלים במיץ עגבניות, עד שהירק רך.

קציצות

מרסקים דלורית אחת ובצל אחד לקערה. מוסיפים 2 ביצים, ½ כוח קמח ומערבבים. צרים מהעיסה קציצות ומטגנים בשמן עד שישחימו. אפשר גם לבשל ברוטב עגבניות.

מרק

חותכים את הירק לפרוסות דקות. מבשלים במים – ביחד עם ירקות אחרים, לפי הטעם – במשך חצי שעה. מוסיפים תבלינים ומגישים. אפשר גם לרסק את הירקות בבלנדר ואז מקבלים מרק קטיפתי. אם לא סופרים קלוריות אפשר לבשל את הירקות במים עם חלב (חצי־חצי), או להעשיר את המרק בשמנת חמוצה.

סלט במיונית

חותכים דלורית לקוביות ומבשלים זמן קצר (כ־10 דקות), שהירק ישאר קצת קשה. מכינים סלט מיונית כמו מתפוחי אדמה, עם מיונית, בצל, מלפפון כבוש, אפונה, ביצים קשות, אפשר גם אנשובי, גבינה צהובה מרוסקת או חתיכות בשר מבושל. עם כל הדברים הטובים יש בזה פחות קלוריות מאשר בסלט תפוחי אדמה.

סלט טונה

מבשלים קוביות של דלורית עד שיתרככו, אבל לא יתפוררו. מסננים. מערבבים עם גבעולים קצוצים של סלרי עלים, קוביות עגבניה מוצקת, תפוח עץ מרוסק (עדיף גרנד), 2־3 מלפפונים במלח חתוכים לקוביות קטנות ואפשר גם בצל קצוץ. מסננים קופסה גדולה של טונה, מפוררים לתוך הירקות, מתבלים בהרבה מיץ לימון, מלח, פלפל, קמצוץ סוכר (או תחליפו) ומערבבים היטב. שומרים במקרר לפחות שעתיים. סלט זה אכן דל קלוריות.

שכבות בתנור

פורסים את הדלורית לפרוסות דקות. משמנים תבנית פיירקס במעט מרגרינה או חמאה ומסדרים בה שכבה של דלורית ושכבה של „מלית", לסרוגין. המלית יכולה להיות: פטריות שמפיניון; פרוסות בצל שטוגנו קלות; פרוסות של ביצים קשות; רצועות של נקניק; בשר טחון שתובל וטוגן עד שקיבל צבע כהה; פרוסות פילה דג (סול, נסיכת הנילוס, הלבוט); פרוסות חציל מטוגנות... אם המלית רטובה – שופכים בינה לבין הדלורית מעט פרורי לחם. על השכבה העליונה מפזרים מעט קוביות חמאה או מרגרינה. מכניסים את התבנית לתנור שחומם מראש לחום בינוני־גבוה ואופים כחצי שעה. 10 דקות לפני סוף האפיה שופכים למעלה גביע שמנת חמוצה, או ביצה בלולה, או רוטב בשאמל. אפשר גם לזרות גבינה צהובה מרוסקת.

קדרת ירקות

מנקים וחותכים לקוביות קטנות ירקות שונים: דלורית, עגבניות מוצקות, פלפלים אדומים; קישואים; שעועית ירוקה או צהובה; כרובית; בצל... הכמויות שוות, בערך. מטגנים את הבצל בשמן עד שנעשה שקוף. שמים בשקית „קוקי" את הבצל, את הירקות והן פטריות שלמות או חתוכות (אפשר מקופסה) וכרוב ניצנים (קפוא). גם ירקות אחרים (שעועית, כרובית, קישוא) יכולים להיות קפואים. מתבלים את הכל במלח, פלפל ומעט מיורן, סוגרים את השקית, מנקבים במזלג ומשאירים כשעה בתנור בחום בינוני גבוה. במקום „קוקי" אפשר לסדר את הירקות בקדרת זכוכית בשכבות דקורטיביות (מתבלים כל שכבה) ולבשל על אש קטנה מאד (או לאייד בתנור). מגישים בתוך הקדרה.

מלית לבורקס

מבשלים קוביות של דלורית במי מלח, עד שיתרככו. מסננים, מועכים. מערבבים גם גבינה מלוחה מפוררת, או גבינה לבנה קשה, מתבלים במלח, פלפל ובצל מטוגן. המלית צריכה להיות פיקנטית. ממלאים בה בורקס, כיסונים או חביתיות.

פלסטיק מצופה אלומיניום

ילדי קיבוץ נחשון מדגימים מימיות של עידן החלל

מה בין מימיה לחקר החלל? אלמלא רצה האדם לטוס לירח, לא היו מייצרים בנחשון את המימיקל...

ראשיתו של המוצר במירוץ לחלל. כדי לחסוך במשקל ובנפח, ניסו החוקרים לפתח חומרי אריזה חזקים אך קלים ככל האפשר. יריעות הפלסטיק והניילון לסוגיהן ענו על שתי הדרישות, ואכן, בעשור הנוכחי, החליפו כמעט לחלוטין את שקי הבד והנייר.

אלא שבמקביל נוצרה בעיה: יריעות אלו חדירות לקרני האור ובפרט לקרני השמש, שבתחום הנראה, וגם בתחום התת־אדום (קרינה אינפרא אדומה) המחממת למרות שאינה נראית, ובתחום העל־סגול (קרינה אולטרא סגולה) שגם היא איננה נראית אך בעלת אנרגיה גבוהה, המסוגלת לגרום לשינויים כימיים בחומרים שבהם היא פוגעת.

תהליך הצביעה של יריעות מחומרים אלו הוא בעייתי (מי שניסה יודע בוודאי שהצבע ממיס את הפלסטיק, או שאינו תופס, או שהוא מתקלף בקלות עם כל כיפוף של היריעה) והכנסת פיגמנט לחומר עצמו אינה הופכת אותו לאטום לאור כשהיריעה דקה (למשל שקיות המכולת המרשרשות, השחורות). לכן נאלצו המשתמשים שארזו בפלסטיק מוצרים רגישים לקרינה, להכניס את האריזה עצמה לקופסת קרטון עבה (זוכרים את אריזות היין בנות 5 ליטר, או הכימיקלים לצילום למיניהם?).

בעיה נוספת היא השפעת הקרינה העל־סגולה על החומר הפלסטי עצמו. חשיפה לקרני שמש לתקופה ארוכה (חודשים ושנים) עלולה לגרום לפירוק כימי של החומר, סדקים והתפוררות.

הפתרון הגיע מתעשיית החלל: ציפוי יריעת הפלסטיק בשכבה דקיקה (פחות מאלפית המ"מ) של אלומיניום. תהליך הציפוי נעשה בצורה מעניינת — היריעה מוכנסת לתא ואקום, בהתלחץ של כעשר בחזקת מינוס 9 אטמוספרות (אחד חלקי אלף מיליון מהלחץ האטמוספרי). מתחת ליריעה מחממים פיסת אלומיניום — הוואקום בתא מונע את שריפת האלומיניום ומאפשר את רתיחתו בטמפרטורה נמוכה יחסית (פחות מ־1,000 מעלות צלסיוס) — בדיוק התהליך ההפוך לזה הקורה בסיר לחץ שבו הגדלת הלחץ מעלה את טמפרטורת הרתיחה של המים ומאפשרת בישול ביותר מ־100 מעלות.

אדי האלומיניום הרותח מתפזרים בתא הוואקום ומתעבים לשכבה דקה על היריעה. זוהי שכבה מתכתית לכל דבר, ומחזירה את כל סוגי הקרינה בצורה מושלמת.

היריעות נשארות קלות (תוספת משקל האלומיניום זניחה) וחזקות, ועם זאת מבודדות בפני כל קרני האור. מיריעות אלו מייצרים שמיכות מילוט לכיסוי נפגעים כדי לשמור על חום גופם או לבודד אותם מקרינת השמש, משתמשים בהן לאריזות רכיבים אלקטרוניים (שכבת האלומיניום יוצרת מיסוך חשמלי המגן על הרכיב) ובמובן לאריזות מצרכי מזון העלולים להתקלקל עקב חדירת לחות או אור.

ה„מימיקל" של חברת „ליקווּבוקס" מקיבוץ נחשון, היא מימייה עשויה שקית פלסטיק מצופה אלומיניום, ארוזה בכד סינטטי חזק. יש לה ברז מיוחד, המאפשר שתייה ומילוי נוחים. ויתרונה הגדול הוא שבהיותה ריקה היא אינה תופסת מקום. אריזות הבד מצויידות בכיסים ותאים לנשיאת חפצים נוספים, בלבד מים נעצים או ביבות שאינם נוזלים. נפח האהכון גדל בכל שכבות המים קטנה.

המימיקל מיוצר בגדלים שונים, החל בליטר אחד ועד למעלה מעשרים. ובמגוון רחב של מארזים ולכותניים ולגב. בפרט נוחה ה„מימיקל" לרוכבי אופניים הסובלים מחבטות מימיות הפלסטיק הקונבנציונלית הקשיחה בצלעותיהם ולכיליהם, שבשבילם פיתחה החברה דגם מיוחד, המחליף את חגורת הבובד הנגררת בזמן רכיבה, ומאפשר נשיאת מים בתוך החגורה עם אפשרות לשתייה דרך צינורית מיוחדת, ללא צורך בהורדתה מהגוף.

הבעיה היחידה היא המחיר, שנע בין 10 שקלים לדגמים הקטנים ועד לכמה עשרות למשוכללים יותר, אך כיוון שהמדובר כאן גם בתרמיל גב, אפשר להתייחס למוצר כאל מתנה אידאלית לחובב טיולים.

אמיר בן־שלום

לעטוף את הגוף בגן פרחים

בשנת ה־60 לייסודה הזמינה חברת „ורדינון" לייצור מגבות, קניינים, חברים ועיתונאים לתצוגה מרהיבה במלון קרלטון בתל־אביב. הוצגו שם מגבות לאמבטיה שכמעט כל אחת מהן היא יצירת אמנות.

בעלי המפעל הוא אלעזר ורדינון, ממקימי מפעל לורדיה הקרוי על שם עיר הולדתו, שייסד את „ורדינון" ב־1928 בתל אביב, והעבירו לפני 35 שנים לאזור התעשייה בפתח תקוה.

המגבות בתצוגה בתל־אביב היו בסגנון רומנטי, המאופיין ברקמה ובאפליקציות כאטון בצבעים עדינים, הארט נובו הפולקלוריסטי, שמזכיר ציורים אפריקניים, ומגבות דומות לשטיחי קיר אמנותיים. אין כמעט מגבות לבנות כחולות צהובות או ורודות, אחידות צבע, אך יש בצבע אדמה. ברכבים בעניינים של כהיר, חום או כהיר כהה. אינני יודעת אם הישראלי יתרגל להתנגב במגבת שהודה או סגולה מעוטרת בעיטורים אתניים, אך באמריקה, בעיקר בחנויות היוקרתיות והיקרה בלומינגדייל, המגבות הללו נמכרות היטב.

יש בכל הגדלים, החל במגבת מטבח מעוצבת בצבעים עליזים עד למגבות הגוף ענקיות. יפים מאוד הם החלוקים מאריג פרוטה בצבעים עדינים ודגמים רגועים.

לפני כשבעה חודשים החל המפעל לייצר גם מצעים. אופנת המצעים עברה לידי מעצבים ידועים, לקחו מאיתנו את הסדינים החלקים, הלבנים, ומניחים את הגוף העייף לתוך גן פרחים או תערוכת ציורים מודרניים, נועזים בצבעים ובדגמים. כמובן שיש גם דגמים רומנטיים, סגנון כפרי וכיוצא באלה. מעניין היה לערוך מחקר על חלומותיהם של הנרדמים על מצעים צבעוניים נועזי צורה. מובן שהמצעים קלי כביסה וללא גיהוץ.

חיה יוסף

קישוא בטעם בטטה

קוראים לה דלורית והיא ירק חדש במשפחת הדלועים, דל קלוריות ועשיר בוויטמינים. בשנה שעברה גידלו חמישה עשר חקלאים, באופן נסיוני, זן חדש של קישוא, עמיד באורך הזמן, שטעמו כשל תפוח אדמה והוא דל קלוריות. בשלב הראשון הגיעו לשוק 30 טונות ונחטפו מיד. היום ניתן להשיג את הדלורית ברשתות השיווק, אצל ירקנים ואפילו בשווקים. במחיר המומלץ הוא 1.60 — 1.70 ש"ח לקילו — מסרו לי בקומוניקט. בפועל לא פשוט למצוא אותו, הירקן שלי, שלפי המחירים הוא בהחלט „חנות מובחרת", לא שמע עליו: מצאתי בקו־אופ, אמרו שזה משהו מצויין, לא צריך לשמור במקרר ולא הזכירו את עניין הקלוריות) ודרשו 3.36 ש"ח, כפול מהמחיר המומלץ. בשוק הכרמל, מלא סחורה מהשטחים, גיליתי אותו רק בדוכן אחד, בסימטה שמול החניון, בעל הבאסטה המליץ עליו כבעל דלעת מתוקה, שנשמרת אפילו שנה, 2.5 ש"ח לקילו. אולי זה עניין של ביקוש והיצע ליום מסויים זה, אבל לקרונית — לא כדאי לסמוך על המחיר המומלץ (או תלכי לקנות בעתון...). רצוי לזכור שיש ירק כזה, כשפוגשים — קונים. ואם אוהבים תפוחי אדמה וגם סופרים קלוריות. לפי הקומוניקט הדלורית נשמרת טריה במשך שנה שלמה, ללא קירור. היא צהובה, דמוי אגס מעוות, בעלת קליפה דקיקה ואין צורך לקלף ומירקה צפוף. שוקלת בין 1 ל־2 קילו, לאפיה בתנור כדאי להשתמש בקטנות. הטעם אכן דומה לזה של תפוח אדמה עם נטיה מסויימת לכיוון המתיקות של הבטטה.

מה יש בירק הזה? נקח כמנה 100 גרם ונמצא בהם 1.6 גרם פחמימות (במלפפון — 2.2, אבל בתפוח אדמה — 22.1) ו־1.0 גרם חלבון (במלפפון 0.6, בתפוח 2.1, בעגבניה, בצל, פלפל וכרוב — בין 1.1 ל־1.4); 0.2 גרם שומן (כמו בשאר הירקות שהזכרנו, פרט לתפוח אדמה ומלפפון שבהם 0.1 גרם); 28 מ"ג סידן (בבצל — 40, במלפפון — 17, בתפוח — 17) ו־5980 יחידות ויטמין A, לעומת 0 בתפוח אדמה, 4 בבצל, 10 במלפפון ו־1700 בפלפל. כל זה, כאמור, ב־100 גרם ירק. ברור שיכולנו לערוך השוואות עם ירקות אחרים ואז היינו מגלים שבמרכיבים מסויימים יש לדלורית מתחרים חזקים, אבל בכל מקרה היא דלת קלוריות: 19 ב־100 גרם, לעומת 103 שבתפוח, 22 בעגבניה, 45 בבצל, 31 בפלפל ו־25 בכרוב. במלפפון אמנם רק 12 קלוריות, אבל מה כבר אפשר לעשות ממלפפון?

בדלורית, לעומת זאת, אפשר לעשות כל מה שעושים בתפוח אדמה, קישוא, דלעת. ב„מירשמים למתכנת" הבאתי כמה מירשמים, שבחלקם קבלתי מ„אסיף השדה" ואת האחרים ניסיתי. נא לזכור שאם מכינים טיגונים (צ'יפסים), שניצל מצופה בפרורי לחם או סלט עם מיונית — יעלה הערך הקלורי של המאכל מעל ומעבר ל־19 הקלוריות שבמאה גרם ירק...

צב"ש

פרס ייפגש הבוקר עם סיני בירושלים

קפטן הפועל ת"א מתכונן להעלות את הבעיות שפקדו את האלופה * גם אופק יהיה בפגישה

משה סיני – מה יעשה שמעון פרס

פגישה בלתי-שיגרתית תהיה הבוקר בלשכת שר החוץ בירושלים, כאשר שמעון פרס יקבל לשיחה את קפטן קבוצת הכדורגל של הפועל ת"א, משה סיני. בפגישה יהיה נוכח גם מזכ"ל הפועל, יצחק אופק.

נודע כי היוזמה לשיחה יצאה מדוברו של פרס, ברוך אסקרוב.

„זו תהיה לי פגישה ראשונה עם אישיות כל כך בכירה. אמנם פגשתי את פרס בעבר אבל לא לשיחה עניינית וחשובה מאוד מבחינת הפועל ת"א" – אמר אמש משה סיני.

הכדורגלן סיפר כי אתמול פנה אליו אסקרוב והציע פגישה. „אני כמובן נעניתי מייד. אינני מתכונן לדבר על פוליטיקה, אבל ברצוני להשמיע למ"מ ראש הממשלה ולמנהיג מפלגת העבודה את כל מה שיש לנו על הלב. אפרט לו את כל הבעיות של הפועל ת"א. אומר גם מה שאני חושב. אדבר בשם כל השחקנים. אני, כמובן, אהיה מעוניין גם לשמוע".

האם סיני אופטימי לגבי עתיד הפועל ת"א?

„לפי מה שמתפתח יש לי הרושם שהכל יסתדר. אף אחד לא מעוניין שהפועל ת"א תיפול" – דברי קפטן הפועל ת"א.

בינתיים העביר אתמול סיני אימון נוסף לחבריו בפארק-הירקון בתל-אביב. באימון השתתפו 25 שחקנים. נעדרו רק יעקב אקהויז ומיקי בר-שיטרית.

אנטמן נרכש לצמיתות ב־95 אלף דולאר

גינצבורג לא הורשה להתאמן אתמול במכבי חיפה; טוען: אתבע את האגודה על הפרת חוזה

יוסף גלזר

שוער נבחרת ישראל, בוני גינצבורג, לא הורשה להתאמן אתמול בשורות מכבי חיפה. בוני הגיע לאימון, יחד עם פרקליטו, עו"ד שמעון טנבלט, אולם גזבר מכבי חיפה, בנימין ברנשטוק, אסר עליו להתאמן עם הקבוצה, ורק התיר לו להתאמן לבדו בשולי המגרש.

גינצבורג ופרקליטו עזבו את האיצטדיון בלי להתאמן. נודע כי ברעת גינצבורג לתבוע את מכבי חיפה על הפרת חוזה מאחר שלטענתו כבר סוכם על המשך הופעתו בקבוצה, טענה המוכחשת ע"י החיפנים.

אתמול סוכם כי מכבי חיפה תרכוש מידי השוער גיורא אנטמן את כרטיסו לצמיתות תמורת 95 אלף דולאר. לפני שבועות אחדים נפסק בהליך משפטי כי אנטמן יפרה את כרטיסו מהפועל חיפה ב־80 אלף דולאר.

במכבי חיפה סבורים כי עיסקה זו, מן היקרות בתולדות הכדורגל הישראלי, היא כדאית שכן מכבי ת"א תבעה תמורת השאלת גינצבורג לעונה אחת 50 אלף דולאר.

ג'מצ'י לא הופיע אך ביק זכתה בטורניר ה־3

אריה גיטליס

קבוצת ביק, ללא דורון ג'מצ'י, שלא הופיע, אבל עם אילן וקנין והלעד בין המצטיינים, גברה אמש בגמר השלישי בליגת-הקיץ בכדורסל על קבוצת אנ.בי.איי. — 85:95, לאחר 39:49 במחצית.

שחקני ביק, בראשות וקנין, שנבחר ע"י העתונאים כשחקן המצטיין של הסיבוב השלישי, הוליכו לאורך כל המשחק.

לביק קלעו: ארדיטי 20; וקנין 18; רכליס 15; גלעד כץ 13; קנו 9; שטרייכמן 8; הכר 6; אייל חי 4 ומולכו 2. לאנ.בי.איי.: בינו 16; יעקבי 15; מאור 13; זמורה 13; אלימלך 10; גנט 8; קליש 6; גרוביים 2 ובנטל 2. שפטו: טורס ועובדיה.

במשחק על המקום השלישי גברה קבוצת מגדל על פרינט־9 — 90:99. במחצית הוליכה פרינט־9 — 49:52.

נקודות למגדל: אבי מזרחי 29; חזן 22; קציר 13; אטלס 11; קרמן 10; דרוקר 4; אלרגנט 3; ג'ורג' חסן 2; קצירי 2; רוזנפלד 2, ואיציק כהן 1. לפרינט־9: פליישר 25; רייס 18; ירדן רוזנברג 10; שפע 10; שפינר 10; תומר חנוך 7; אסף כהן 4; טסלר 3; יריב גולר 2 וניר אלון 1. שפטו: גלפרין ויוחימוביץ.

את הקבוצה המנצחת, ביק, אימן פיני גרשון, אנ.בי.איי. — רוני שיטון; מגדל — ישראל לב ופרינט־9 — רני כהנא.

במשחקים באוניברסיטת ת"א חזו כ־1200 צופים.

פייר מנתניה לבית"ר ת"א

טורי פייר, כדורסלן אליצור נתניה, עבר אתמול לבית"ר תל-אביב מהליגה הארצית. ראשי אליצור נתניה חתמו על מסמכי ההעברה, כפי שקבע הבורר, עו"ד דוד לב.

עוד שתי העברות היו אתמול במשרדי האיגוד: יהל דגן מהפועל קרית-גת ודרור עוזרי מהפועל נען עברו למ.מ. גבעת-שמואל.

הגרלה מעניינת בגביע-המדינה בכדורסל

מיקי ברקוביץ נגד מכבי ת"א כבר בשמינית-הגמר

קודם-לכן ישחקו ברקוביץ וזלוטיקמן נגד חנן קרן באילת * מחזיקת הגביע מהגליל-העליון עשוייה לפגוש ברבע-הגמר את... הפועל חולון * אם לא יהיו הפתעות, צפוי דרבי תל-אביבי בחצי-הגמר

● כדורסל

יצחק ויסהוף

מחזיקת הגביע, הפועל הגליל-העליון, עשוייה לפגוש במשחק הגמר שיהיה ב־9 באפריל את האלופה, מכבי תל-אביב. אולם על הגליל-העליון יהיה לעבור משוכה גבוהה, הפועל חולון, כבר בשלב רבע-הגמר, אם שתי הקבוצות לא יופתעו קודם-לכן.

הגרלת משחקי הגביע התקיימה אתמול במשרדי איגוד הכדורסל. רלי ברק, מנהלת קבוצת הגברים של מ.מ גבעת-שמואל, יחד עם רכז הליגות, נפתלי גושן, ביצעו את ההגרלה בנוכחות נציגים של קבוצות לאומיות וארציות.

חמש קבוצות מהליגה הארצית — מכבי נתניה, הפועל גבעתיים, מכבי הוד-השרון, מכבי בת-גלים והפועל כפר-תבור — העדיפו שלא להשתתף במשחקי גביע-המדינה, והן יטלו חלק במשחקי גביע-האיגוד לקבוצות מהליגות הנמוכות.

דרבי ת"א בחצי-הגמר

מכבי תל-אביב, האלופה, והפועל הגליל-העליון, מחזיקת הגביע, נקבעו כראשי בתים. בעונה שעברה פגשה מכבי ת"א את הפועל ת"א כבר בשלב רבע-הגמר, ובכך נמנע גמר תל-אביבי קלאסי ונגרם הפסד כספי ניכר לאיגוד. הפעם ייפגשו שתי הקבוצות, אם כמובן לא יופתעו בשלבים הראשונים, בשלב חצי-הגמר.

מכבי ת"א תשחק בסיבוב הראשון בחוץ נגד הפועל קרית-שמונה, ואחר-כך תתמודד בת"א נגד המנצחת בין הפועל נהריה ומכבי חדרה; בשמינית-הגמר עשוייה מכבי ת"א לפגוש את מכבי ראשון-לציון, עם מיקי ברקוביץ חיים זלוטיקמן והמאמן משה וינקרנץ. מאבק פיקנטי. מכבי ראשל"צ תשחק בסיבוב הראשון, באילת, עם הפועל אילת. שני שחקנים ותיקים, מיקי ברקוביץ וחנן קרן, שבעבר שיתפו פעולה במכבי ת"א ובנבחרת, יתעמתו האחד מול השני. קרן משחק באילת.

הפועל ת"א תיפגש בשמינית-הגמר באולמה עם אליצור נוהדרוד רמלה, לאחר שבסיבוב הראשון תתמודד עם אליצור פ"ת. המנצחת במשחק זה תתמודד נגד אליצור נתניה, או הפועל איתן גבת.

הפועל הגליל-העליון, לאחר שתופיע בסיבוב הראשון בקרית-גת, תארח לאחר-מכן את הפועל ירושלים, ואז תמתין להפועל חולון שתפגוש בסיבוב הראשון את מכבי רחובות, ולאחר-מכן את המנצחת בין הפועל חיפה ואליצור קרית-אונו.

משחקי הסיבוב הראשון

כל המשחקים בסיבוב הראשון בגביע-המדינה לגברים יהיו ב־22 בספטמבר (הקבוצות הארציות נקבעו כמארחות): הפועל קרית-שמונה — מכבי ת"א; הפועל נהריה — מכבי חדרה; הפועל אילת — מכבי ראשל"צ; הפועל באר-שבע — הפועל גן-שמואל; אליצור ת"א/פ"ת — הפועל ת"א; מכבי פ"ת — אליצור נוהדרוד רמלה, א.ס. רמת-השרון — אליצור נתניה; הפועל כנרת/עמק-הירדן — הפועל איתן גבת; הפועל קרית-גת — הפועל הגליל-העליון; הפועל בקעת בית-שאן — הפועל ירושלים; מכבי רחובות — הפועל חולון; אליצור קרית-אונו — הפועל חיפה; מכבי קרית-מוצקין — מכבי רמת-גן; מכבי ימק"א נצרת — מכבי דרום ת"א; בית"ר ת"א — מכבי חיפה; הפועל יזרעאל/עפולה — מ.מ. גבעת-שמואל.

משחקי שמינית-הגמר ייערכו ב־27 באוקטובר; רבע-הגמר ב־1 בדצמבר וחצי-הגמר ב־9 בפברואר.

קצורין חזר לגליל

מזרחי: „לא ידענו שלמולי חוזה חתום עם הגליל; הוא פנה אלינו מיוזמתו" ● יוצע למאמן חוזה לארבע שנים

יצחק ויסהוף

במשך שלושה שבועות ביוון מולי קצורין, מאמן הפועל הגליל-העליון, מחזיקת גביע-המדינה בכדורסל, גם בתפקיד... עוזר-מאמן האלופה, מכבי ת"א. אתמול תם פרק „העוזרות" בקריירה של המאמן הרמת-גני הצעיר, והוא שב לאמן את הפועל הגליל-העליון לרווחת שחקני, מנהלי ואוהדי הקבוצה הצפונית.

יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי ת"א, עו"ד שמעון מזרחי, אמר אתמול לפני צאתו לחופשה בארה"ב כי קצורין הגיע למכבי ת"א מיוזמתו: „מולי פנה אלינו, ואנו הבנו כי הוא השתחרר מהגליל, לאחר שקיבל אישור לכך. לאחר שיחות עם הנהלת הגליל התברר לנו כי למאמן יש חוזה חתום, ולכן החליטה מכבי ת"א לאפשר לו לשוב ולאמן את מחזיקת הגביע לאחר שיחות שניהלנו עם ראשי הגליל".

מנהל הפועל הגליל-העליון, עמית גל, היה מרוצה. גל ציין כי לאחר שיושרו ההדורים עם מכבי ת"א, וקצורין שב לגליל יונח בפניו חוזה למשך ארבע עונות והקבוצה תיבנה לטווח ארוך. גל הודה למכבי ת"א על רצונה הטוב בעניין קצורין, וכן על העובדה כי נמנע מהקבוצה הצפונית לפנות לערכאות משפטיות בעניין המאמן.

הברזילאי בנפיקה ואלדו במאבק עם האוסטרי גראלד וילפורט במשחק אמש בפראטר בוינה, בו השיגה נבחרת הכדורגל של בראזיל את נצחונה היחידי באירופה – 0:2, משעריהם של אדמר (59) ואנדרדה (87) (תצלום: איי.פי.)

מאמן קצורין

יעקבי בהפועל איתן גבת

יצחק ויסהוף

עומר יעקבי, הכדורסלן הבין-לאומי, ששיחק בהפועל גן-שמואל, הפועל חולון, הפועל ת"א ובית"ר ת"א, ישחק בעונת המשחקים הקרובה בשורות העולה החדשה לליגה הלאומית, הפועל איתן גבת.

יעקבי הגיע לסיכום עם אנשי גבת שלשום, אך רק אתמול ניתן אישור מהנהלת הקבוצה להתמתו.

הכדורסלן בן ה־27, אמר: „אני מתחיל דף חדש. מטרתי בגבת היא להביא את הקבוצה הקיבוצית למשחקי הפליי-אוף".

יעקבי יחלק את זמנו בין חולון, שם ימשיך להתגורר, לגבת.

ידלין לגבעת-חיים: שקלו מחדש פרשת אלומה גורן

מזכ"ל התק"ם, אהרון ידלין, הביע צער על החלטת אסיפת החברים של קיבוץ גבעת-חיים, מאוחד, לאשר לכדורסלנית אלומה גורן לעבור לשחק בעונה הבאה בקבוצת מכבי תל-אביב.

בפגישה שנערכה אתמול בין מזכירות קיבוץ גבעת-חיים, מאוחד; מזכ"ל הפועל, יצחק אופק ומזכ"ל התק"ם קרא ידלין למזכירות הקיבוץ לשקול מחדש את ההחלטה תוך הידברות עם מרכז הפועל.

אופק אמר כי אלומה גורן היא שחקנית הרשומה בהפועל. הוא תקף בחריפות את שיטת חטיפת השחקנים תמורת פיתויים כספיים, כפי שנוקטת אגודת מכבי תל-אביב, דבר שאינו מכובד ולא הולם אגודת-ספורט כמוה.

רבינזון לרשימת ההעברות

כדורגלן מכבי פ"ת, דורון רבינזון, שהושאל בעונה שעברה להפועל פ"ת, הוצב אתמול ברשימת ההעברות.

מכבי פ"ת תובעת סכום של 75 אלף דולאר תמורת העברה לשנתיים.

גמר צפוי בגביע-הנשים: אליצור ת"א — מכבי ת"א

מחזיקת גביע-המדינה בכדורסל לנשים, אליצור תל-אביב, עשוייה לפגוש בגמר גביע-המדינה את מכבי תל-אביב — זאת בעקבות ההגרלה שהיתה אתמול.

שתי הקבוצות נקבעו כראשי בתים. למכבי ת"א יריבות קשות בדרך לגמר כמו בני-יהודה ת"א או הפועל חיפה, ואילו אליצור ת"א תפגוש יריבה כאליצור קרית-אונו, רק בשלב רבע-הגמר.

המשחקים שיחלו ב־21 בנובמבר יהיו: אליצור סלע ראשל"צ או לב תל-אביב — אליצור קרית-אונו; מכבי קרית-מוצקין — אליצור ת"א; הפועל עמק-הירדן או אורתודוכסים-נצרת הפועל גלבוע; מכבי רמת-חן — הפועל נהריה; אליצור קרית-אתא או א.ס. רמת-השרון — מכבי ת"א: הפועל שפיים או אליצור ראשל"צ — הפועל גבעת-חיים; בני-יהודה ת"א — הפועל ת"א, אליצור בת-ים/חולון — הפועל חיפה.

משחק גמר הנשים יהיה כמשחק-מוקדם לגמר הגברים בהיכל-הספורט ביד-אליהו ב־9 באפריל.

לברקוזן – איינדהובן 0:1

מחזיקת גביע אופ"א, באייר לברקוזן, ניצחה במגרשה את אלופת אירופה, פיליפס איינדהובן ההולנדית — 0:1.

את שער-הנצחון הבקיע החלוץ הפולני מארק לנמסיאק, שניצל מישגה של הכלם ההולנדי הבין-לאומי, רונאלד קומאן.

בקר התאמץ באינדיאנאפוליס

הטניסאי המערב-גרמני בוריס בקר, המדורג ראשון בטורניר אינדיאנאפוליס, עמל שעתיים ו־29 דקות, כדי לגבור על המדורג 84 בעולם, טוד נלסון מארה"ב — 3:6, 7:6, 2:6.

המדורג רביעי, טים מאיוט מארה"ב, הפסיד בסיבוב השני למדורג 147 בעולם, מארק דיקסון — 7:6, 6:3, והאמריקני ג'ון רוס הפתיע בנצחון על האוסטרלי ג'ון פיצ'ג'ראלד — 3:6, 5:7.

● בטורניר קיצבוהל, אוסטריה, ניצח הטניסאי הארגנטיני הוותיק גיירמו וילאס את המדורג שמיני, רונאלד אגנור מהאיטי — 4:6, 6:4, המדורג 12, אריק יילן מגרמניה, הפסיד לאיטלקי קלאודיו פיסטולזי — 6:3, 6:4.

וידנפלד ומרנשטיין העלו לחצי-הגמר בגביע ואלריו

ישראל ניצחה את אנגליה 0:2 ואת איטליה 1:2

● טניס

נבחרת ישראל בטניס, עד גיל 18, העפילה אתמול לחצי-הגמר בתחרויות ואלריו לגיל זה המתקיימות באיטליה, בהשתתפות 20 מדינות.

ישראל גברה בשלב רבע-הגמר על אנגליה — 0:2. הנצחון הושג לאחר שבועז מרנשטיין גבר על סבספורט — 2:6, 7:5, 1:6, ורביב וידנפלד ניצח את פאצ'י — 1:6, 6:7.

ישראל תתמודד בשלב חצי-הגמר עם הנבחרת שתנצח במיפגש בין צרפת וצ'כוסלובקיה.

קודם-לכן רשמה ישראל את אחד הנצחונות הגדולים לטניס בגיל זה כשגברה על הנבחרת המוארחת מאיטליה — 1:2.

ההכרעה נפלה במשחק הזוגות לאחר מאבק צמוד. בועז מרנשטיין ורביב וידנפלד ניצחו את פלוריאן רנסו וברנרדי קריסטיאן — 5:7, 7:6, 5:7.

במשחקי היחידים גבר בועז מרנשטיין על פלוריאן רנסו — 7:5, 6:7. ההכרעה במערכה האחרונה נפלה בשובר-שוויון — 6:8 לטובת מרנשטיין. רביב וידנפלד, שעמד על סף נצחון מול אלוף הנוער האיטלקי, ברנרדי קריסטיאן, נכנע לבסוף. האיטלקי ניצח במערכה הראשונה — 3:6 ווידנפלד בשנייה — 1:6, ואילו במערכה השלישית הוליך וידנפלד — 3:5, אך האיטלקי הצליח להשוות וניצח 6:7, כשבשובר-השוויון היתה התוצאה — 11:13.

הפסד לנערות בספרד

נבחרת הנערות של ישראל בטניס, עד גיל 18, נוצחה בספרד, בפתיחת תחרויות גביע-המלכה, ע"י נבחרתה החזקה של איטליה — 2:1.

התחרויות מתקיימות בלרידה, בהשתתפות 13 מדינות.

הנצחון היחיד הושג ע"י תגית אוחיון, שגברה על יריבתה האיטלקית — 2:6, 4:6.

יעל סגל נוצחה — 3:6, 7:5, 6:0, ובתחרות הזוגות נוצחו תגית אוחיון וענת ורון ע"י האיטלקיות — 6:4, 3:6, 6:4.

ספרד — בריה"מ 12:12

נבחרת הכדורמים של ספרד כפתה תיקו 12:12 על נבחרתה החדשה של בריה"מ, בטורניר שמונה-המדינות, הנערך בסיציליה.

לקפטן נבחרת ברית-המועצות בעבר הוצע לאמן בציבונה זאגרב

סרג'יי בלוב דואג לפנסיה

סבור כי ליוגוסלביה נבחרת טובה יותר מאשר לברית-המועצות * נסיגה באיכות הנבחרת הסובייטית * רגע-השיא: מדליית-הזהב במשחקים האולימפיים ב־1972 במינכן * הרגע העצוב: הכשלון באולימפיאדת מוסקבה בשנת־1980, בעיקבותיו פרש

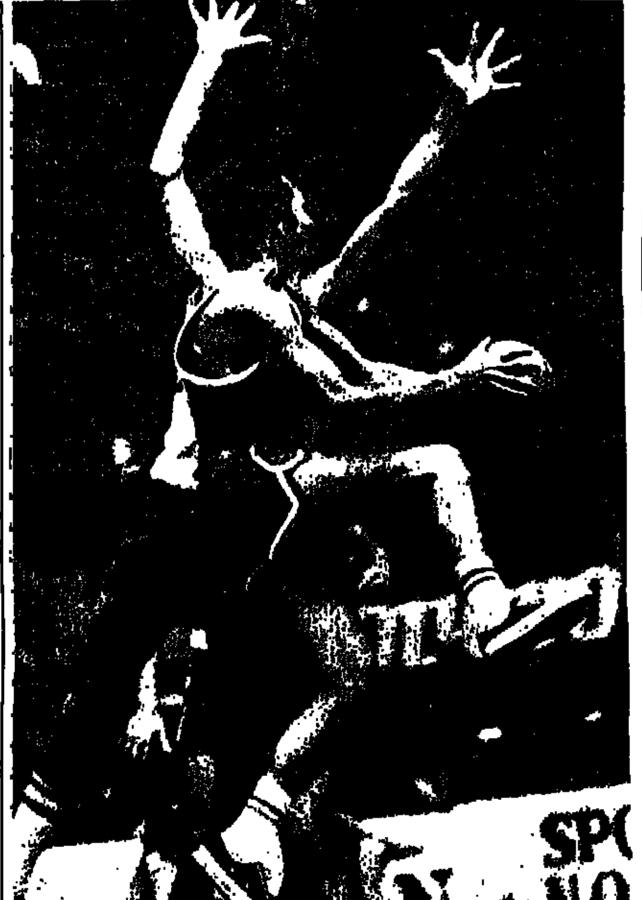

סרגיי בלוב בימי הזוהר שלו – באליפות אירופה בטורינו, 1979

שבח בן-גבריאל

אחד מגדולי כדורסלני ברית-המועצות בכל הזמנים, סרגיי בלוב, בן ה־44, שוקל ברצינות רבה אם להיענות להצעת ציבונה זאגרב וליטול לידיו את שרביט האימון של הקבוצה היוגוסלבית הבכירה.

סרגיי בלוב, קצין בצבא הסובייטי, שפרש מפעילות בקבוצת צ.ס.ק.א. מוסקבה הנודעת עוד ב־1980, לאחר שהחמיץ את מדליית-הזהב האולימפית במוסקבה, אמר בפולה, יוגוסלביה: „אני חייב לשקול בקפדנות ובזהירות אם להיענות להצעת ציבונה כדי לא לאבד את הפנסיה שלי".

הכדורסלן המצויין, שהתמודד בעבר עם נבחרת ישראל, וכמובן עם מכבי ת"א בגביע-אירופה, שהה כמה ימים ביוגוסלביה כאורח-כבוד מטעם התאחדות הכדורסל הבין-לאומית, שקיימה שם קורס השתלמות למאמנים מכל העולם.

בלוב נולד בטומסק שבסיביר ונחשב כשחקן היעיל, החכם והטוב ביותר שהיה לברית-המועצות בין השנים 1966-1980.

הדוגמא: בלוחין

הכדורסלן הסובייטי, השוקל את הצעת ציבונה זאגרב, ביקש להגיב על מקרה דומה בקשר לבן-ארצו, הכדורגלן אולג בלוחין, שיצא אשתקד, בשלהי הקריירה שלו, לככב בשורות הקבוצה האוסטרית, שטוייר: „אולג לא שקל ולא חשב מספיק על בעיית הפנסיה שלו. כיום הוא מרוויח אמנם יותר מאשר בדינאמו קייב, אבל כשישוב הביתה ויפרוש מפעילות תהיה הפנסיה שלו קטנה מאוד וזאת יש לקחת בחשבון גם כאשר ההצעה המוגשת לך קוסמת ומפתה".

„אני חייב להפנות את ההצעה לאחראים עלי בצבא, ואם יתירו לי לצאת ליוגוסלביה, בלי לפגוע בזכויותי, זה משהו אחר. אם לא אציית להוראות עתידי במולדתי לא יהיה טוב" — אמר בלוב.

בלוב, שרואיין על-ידי כתבים מערביים, התבקש לציין את האירוע הגדול בקריירה שלו. הוא לא התמהמה והשיב: „אין ספק, הנצחון בגמר האולימפי ב־1972 במינכן על האלופה והאולימפית הקבועה, ארצות-הברית". אכן, זה היה ההפסד היחידי של ארה"ב במשחקים האולימפיים, מאז החלו ב־1904. המשחק הסתיים בשערוריית-שיפוט שקיפחה את כדורסלני ארה"ב.

סרגיי בלוב היה גם כוכב הנבחרת הסובייטית שנטלה את התארים העולמיים ב־1967 וב־1974, ואת התארים האירופיים הרבים. הוא זכה גם עם נבחרת בריה"מ באליפויות העולם.

עם קבוצתו, צ.ס.ק.א. מוסקבה, זכה בגביע-אירופה לאלופות בשנים 1969 ו־1971.

הכדורסלן הסובייטי הסימפטי לא ישכח את ההפסד הדרמטי ליוגוסלביה בחצי-גמר הטורניר האולימפי ב־1980: „הייתי מוותר על כל המדליות שזכיתי בקריירה שלי כדי לזכות ב־1980 במדליית-הזהב היקרה במוסקבה. הייתי על-סף פרישתי ומאוד רציתי לסיים עם מדליית-זהב אולימפית על אדמת מולדתי, מה גם שכדורסלני ארה"ב לא היו שם". באותם משחקים זכתה יוגוסלביה בזהב בנצחה בגמר את איטליה, בעוד שברית-המועצות נאלצה להסתפק במדליית-ארד.

בלוב, ששערותיו הלבינו, אינו הולך בטל. הוא מועסק כמאמן נוער, אבל היה מעדיף לקבל משרה בקבוצת-עלית כמו ציבונה זאגרב.

שבחים ליוגוסלביה

קפטן נבחרת ברית-המועצות וצ.ס.ק.א. מוסקבה שיבח את הכדורסל היוגוסלבי: „למדינה זו שפע של כדורסלנים מוכשרים. מדי שנה מתגלים שחקנים חדשים מעולים בנבחרת הלאומית. זה ממש לא ייאמן".

יוגוסלביה, יחד עם ברית-המועצות וספרד העפילו לגמר הטורניר האולימפי בסיאול, לאחר שתפסו את שלושת המקומות הראשונים במשחקים הקדם-אולימפיים האירופיים בהולנד. באותם משחקים ניצחה ברית-המועצות את יוגוסלביה. „אני המרתי על נצחון יוגוסלביה, אבל ייתכן שנבחרת זו הפסידה בכוונה תחילה... זה חלק מהטקטיקה של המאמנים היוגוסלבים לקראת סיאול. ליוגוסלביה שחקנים טובים מאלו שיש לנו. עוד תוכחו בכך בסיאול, בעוד חודש וחצי" — דברי בלוב.

„בברית-המועצות יש כיום פחות ענקים ופחות שחקנים מוכשרים כמו בעבר. בלי ולאדימיר טקצ'נקו שפרש וארווידס סבוניס, שעדיין לא החלים מפציעה, ורק עם ענק אחד, ולאדימיר בלושטני, קשה להצליח".

סבוניס, שנחשב לציר הטוב ביותר, לבד מענקי האנ.בי.איי., היה זמן רב מחוץ לפעילות בגלל פציעה קשה בברכו. אמר בלוב: „אני יודע שסבוניס היה בארה"ב להחלמה עם מאמנו דאלגירים קובנה ואומרים שמצבו השתפר ואפילו כיכב בארה"ב בכמה קבוצות ועבנגיות. אבל על כושרו האמיתי כיום נוכל לעמוד בסיאול".

★ מכתב למערכת ★

תמיד יהיה את מי לבקר

בימים האחרונים אנחנו מוצפים בכתבות-ענק הקשורות למשלחת האולימפית הישראלית. יש מי ש„מתלבש" על המחלקה לספורט. היטגי, כאילו היא האשמה בכך שספורטאים רבים אינם יוצאים לתחרויות השונות בסיאול. ישנם „טובי לב" שלוחצים על צירוף ספורטאי זה או אחר כדי שיהיה את מי „לקבור" לאחר משחקי סיאול.

כך היה לפני ואחרי משחקי לוס-אנג'לס ב־1984. כולנו זוכרים עוד את כתבות ההשמצה והקריקטורות שעיטרו כל פינה ופינה.

כמו היום, כך גם לפני ארבע שנים, רמת הספורט בארץ לא השתנתה. לכן טוב אולי שהפעם יוצאים רק 19 ספורטאים, שבוודאי יזכו שוב במנת-השפלה לא קטנה.

הפירסום על 19 ספורטאים ו־41 עסקנים" חיכתה גלים. ברשימת אותם העסקנים נמצאים רבים שנוסעים על חשבונם הפרטי, וביוזמתם הם. אבל למען הכותרות צריך גם להגזים.

אינני מבין למה לא צורפו לרשימות העסקנים והמלווים גם העיתונאים הרבים מאוד, צוותי הרדיו והטלוויזיה, הרופא והמעסה, ועוד תיירים נוספים מישראל?

למה לא להשתמש בכל אלה למען כותרות עוד יותר מוגזמות?

דוד סיבור

לקחים כיצד להופיע בעתיד באינטרטוטו

ההתאחדות לכדורגל תפיק לקחים כיצד להכין בעתיד את נציגות ישראל למפעל הקייץ האירופי, האינטרטוטו, בעקבות כשלונות בית"ר ירושלים ושמשון ת"א העונה.

ועדת משנה של ההתאחדות לכדורגל (רב שחר, ראובן פריונר, עמנואל שפר ויעקב אראל) שמעה אתמול את נציגי בית"ר ירושלים ושמשון ת"א. השניים טענו כי עשו כל מאמץ אפשרי כדי לעמוד בכבוד במשימה, ואף הופיעו בהרכבים הטובים ביותר שעמדו לרשותם באותו זמן. „בשום פנים ואופן לא ראינו בנסיעה לדנמרק ואוסטריה טיול או בילוי" — אמרו.

● הטניסאי הישראלי מיכאל דניאל זכה בהישג נאה בתחרויות בארה"ב, כשנוצח רק בגמר המאסטרס לזוגות, יחד עם האמריקני גרג הזו. התחרויות נערכו במיסורי במשך כחודש בהשתתפות 32 טניסאים.

אלופת הכידון מבראזיל עלולה להחמיץ סיאול בגלל עירום ב... פלייבוי

[illegible]

„קונסוליה אולימפית" סובייטית בסיאול

בריה"מ תפתח, קרוב לוודאי, ב־20 באוגוסט, קונסוליה בסיאול, שתטפל בכ־1600 ספורטאים, נציגים רשמיים ותיירים סובייטיים, שיבואו לבירת דרום קוריאה להשתתף ולחזות במשחקים האולימפיים.

שר החוץ הדרום-קוריאני אמר כי שישה דיפלומטים, ביניהם הנספח האולימפי של בריה"מ בסיאול, ושני אנשי מינהל, יפעילו קונסוליה זו לפני האולימפיאדה, ובמהלכה. המשחקים האולימפיים יתנהלו מה־17 בספטמבר עד ל־2 באוקטובר.

יצויין כי בריה"מ ודרום-קוריאה אינן מקיימות ביניהן קשרים דיפלומטיים.

בסיאול נמסר כי ייתכן שהונגריה תגיש בקשה דומה לשלטונות דרום-קוריאה.

נצחון נוסף לסאן-לורנצו

סאן-לורנצו מארגנטינה ניצחה את מילאנבאנקו מאקוודור — 0:2, בגביע דרום-אמריקה בכדורגל.

בראש הטבלה צועדת האלופה הארגנטינית, ניואלס אולד-בויס, עם 8 נקודות, ומקדימה בהפרש שערים את סאן-לורנצו.

בבית אחר גברה קולו-קולו מצ'ילי על מארטימו מונטצואלה — 0:1.

רויטל שרון – „חריש" עמוק לפני סיאול

רויטל שרון אוהבת התעמלות ו...ריקוד

בת קרית-ביאליק באה להתאמן בהפועל ת"א * העקשנות משתלמת * נצחון בין-לאומי עם שבר ברגל בגיל 11

יצחק ויסהוף

ענף ההתעמלות יזכה במשחקים האולימפיים בסיאול לייצוג ישראלי מכובד. שלוש צעירות ייצגו את ההתעמלות האומנותית וההתעמלות על מכשירים.

שלומית גולדשטיין (20) ורקפת רמיגולסקי (16 וחצי) יהיו נציגות ישראל בהתעמלות האומנותית, ואילו רויטל שרון (ב־2 בדצמבר ימלאו לה 18), תנסה להתמודד בכבוד עם מתעמלות מזרח-אירופה וארצות-הברית הנחשבות לעילית ההתעמלות בעולם.

לרויטל שרון, גובה 1.64 מטר ומשקל 49 ק"ג, נקבע מינימום בין-לאומי כדי להופיע בסיאול. היא נדרשה לתפוס את אחד מ־90 המקומות הראשונים בעולם. לשרון נקבע מינימום של 9.3 נקודות, אך היא הצליחה לשפר הישג זה בהשיגה 9.4. שרון קבעה בתחרות בפאריס תוצאה דומה, עובדה שחיזקה את מעמדה בסגל האולימפי.

לפני פחות משבוע הצליחה שרון לסיים במקום החמישי, המכובד, באליפות ספרד הפתוחה בהתעמלות, עובדה שהגבירה את בטחונה העצמי.

מחמאות מהמאמנת

רויטל שרון השתתפה מחודש פברואר 1988, ועד היום, בחמש תחרויות בין-לאומיות גדולות, ממש כמו שעושות מתעמלות ממדינות מזרח-אירופה.

המאמנת האישית של רויטל היא זהבה זיסמן. זיסמן עובדת עם שרון שלוש שנים, ולדבריה שרון היא המתעמלת הטובה ביותר במערב-אירופה.

רויטל שרון מתגוררת בשכונת סביניה שבקרית-ביאליק. למדה בתיכון המקומי במגמת כלכלה ואידיאולוגיה. את הקריירה שלה החלה בהפועל קרית-ביאליק, כאשר אחותה הבכורה דחפה אותה לענף שהפך בהמשך למקור-חייה. לפני שלוש שנים עברה רויטל שרון להתעמל בהפועל תל-אביב, בהדרכת זהבה זיסמן. היא נוסעת במוניות מקריית-ביאליק לתל-אביב שלוש פעמים, ולעתים יותר, בשבוע אחד. אכן, כוח רצון ותמדה.

מבין ארבעת ענפי ההתעמלות על מכשירים — התעמלות הקרקע היא המועדפת ביותר אצל רויטל. „לאחר-מכן, לפי הסדר, אני מעדיפה את הקורה, המקבילים ולבסוף הקפיצות".

במשחקים האולימפיים בסיאול מבקשת שרון להגיע למקום מכובד. היא לא נוקבת באיזה מקום אך ברצונה לקבוע בקרב-רב ממוצע של 9.5 נקודות. „אם אצליח לקבוע תוצאה זו אהיה מאושרת ואדע כי עשיתי את שלי, ולא איכזבתי את האנשים שהאמינו בי ועודדו אותי בכל דרכי הקשה".

התאוששות מהירה

רויטל שרון ידועה בעקשנותה הרבה, והסיפור הבא ימחיש זאת: „בשנת 1981 השתתפתי בתחרות באיטליה, במסגרת אליפות ספורט הפועלים. הייתי בת 11, וניצחתי למרות ששברתי רגל. את תרגילי הקרקע והקפיצות עשיתי ללא בעיות. בקפיצות נשברה רגלי. מאמני, סאלביק דמטריה, הורה לי להפסיק את התחרות, אך סירבתי. את המקבילים והקורה ביצעתי עם רגל שבורה, ולמרות זאת ניצחתי".

לרויטל גם דוגמאות אחרות. „בשנת 1986 השתתפתי באליפות ישראל למרות שהייתי פצועה ביד. חודשיים לפני האליפות כמעט שלא התאמנתי, ולאליפות הגעתי בכושר לא-טוב. פרנסין גארט ניצחה אותי בעשירית הנקודה וזכתה באליפות ישראל".

רויטל התאוששה מהר. בשנת 1987 זכתה באליפות הגרינה. באותה שנה סיימה ראשונה במשחקי-הפועל, וגם בתחרויות בין-לאומיות בהולנד ובנורבגיה ניצבה על דוכן מספר 1.

ההישג הגדול של רויטל שרון היה באליפות העולם, שם סיימה במקום ה־92 מ־201 מתעמלות, עובדה שהקנתה לה מקום במשחקים האולימפיים בסיאול.

רויטל שרון מגלה כי אם לא היתה מצליחה להיות מתעמלת ברמה גבוהה, היתה פונה ל...ריקוד. „אני יכולה לעסוק בריקוד שעות. אם הייתי צריכה לבחור במקצוע אחר, לבד מהתעמלות, הייתי בוחרת בריקוד. לצערי, אין לי זמן לכך. פעם חשבתי לצאת ללימודים בארה"ב וללמוד ריקוד בסגנון תהילה".

מאיירקס — 8.50 במונאקו קלווין סמית רק רביעי

לארי מאיירקס, שטיים שני בתחרויות-המבחן בארה"ב, מוכיח, שהוא מצוי בכושר מצויין, משקפין במונאקו למרחק 8.50 מטר.

אלוף העולם ב־200 מטר, האמריקני קאלווין סמית, סיים רביעי (20.53), אחרי בראזרו ג'יימס כאטלר — 20.42 שניות, הצרפתי ז'יל קינרב — 20.44 והאמריקני תומאס ג'פרסון — 20.52 שניות.

האלוף האמריקני, ג'וני גריי, עבר 800 מטר ב־1:44.91 דקה.

ב־100 מטר משוכות הקדים האמריקני ארתור בלייק ב־7 מאיות השנייה, את שיאן העולם, רונאלדו נהמאייה, כשקבע זמן של — 13.51 שניות.

סידני מארי, ילידת דרום-אפריקה ואזרחית ארה"ב, ניצחה ב־3000 מטר בזמן של 7:42.94 דקות.

צה"ל הרס ואטם

(המשך מעמוד ראשון)

נהרסו שני בתים.

צוקר: 100 חסרי בית

חבר הכנסת דדי צוקר (ר"צ), אמר אתמול בתגובה על פיצוץ עשרת הבתים בגדה „בכך נוספו מאה חסרי בית לאלף מחוסרי הגג שיצר כבר שר הבטחון יצחק רבין". לדבריו, ענישה מחמירה זו ללא משפט, וללא יכולת פניה לבג"ץ היא „ענישה עם לב אטום המלווה בטמטום, שכן עונש זה אינו מרתיע את התושבים, אלא רק מחזק את עוינותם לישראל.

שביתת מסחר מלאה ומצועים בגדה

בגדה היתה אתמול שביתת מסחר מלאה, ובמספר כפרים נמשך העוצר.

התושבים הסתגרו ככל הנראה בבת־יהם, לאחר הריסת בתי המחבלים שנלכדו בידי כוחות הבטחון. ליד קבר רחל הסמוך לבית לחם נפצעו שלושה צעירים ערביים בכמה תקריות. התנגשויות אלימות היו אמש ברצועת עזה לאחר שבמחנות הפליטים שאטי וג'באליה הוכרזו הפסקות עוצר, על מנת לאפשר לתושבים להצטייד במזון. בשאטי נפגעו עשרות תושבים מפגיעת גז מרמיע וממכות, ורבית מהם הגיעו לטיפול לביה"ח „שיפא" בעזה ולמרפאת אומר"א במחנה. המסחר התנהל ברצועה כרגיל, לאחר שני ימי שביתה כללית, ומרבית המועסקים בישראל יצאו לעבודה.

התפטר מנכ"ל סולל־בונה

(המשך מעמוד ראשון)

ההבראה של חברת סולל בונה, ושל תוכנית הרכישה של סו"ב ע"י שיכון עובדים.

היחסים בין שילה להברפלד התערערו בחודשים האחרונים. בשבועות האחרונים החליפו ביניהם שני האישים מכתבים נועמים תוך חילופי האשמות. השבוע הכריח הברפלד את שילה לבטל את פיטוריהם של 100 עובדים של חברת חרות, השייכת לסו"ב. במכתבו של שילה כלולה ביקורת על הבנקים, אשר לדברי המנכ"ל הצרו את צעדיה של סו"ב ובמקום לעזור לשקומה לקחו ממנה נכסים.

יצויין שהנושא העיקרי של סו"ב הוא בנק הפועלים. שילה גם טוען שלא נעשה די כדי לכפות על חברת שיכון עובדים את המיזוג עם סו"ב, צעד שהיה הכרחי כדי לתת לסו"ב גב פיננסי.

רוזוליו סרב אמש להגיב על ההתפטרות של שילה. הוא אמר שהוא לא הופתע מהצעד עצמו, אך הופתע מהעיתוי שלו. לדברי מזכ"ל חברת העובדים הוא לא הספיק לקרוא את מכתבו של שילה, ועל כן, הוא ציין, רק לאחר עיון במכתב הוא יוכל למסור תגובה.

גם מזכיר ההסתדרות קיסר סרב אמש למסור תגובה כלשהי על התפטרותו של שילה. דוברו של קיסר ציין שהמזכיר טרם קבל את מכתבו של מנכ"ל סו"ב והוא יגיב רק לאחר שיעיין בו.

„התפטרות טובה"

התפטרות אהוד שילה מתפקידו כמנכ"ל סולל בונה, טובה לחברה, אמר לכתב על המשמר אחד מראשי החברה. לדבריו איבד שילה את השליטה הן בהנהלה והן בקרב העובדים, והגרוע מכל הוא שהגיבוי שהיה לו בהסתדרות לא קיים יותר. שילה שנכנס לחברה והפיח תקווה שהוא יבריא אותה אך לא הצליח במשימתו. הוא כנראה אינו מנהל בדרג שהיה דרוש לסולל בונה.

שילה לא הוכיח את עצמו כמנהל סולל בונה, אמר אפרים ז'ילוני חבר הוועדה המרכזת מטעם מפ"ם וסגן יו"ר האיגוד המקצועי. ז'ילוני אמר כי להיות מנהל בתקופת שפע הוא סיפור אחר, ולמנהל בתקופת משבר דרושים כישורים אחרים.

יצויין כי לפני כעשרה ימים התפוצץ משא ומתן בין נציגות העובדים של סו"ב לבין נציגי ההנהלה על פיצויי פיטורין, לעשרה אחוזים מתוך 4200 העובדים המועמדים לפיטורין.

ארה"ב „מביעה צער" על מות אזרח שלה מהתקף לב, לאחר תקרית עם חיילים בכפר ביתין

דליה שחורי (וושינגטון)

סגנית דובר מחלקת המדינה האמריקנית פיליס אוקלי הביעה אתמול, בתדריך היומי של מחלקת המדינה, צער על מותו של האזרח האמריקני רבחי בארקת קאיד בכפר ביתין ב־30 ביולי, „בתקרית שבה היו מעורבים חיילים ישראליים".

אוקלי אמרה, בתשובה לשאלה, כי הקונסוליה האמריקנית בירושלים עומדת בקשר עם בני המשפחה של ההרוג ומסייעת להם בכל הנדרש. כן בודק הקונסול האמריקני את נסיבות התקרית. אוקלי הוסיפה, כי השגרירות האמריקנית בתל־אביב העלתה את „התקרית הטראגית" בפני הממשלה וכי ארה"ב אוספת עתה עדויות מאנשים שהיו במקום. לאחר מכן בכוונתה להעלות שוב את הנושא בפני הממשלה.

אוקלי ציינה, כי ההרוג היה אזרח אמריקני וכי זו הפעם הראשונה שבה מת אזרח אמריקני בשטחים מאז תחילת האינתיפאדה.

ה„וושינגטון פוסט" דיווח אתמול בהרחבה על מותו של רבחי בארקת קאיד (67), תחת הכותרת — „המשפחה אומרת שהישראלים הרגו את האב". על פי הכתבה מת קאיד, תושב קולומבוס, אוהיו, שהיה חולה לב, בשבת מהתקף־לב, לאחר ששלושה חיילים ישראליים הורו לו ולנכדו בן ה־14, יליד שיקאגו, למחוק כתובות אנטי־ישראליות שצוירו על קיר בית־ספר, ליד מגוריהם.

בנו של ההרוג, ג'מאל קאיד, בן 32, גם הוא מקולומבוס, אמר לכתב ה„וושינגטון פוסט" כי „הישראלים הרגו את אבי".

בחירות 88'

צוות ידאג לאכיפת חוקי הבחירות

יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, השופט אליעזר גולדברג, נפגש אתמול עם היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש לדיון בצורך לאכוף את החוק בכל הקשור לחוקי הבחירות.

בפגישה סוכם על הקמת צוות ליד היועץ המשפטי לממשלה, בשיתוף נציג המשטרה ובתיאום עם יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, למעקב ולאכיפת החוק בנושא.

טוביה בסקינד

בלון של הליכוד או של פרס?

מטה הדור הצעיר של הליכוד יפריח היום בבוקר בלון ענקי מול בית מפלגת העבודה ברח' הירקון בתל־אביב. על הבלון הגדול יהיה כתוב: „האוטוציה הירדנית של פרס".

ברכה ל„בחירות ללא אלימות"

התנועה הציבורית „סובלנות" בשיתוף עם תנועות „ארץ ישראל טובה" ו„עם יפה עם אחר", קיבלה אתמול את ברכת יו"ר הכנסת, שלמה הלל, ויו"ר ועדת הבחירות המרכזית, השופט גולדברג, על התחלת מבצע „בחירות ללא אלימות".

טובית בסקינד

טלוויזיה

08.00 עד כאן רצף דפי הטלטקסט. 09.05 שעת כוכבה. 09.15 מלחמת הכוכבים. 09.40 ניילס הולגרסון. 10.05 ציפסטופ: ג'נ'י. 10.35 חופשי תמיד, ערדכאו קיץ. 10.40 תן וקשת הנסיכה, סטייפה לטל להיצלט, בידונה למוות. היא שולחת את המכרת סלה למצוא אח על בתרונה שהוא יעוזר לה להחלץ. 11.00 וה דק וויליאם. 11.25 אנחנו וסכנינו רפי סלטקס על נושאים בכבסיך הערבי־ישראלי. 11.30 פיצוחי קיץ פיצוחי קיץ מארחים חברי כנסת וש"חו. 12.10 טלפום: הגרמלדה.

שידורי אחה"צ

14.00 עד כאן רצף דפי הטלטקסט. 14.05 בא בחשבון מררה משקעת חשבון והנדסה פריה 5: דכנת ערך המיקום וכו. 14.30 קשר משפחתי משפחת חביב: רועי בן חמש רואה עינכו הכי חשוב במשפחה. רועי, אחיו ואחותו משו"תים עם אחי יותם (כ). 15.10 רחוב סומסום צילום רחוב. 15.40 שעת כושר. 15.55 באתייב שנית למסרר הכריאות: סימון תזונתי. 16.00 והריה שידור חי. 17.00 ערב חדש מנחה דן מרגלית. 17.30 „רייך רץ" נושא התכנית הפעם: אימא. 18.00 „פומיית" שם הפרק: „הסלק הראשון". 18.25 „הגיע זמן לסוו אבשלום קור על: „צניר הרדאים — נראה לי". 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 „הסטיח המעופף" (ערבית). 19.00 „מפגש" (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 מבט ספורט. 20.30 „נקודת חן" סדרת טיולים עם אורי דביר. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 „בלוו לכחולי המריב" שם הפרק: „אתה, אני והאנושות כולה". האלימות העכרה ברובע הקמת אירגון להגנה עצמית, נותנים אותות של מתח בסוטוריו של המפקד סורילו. 22.20 סדרת סרטי תעודה „קשרים" — הפרק השישי: „רעם בשחקים". שינוי אקלימי מפתיע שהתרחש במאה ה־11 יצר קשר בין ייצור הזכוכית לייצור הברזל מאות שנים אחר־כך. 23.10 „חורה אל הקו" שם הפרק: „כך היינו". ביום הנישואים של הוריו הגרושים יום נחיו פגישה ביניהם. 23.35 „פסוקו של מקום": מבט אל טבריה. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.33 הדולפין הלבן. פרק המישי. 18.47 רגע לפני... צייר במערב הפרוע. 18.50 תופשים אמריקה. מרעתיה. 18.45 בקרוב בערוץ 2. 20.00 דגש חזה: מעבר לחומה הסינית. 20.30 שירים של רוברט פלאנט, סרייסי צ'פמן ורוד סטיוארט. 21.35 דרמה יהודית: רומן עם קונטרה באס.

רדיו

קול המוסיקה

(ת) תקליטור (קומפקטדיסק) 06.02 „צלילי בוקר". 07.00 „בהאונה ניגוהה". 09.00 „קונצרט בוקר" שוברט: סימפוניה מס' 9; מאהלר: שירי שוליה נורד; ברליוז: הסימפוניה הפנטסטית. 11.57 „פינת השיר" שירי עם ערביים. 12.00 „מן המרטייה" אלבוחר, אברהם ליבוביץ: מנדולינות עם אנסמבל כלי־המריסה מאיר שפיה בניצוחו של משה יעקבסון. מיצירות: ויוולדי, ג'מיניאני, קורט, איבר, חיים אלכסנדר, מורלי וראולנד. 13.05 „בהאונה ניגוהה" א. ויוהלם: קונצ'רטו ארמוניקו מס' 2 בסי במול מג'ור ולהקת „אי מוזיצ'י" ותן ספור: קונצ'רטו מס' 2 במי במול מג'ור לקלרנית ותזמורת (א. פיי עם הסינפונייטה הלונדונית/ ר. אתרטון) מוצרט: רביעיית כלי קשת בסי במול מג'ור ק. 458 (רביעיית אמדאוס) ג'ון פילד: קונצ'רטו מס' 3 במי במול מג'ור לפסנתר ותזמורת (פ. כלומנטל התז' הקאמרית הוינאית/ ה. פרושאוער) רבוז'אק: סוויטה צ'כית אופ. 39 והתז' הקאמרית האנגלית/ צ' מקראס). 16.00 „מפגשים מוסיקליים" ראיונות, סקירות, דיווחים. 16.00 „אתנחתא" (ש.ת) יגאל שנה: כינור, יונתן זק: פסנתר: ה.א. מוצרט: סונטה בפה מג'ור ק. 376; סונטה במי מינור ק. 304; סונטה בסי במול מג'ור ק. 454; שוברט: 4 אימפרומפטי אופ. 90 וש. רווריאציות. 17.30 „קסת של צלילים". 18.00 „אנתולוגיה בצליל" מוסיקה תזמורתית צרפתית בתקופת הבארוק המאוחר. 19.00 „מוסיקה קלאסית קלה". 20.05 „אינטרלוד". 20.27 „פינת השיר". 20.30 „אומרה" א. רוסיני: ארמידה. 23.00 „דור הזהב אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות" בנו מוייסביץ' (תכנית שלישית) ברהמס: רפסודיה, במי במול מג'ור, אופ. 119 מס' 4 ובה־פירסט מובילה"; שומאן: חלק רביעי, מתוך קטעי פנטסיה אופ' 12 „קרייזלריאנה"; שופן: סקרצו מס' 4. במי מג'ור, אופ. 54.

רשת א'

07.30 „ישן בעיניך". שירים ישנים. 08.05 „חונה" עם בני הגדל. 09.05 „טלרוויר" שירות מידע למאזינים. 10.05 „פניני בוקר" מגיש: גדעון הוד. 11.05 „ירוק ירוק" שירים עבריים. 12.05 „מערב ים־תיכוני". 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 „בראש צעיר" מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.00 שירים עבריים. 15.30 „האוניברסיטה הפתוחה" „תולדות התיאטרון" בהדרכת ד"ר אבי עוז „המאה ה־20". 16.05 „אלף לילה ולילה" סיפורי שהרזדה: מעובדים מחדש ומסופרים מפי אברהם בר־שור ז"ל. 17.05 „צבעי הקשת" „שירי עדות". 18.05 „מנחת ערב". 19.00 שיזורים לעולים. 22.05 „יש לי חלום" עורך ומנחה: יובל כץ.

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה". 08.05 „סעו לשלום" עם גדעון הוד. 09.05 „בראש צעיר" מגזין

[illegible]

קולנוע

תל־אביב

אסתר: רמבו 3 — 4.30, 7.15, 9.30
אירלי: חרטה — 5, 7.15, 9.40
בן־יהודה: טירונות — 7.15, 9.30
4.30, 7.00, 9.30

עם עקיבא ריבנז. 12.05 „אתנאלף בבית". 13.05 „בתוי היום". 14.00 „בה צחיה הני ויזיוור. 15.05 „הוצרת הארץ" תכנית בבקשתך לשירים עבריים. 16.05 „יומן בלבלה". 17.05 „רגעי הכב". 17.55 „יראתי כפר קיואים בלילים". 18.00 „ורקיר עם יצחק גולן. 18.45 היום בספורט. 19.00 „היום הזה". 19.35 שירים עבריים. 20.05 „שורשים" שבועון לענייני פולקלור ועדות. 22.05 ג'אז ועוד. 23.05 „הלילה המיסי".

גלי צה"ל

06.00 אוניברסיטה משודרת על חנוכת ספרי אגונה במסילת יסרים ורמח"ל. מרצה: פרופ' ישעיהו ליבוביץ. 06.30 „פוקחים עין". 07.07 „שבע אפס שבע". 08.00 „בוקר טוב ישראל". 09.05 „אילה בוקר" עם אלי ישראלי. 10.05 „כנת ספס" מערכונים ופזמונים. 10.55 „זה בוער" על עצים ויערות. 11.05 „נכון לעכשיו". 13.05 „סליפה מהמותן" עם לאה עוז. 14.05 „אני מוגן" עם ארז טל. 15.05 „סייסטה" עם דורי בן־זאב. 15.55 „ילדי הגן" פינה יומית על התעללות בילדים. 16.05 „ארבע אחר הצהריים". 16.54 „באופן מילולי". 17.00 „ערב טוב ישראל". 18.05 „שעה קלה על כלכלה". 18.45 „חמש עשרה הקנות". 00.05 „ציפורי לילה". 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

10.06 „יער מקורר" מגזין לענייני צבא ובטחון (ש.ח) 19.30 פינה חניה לליב"י. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 „כוכב הערב" ריטה. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת על חנוכת ספרי אגונה. מסילת ישרים ורמח"ל. מרצה: פרופ' ישעיהו ליבוביץ. 22.05 „על הדבש ועל העוקץ". 23.05 „עשרים וארבע היום שהיה".

שידורי צה"ל 2

19.05 „הרדיו היסן" עם דני קרמל. 20.05 „צרא" עם תביר יקחח. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 „הפסקת עשר" עם מיכל ניב. 23.05 „קול הג'ז הזה" עם דני קרמל.

רשת ג'

08.06 „תמרונים תזמורתיים". 07.07 „שיר בבוקר בבוקר". 09.05 „שנים טובות". 11.05 „30 בצל" עם יקיר אביב. 13.05 „עם כל הלב" באיטלקית, ספרדית וצרפתית. 14.05 „בטן גב" עם סוש עטרי. 16.05 „כאן ועכשיו". 17.05 „קיץ הם". 19.05 „קול־בו" שבועון פופ. 20.05 „אלבומים תשמ"ח" תקליטים ישראליים שיצאו השנה. 21.05 „צפיחית בדבש" עם רן בנר. שידור חי ממלון „פלאזה" בטבריה. 23.05 „טיסת לילה".

בית אגרון: [illegible]

ג'יימס בונד — מונרייקר 16.00

מנהטן 18.45

דיינר 20.00

פרינס — גשם סגול 22.00

מנהטן 24.00

כתר: פררים בחליק 4.30, 7.00, 9.30

כירון: בעטין הברנגר 9.00

רקל: סיפורים היפוה 5, 7.00, 9.30

הייב אינ: טירונות 7.45

כיכב 12.00

רירו: כלה 5, 7.15, 9.30

סמיר חדש: כחלים ירוקים 4.30, 7.15, 9.30

טיילת 1: גוכה ירח 7.25, 9.40

טיילת 2: עם הניצחון 7.20, 9.40

טיילת 3: הבית ברחוב קרול 7.30, 10.00

סאר: העוענים 7.30, 9.30

סאריס: לירדי איב 7.15, 9.30

יום ב': היפע הקולניע

יום ג': בציצים

יום ד': מונגי פייטון והגביע הקדוש

יום ה': בריאן כוכב עליון

רב־חן:

חן 1: המשימה מיאמי 5, 7.10, 9.50

חן 2: 3 גברים ותינוקת 5, 7.25, 9.45

חן 3: נערים בהסאלה 7.10, 9.45

חן 4: ספר הג'ונגל 7.10, 9.45

חן 5: הקיסר האחרון 6.10, 9.30

שחה: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 4.30, 7.00, 9.30

תל־אביב: קרוקודיל דנדי 2 5, 7.15, 9.30

תבלת: הכד באסכת גן עדן 6.30, 9.15

לב:

לב 1: אהבנו כל כך 2.15, 5, 7.15, 9.45

+ אל עצמי 8, 5, 11

לב 2: החבר של החברה שלי 15.21, 19.45, 18, 16, 14

לב 3: הנסיכה הקסומה 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 22.00

לב 4: חופשה בכפר 12, 19.30, 21.00

מוזיאון ת"א: עיניים שחורות 7.00, 9.30

רמת־גן

ארמון: רמבו 3 4, 6.40, 9.10

לילי: לול 11, 5, 7.10, 9.30

רב־גן:

גן 1: המשימה מיאמי 5, 7.20, 9.40

גן 2: נערים בהסאלה 6, 9

גן 3: 3 גברים ותינוקת 5, 7.30, 9.40

גן 4: הקיץ של אביה 6.15, 9.15

גבעתיים

הדר: קרוקודיל דנדי 2 5, 7.15, 9.30

באר־שבע

חן: קרוקודיל דנדי 2 5, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון: קרוקודיל דנדי 2 5, 7.15, 9.30

אורגע: המשימה מיאמי 9.15

רון: רמבו 3 9.00

בסיר: הקלות הבלתי נסבלת 5.15, 8.30

אוזנלי: נערים בהסאלה 5.10

סינמטק: [illegible] 4.30, 7.15, 15

בכירה: עם הניצחון 9.15

הבירה: סגור דרגל שיפוצים

עדן: כלה 5, 7.15, 9.40

תיאטרון ירושלים: הקיץ של אביה; עולם נפרד

אינטימי 1: לול 8.30, 10.10

אינטימי 2: הנוענים 11.30, 9.40

אל עצמי 9.10

חיפה

אורה: הקיץ של אביה 7.00

חן: המשימה מיאמי 4.30, 7.00

עצמון 1: לילה מסחרר 4.30, 7.00

עצמון 2: הקלות הבלתי נסבלת 4.30, 7.00

עצמון 3: עם הניצחון 4.30, 7.00

שביט: עולם נפרד 6.00

רון: קרוקודיל דנדי 2 7.00

רב־אור:

רב־אור 1: גוכה ירח 6.45

רב־אור 2: חופשה בכפר 6.00

רב־אור 3: סיפורים חדשות 6.50

אורלי: עיניים שחורות 7.00

קרן אור הגלילי: לול 5, 7.30, 9.40

סאר: רמבו 3 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: רמבו 3 5, 7.15

היכל הקיץ של אביה בשעה 5.00, 11.00

אסתר: כלה 5.30, 7.30, 9.30

חולון

כביר: קרוקודיל דנדי 2 5, 7.15, 9.30

מגדל: המשימה מיאמי 7.00, 9.30

ארמון: לול 5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: קרוקודיל דנדי 2 5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: כלה 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: קרוקודיל דנדי 2 7.00, 9.15

היכל 2: כלה 6.15, 9.10

היכל 3: הקיץ של אביה 6.15, 9.10

עפולה

נעמת: מיתרים חדשות 9.00

ראשון־לציון

רון 1: קרוקודיל דנדי 2 5.00, 7.15, 9.30

רון 2: כלה 5.00, 7.15, 9.15

תיאטרון

צוותא

לתרבות מתקדמת

יום ה' 4.8 בשעה 20.30

לשבור את הקוד

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחות

חולון

קופ"ח — עין יהב 2.

ירושלים

קופ"ח — מרפאת רוממה — המ"ג 28.

נתניה

קופ"ח — סמילנסקי 9.

פתח־תקוה

קופ"ח — חיים עוזר.

חיפה

קופ"ח — יל"ג 6.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244: חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:

בימים א'–ה': 16.00

בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים

א'–ה': 7.00

מתל־אביב לחיפה:

בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00

בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00

מתל־אביב לנהריה:

בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00

בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:

בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30

בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30

מנהריה לחיפה ותל־אביב:

בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38

בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35

* רכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.

● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.

● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית, ילדים כל השבוע.

● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.

● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.

● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

בקור חולים — ילדים.

שערי צדק — פנימית, נשים.

הדסה ע"כ — כירורגית, אורטופדית, עיניים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' בין 08.00–20.00, בימי ו': 08.00–15.00. טלפונים: 03-433300, 03-433500.

יד ביד — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה ירושלים — 02-243358; ת"א — 03-226027 (24 שעות); חיפה — 04-229488 (11.00–20.00); גליל מערבי — 04-922222.

קו פתוח לנוער במצוקה בימי ב' ו־ה' — טל. 222732.

„קו־פתוח" — אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03-221880 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00–01.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00–24.00. בשבתות וחגים בין השעות: 15.00–21.00.

הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.

בחיפה: רחוב הנביאים 10, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים בין 20.00 עד 21.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00–24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

רמת־גן: סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א'. טל': 05-2858422, 05-2948609.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'–ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02-227171

ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111

ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-5261113

ער"ן חיפה — טל' 04-672222

ער"ן כרמיאל וגליל מערבי — 04-988410

ער"ן נתניה — טל' 053-335316

ער"ן כפר־סבא — 052-913999

ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111

סילוק מיטרדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד, רמלה — 101, טל' 08-221022, עפולה, טבריה 06-793334. טבעון — 101, טלפון 04-931401, נהריה — טל' 04-823333, בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057-74767. צה"ל בגוש דן, טל' 03-310848.

מגתוני בן שחר שנמסרו לקיבוצים הושמטו פרטים שהופיעו בתקשורת

הדו"חות המקוצצים הגיעו למשקים רק אתמול ובקיבוצים דורשים מידע ברור ● צפויה דחיית ישיבת המשקים ב־10 ימים ● הקיבוצים מתנגדים לכל ניסיון להטיל עליהם חלק מהחוב

יהודה צור

אתמול התכנסה בניירואות אסיפה של ההנהלה המשותפת של התלכות, יחד עם נציגי בנקים, שדנה במוסד נתינת קווי אשראי למילואות.

רק אתמול אחר הצהריים הגיעו לקיבוצים הנתונים המקוצצים של דו"ח בן שחר. הדו"חות אמורים היו להתקבל ביום שישי. אולם בגלל שגיאות בהכנתם הוחלט להפיצן רק

[illegible]

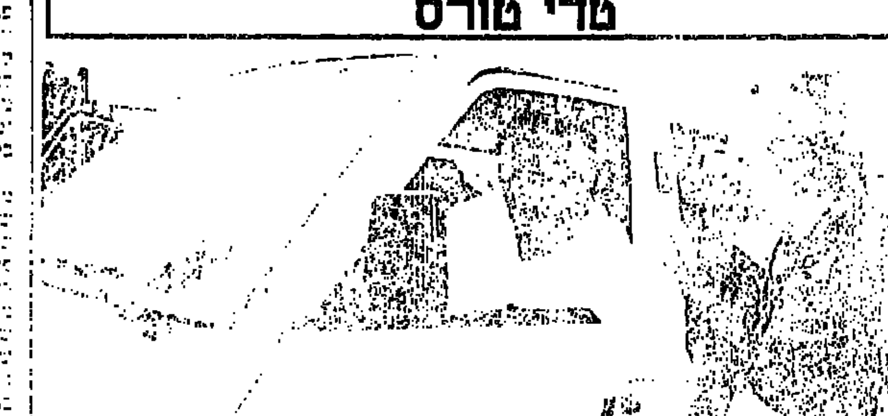

טדי טורס

קו שירות שוטיע נובקרים במיניבוס מביתן הכניסה של מוזיאון ישראל לרחבת הכניסה העליונה של הגלריות וחזרה, נחנך אתמול בטקס חגיגי שבו התכבד ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, לנהוג בנסיעת הבכורה ולהסיע את משפחת מוריסון מאנגליה, תורמי הרכב. שנועד להקל על נשים הרות, קשישים, נכים ומלוויהם לעשות את הדרך למוזיאון. לאלה יינתן השירות חינם ולאחרים שיבקשו לנצלו יעלה הנענוע שני שקל. הלוך וחזור. מכספי תרומה אחרת ילבשו נהגי המיניבוס בגדי טפארי.

הנסיכה אליס חיכתה 19 שנה לקבורתה הסופית בי־ם, בגלל מחלוקת בין 2 כנסיות

הנסיכה אליס, חמותה של מלכת בריטניה אליזבט השנייה, ואמו של בעלה, הנסיך פיליפ, הובאה אתמול לקבורתה האחרונה, 19 שנים לאחר שמתה, בבית העלמין של כנסיית מריה מגדלנה, על מדרון הר הזיתים בירושלים.

ארונה, שהגיע לארץ בשעות הבוקר המוקדמות במטוס מיוחד מאנגליה, היה עטוף בדגל מעוטר בסמלי האצולה של משפחתה. בטקס הקבורה נכחו הבוחר האישי של המלכה, בייקר מן, שתוארו „דיקו וינדזור". עמו ליוותה את הארון מאנגליה נציגת המשפחה, הנסיכה ג'ורג' מהאנובר, אחותו הבכירה של הנסיך פילים.

טירת הקבורה ההדוק לשבעים, תהילה הפי דיפנית היוונית אורתודוכסי, רתה של הנסיכה, ואה"ב עדתי נוהלי טקס הקבורה הרוסי. כנסיית מריה מגדלנה שייכת לכנסיה הרוסית. באותו ביום הקבורה היתה של הנסיכה אליס, אליזבת, יהיתה בת משפחת הצאר הרוסי האחרון.

בכך נתגלאה צוואתה של הנסיכה אליס שביקשה בגיל 84 שנה, להיקבר בירושלים, לצד דודתה. הכנסיה הרוסית סירבה להתיר את קבורתה בתחילה, ולכן נרתמה הקבורה עד שעתי הכנסיות הגיעו להסכמה על עריכת שני הטקסים הנפרדים.

● מערכת המוהכבת, הכאפסרת שליטה ופיקוח על בירת הזרים של מי הספכין במפעלים באיזור חיפה רבתי נכנסה באחרונה לשימוש במכון הטיהור במפרץ חיפה. יו"ר איגוד ערים וסגן ראש עיריית חיפה גיורא פישר מסר, כי המחשב החדש יערכן נתונים לגבי מדד הזיהום ויפקח על קצב הטיפול בו בכל המפעלים.

מחר ב"המשמר" ובמוספו השבועי חותם

מוסף לשבת

★ רבין, מצנע, שומרון, שרון: מה קרה להם מאז האינתיפאדה? – אבי בניהו

★ עם דן שופטן על הצהרת חוסיין – גבי בשן

★ ומה יהיה בחודש הבא? אלו טלטלות מד"א – רונית מורגנשטרן

★ תכנית ההבראה של קיסר – אבשלום קווה

★ הטלוויזיה בכבלים – ומה שאחריה – ורד לוי

★ חלומות תקועים – רוביק רוזנטל

★ יש דיבור (דף לנוער)

★ רשימות מן החבית – יוסף מונדי; על חפנים – עמירם כהן; קולות – גיורא מנור; קצרות – אילן שיינפלד

חותם

★ נקודת השבר – מה קורה ל„שלטון החוק" במדינת ישראל? – טלי בראלי־זוננפלד

★ תוכי בגלימה – סיפורו של העציר רזי מחמוד אבו ג'יאב – יעקב לזר

★ בן־טובים לאן? – אלי בן־טובים, פרקליט שפרש – מאת מוטי בסוק

★ עשר מי יודע? – עשר ועדות חקירה ממלכתיות מ־69' ועד היום – חנה איש־הורוביץ

★ התקווה מבודפשט – ישראלים נוסעים ללמוד במכון פטן בהונגריה – יצחק שור

★ „גולה" של גרדה – 7 ספרים לילדים וגם ספר בישול – גרדה כהן – חיה יוסף

★ התיאטרון של המחול הרטוב – ביקור תיאטרון המחול של פינה באוש – גיורא מנור

★ ושוב קאפה

★ הלו חותם

★ שלום־בית – חיה יוסף

★ טורים: עודד ליפשיץ; אלי הכהן; גיגו; נוגה קוגן; זאב צחור; עלי אלון ויובל דניאלי; איתן קלינסקי; שמואל בונים; גיורא מנור

★ כל יום

דף לספרות

★ „החשבון הלאומי והגרעון הציוני" – על ספרו של בועז עברון – בנימין בית־הלחמי

★ „אל.אס.די לחור תשחור" – על „צופן אדמע" – יגאל ונומרקין

★ „הבערה בקרני חטין" – על מיתוסים פוליטיים ערביים לעמנואל סיוון – אבי גורן

★ „העיתון כטיוטת ההיסטוריה" – א.ב. יפה

הקרן למען בטחון ישראל

פינה חמה ללב"י

השבוע

כל הכבוד ד"ר:

☆ ד"ר אליאס סורין, תרם 91 ש"ח מתורנויות שביצע בביה"ח וולפסון.

לרגל...

☆ נישואי לצה"ל של הנכד אייל ווים, תרמו הסבא והסבתא נוערד – 54 ש"ח

התרומה הצעירה:

☆ תלמידי ביה"ס נוקיף אזורי מרכז הגליל, נעלה הגליל 231 ש"ח

היום יותר מתמיד – תן לבך ללב"י

קרן לב"י: רח' ד' (א'נ'יא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

האינתיפאדה לא פגעה במכירת איגרות ה„בונדס"

יותר מ־500 מנהיגים יהודים מארצות שונות ישתתפו בוועידה הבינלאומית של מפעל מלווה העצמאות והפיתוח — ה„בונדס" — כשבוע הבא בירושלים, במסגרת חגיגות 40 שנות עצמאות ישראל.

יהודה הלוי, נשיא הבונדס, מסר על כך במסיבת עיתונאים אתמול בבירה, והעלה על נס את היענותם של מאות עסקני הבונדס להפגין הזדהות מלאה עם ישראל, הן בפעולותיהם למכירת איגרות הבונדס והן בעידוד ביקורים בישראל, דווקא מול פעולות האינתיפאדה.

לדבריו, לא פגעה האינתיפאדה במכירות הבונדס. בשבעת החודשים הראשונים של השנה הצליח המפעל למכור אג"ח ב־331 מיליון דולר, לעומת 339 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, שהיתה שנת שיא.

מפוטרי „כיתן" הפגינו במחאה על גובה הפיצויים

כתב „על המשמר", עתיים

הודעות על פיצויים שנמסרו למפוטרי מפעל הטכסטיל „כיתן" בבית שאן עוררו זעם רב, וגרמו אתמול להפגנה סוערת מול שערי המפעל ההגור והמושבת.

הפועלים הבעירו צמיגים וחסמו את הכביש החוצה את אזור התעשייה. המשטרה הגיעה למקום, ופיזרה את המפגינים מבלי להשתמש בכוח. עובדים מסרו, שקיבלו לחשבונותיהם בבנק על חשבון הפיצויים סכומים שבין 6,000 ל־8,000 שקל. לאחר שהועסקו במפעל בין 20 ל־26 שנה. ביניהם בעלי משפחות ברוכות ילדים ואף נכים מתאונות עבודה במפעל.

ממועצת פועלי בית שאן נמסר, כי נמשכים המאמצים לחירום המגעים עם הנהלת כיתן כדי לצמצם את מספר המפוטרים ולחדש את העבודה, וכן להגיע להסכם פיצויים נאות.

מהנהלת כיתן נמסר, שהסכומים שהועברו לידי העובדים הם רק חלק קטן מהפיצויים עצמם, משום שחלק הארי מופקד לזכות העובר בקרן „מבטחים" לטובתם, בהסדר פנסיה מקיפה העומדת לרשותם. רוכות ההנהלה ציינה עוד, כי בכוונת החברה להמשיך להפעיל את המפעל בבית שאן עם 149 העובדים הנותרים, להשקיע בו סכומים לא מבוטלים בעתיד, ולא לפטר עובדים נוספים.

ראש מועצת בית־שאן, שלמה בן־זלולו, תקף אתמול החריפות את מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, על־כך שפועלים נזרקים לרחוב ללא פיצויים מתאימים ושמלחמה שהתנהלה פעם נגד פיטורים בכלל עברה היום למלחמה על גובה הפיצוי.

בן־זלולו אמר, כי לא יתכן שההסתדרות, שלה 27% ממניות „כלל", לא תתערב כשהופכים פועלים לאריסים באחוזה פיאודלית.

רשמים מעודדים מבו־יה"מ: לומדים עברית באין מפריע

עתיים

אורי זורח, מחנך יהודי מארה"ב שביקר לאחרונה בבריה"מ, אמר אתמול כי קיימת תאוצה ניכרת בלימוד העברית ומחשבת ישראל שם, ופעילות זו מתנהלת ללא הפרעות מצד השלטונות.

זורח שביקר בשבועות האחרונים בקהילות יהודיות במוסקבה, לנינגראד וקייב. בא משם להשתתף בוועידה העולמית של המחנכים היהודיים (קייג') המתקיימת באוניברסיטה העברית בירושלים.

הוא סיפר, כי ראה פעילות נרחבת של מורים לעברית המקיימים חוגי לימוד בבתים פרטיים, באורח מסודר ויעיל. הוא משער שפעולה זו מקיפה כ־100 מורים עבריים שמסביבם נאספים יותר מ־1,000 תלמידים.

לדעתו, קיימת התמרמרות בקרב יהודים שם על ההחלטה, שיהודים יוכלו לקבל אשרה ישראלית רק אם פניהם לישראל.

„פוטרתי בגלל סירובי להוביל רעלים יותר מ־14 שעות ברציפות"

אילת מזור

איציק כהן, נהג במפעלי התובלה בבאר־שבע, שובת רעב זה שלושה ימים. כהן מוחה על שהושעה מעבודתו לפני שלושה שבועות משום שלא היה מוכן לעבוד יותר מ־14 שעות רצופות בהובלת חומרים רעילים.

האיש עובד במפעלי התובלה כנהג סמיטריילר מזה 8.5 שנים בקו באר־שבע — אילת. „חבר שלי נהרג לי מול העיניים לאחר שהתעייף מהובלת חומרים רעילים במשך יותר מ־14 שעות ביום. אני מעדיף שיזרקו אותי מהעבודה ולא יביאו לי זרי פרחים לקבר". אמר.

שריר: אם יהודים לא יבואו לי־ם היא לא תהיה מאוחדת

עתיים

שר התיירות אברהם שריר, ביקר אתמול ברובע, היהודי בעיר העתיקה בירושלים, כדי לעמוד על תנועת התיירות והמסחר שם. הוא יצא בקריאה לעם היהודי להפגין סולידריות עם ירושלים לבוא ולבקר בה דווקא בשעה זו. „אם לא יהיו היהודים בכל חלקי העיר, יהיה קשה לטעון שירושלים מאוחדת", אמר.

השר שריר סייר בסימטאות הרובע ביקר בחנויות, בבתי קפה ובמסעדות, ושמע מפי סוחרי הרובע על בעיות המסחר.

שר התיירות לא פסח גם על הרובע המוסלמי. כשהוא מלווה שוטרים ממשמר הגבול ביקר השר בסימטאות ושוחח עם בעלי חנויות. ממרכיבתם שמע השר כי הם רוצים לעבור את התקופה הקשה, וכי צריך לעשות שלום בין שני העמים.

חברת מושב שפיר נרצחה בשוד; מכת פריצות פוקדת את המושב

הוקם צוות חקירה מיוחד □ עד כה נעצרו 20 בני מיעוטים

עתיים

הרצח שאירע אתמול במושב שפיר שברורם העמיד על רגליהם את חוקרי משטרת מרחב לכיש והמחוז הדרומי של המשטרה וגרם זעזוע לחברי המושב.

אתמול בשמונה בבוקר נסע זאב וייס מראשוני הישוב, לבדיקות בבית חולים קפלן ברחובות. הוא השאיר את אשתו רחל לבדה בבית.

כשחזר סמוך לשתיים עשרה וחצי גילה סימני פריצה לדירה. כשנכנס פנימה מצא את רעייתו מוטלת על גבה בשלולית דם ועליה סימני דקירות.

האיש הוכה בהלם, רץ לשכנו מנחם הדשקו והם הזעיקו את המשטרה ורופא שהגיע למקום קבע את מותה.

כעבור זמן קצר הגיעו למושב מפקד משטרת מרחב לכיש ניצב מישנה טוביה גולן, וראש מחלקת החקירות של המרחב סג"צ אריה ליאור, נצ"מ שמעון טל ממטה המחוז הדרומי של המשטרה בירושלים, קצין החקירות המחוזי של המשטרה, מפקד משטרת קריית מלאכי וחוקרים נוספים.

מעבדה ניידת לזיהוי פלילי של המטה הארצי הגיעה אף היא והחקירה החלה במרץ כדי לחפש עקבות, סימנים וקצה חוט שיובילו אל הרוצח או הרוצחים. בנם יחידם של משפחת וייס, איש צבא קבע יצא בבוקר כמדריך לטיול עם ילדי המושב ומייד נוצר קשר עמו והוא חזר הביתה. כן הגיע למקום יו"ר המועצה האיזורית שפיר, מ. אברהמי, ותושבים רבים התגודדו סביב הבית והעלו זכרונות מהימים שהמושב הותקף על ידי מסתננים שבאו מהרצועה לפני למעלה מ־30 שנה.

אשר ביטרמן, אף הוא מניצולי השואה מהונגריה, ממייסדי המושב עוד ב־1949 מסר שלאחרונה התרבו הפריצות לבתי מגורים ולפני כמה ימים נפרצה ונשדדה דירתה של משפחת הרשקו הסמוכה לבית משפחת וייס. דובר משטרת מרחב לכיש רב פקד י. מור יוסף מסר לכתב עתיים, שעד כה נעצרו כ־20 בני מיעוטים והועלה החשד שהפריצה בוצעה בידי ערבים, המועסקים בעבודות שונות באזור.

מפקד משטרת מרחב לכיש מינה צוות חקירה מיוחד בראשותו של רב פקד משה טייב ומייד גייסו חוקרים לאיסוף עדויות ומידע.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי שיקמים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 184/03/6, שינוי מס' 3 לתכנית מפורטת.

עיקרי הוראות התכנית: שינוי יעוד של גוש 2801 משטח חקלאי לשטח [illegible]

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 1506 דונם. גוש: 2801. קיבוץ שדה יואב — אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3408, מיום 11/12/86, עמוד 320. השינוי האמור שבה הוועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה שקמים וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקה בליווי תצהיר המאשר את העובדות עליהן מתבססת ההתנגדות.

שלום [illegible] — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום

שני תושבי עזה נאשמים בניסיון להצתת פרדס

„בתי המשפט חייבים לנהוג יד חזקה לבלום תופעת השריפות"

עתיים

„בתי המשפט חייבים לנהוג ביד חזקה כדי לבלום את תופעת השריפות שפשטה בארץ" — קבע אתמול בית המשפט המחוזי בתל־אביב.

השופט אריה אבן ארי החליט לעצור עד לתום ההליכים שני צעירים ערבים המואשמים בנסיון הצתה. התביעה טוענת, כי השניים מאהר עביד בן 18 ונער בן 15 מג'בליה שבעזה נסעו ב־14 ביולי לעבודה במושב גבעת־חן. בהגיעם סמוך לגשר המוביל לכביש גהה ליד המושב, ירדו מן הרכב, הדליקו גפרור והציתו עשבים ושיחים בפרדס שבצידי הדרך.

אזרח, שנקלע למקום באקראי, פנה לנאשמים ושאל אותם: „מדוע אתם שורפים?" והם נבהלו וכיבו במהירות את השריפה.

בבקשה לעצרם עד לתום ההליכים, טען התובע עו"ד אברהם פכטר, כי המדובר בעבירה חמורה על רקע לאומני שהפכה למכת מדינה.

השניים טענו בדיון, כי הגפרור נדלק בטעות והם מיהרו לכבותו. השופט הדגיש כי בזמנים כתיקונים לא היה מקום לעוצרם, אולם, אין אלה ימים כתיקונם. וכבר נקבע על ידי בית המשפט העליון שיש לעצור בעורה באיבה, כל מגמה לתת דרור למעשים הפוגעים בנורמת חיים בסיסית ואין להקל עם אלה הסבורים שהם רשאים לפגוע בשלומו של הציבור. „אני סבור" — ציין השופט — „כי כאשר מעשים מסויימים הופכים למכת מדינה, עשויה עבירה שבנסיבות אחרות לא היתה מצדיקה את המעצר, להפוך לעבירה המחייבת המקרה מתאים מעצר של נאשם בביצועה עקב חומרתה".

השופט רוחה את גירסת הנאשמים וקבע, כי הסברם הוא מיתמם, פשטני ובלתי סביר להלוטין. אין לפקפק באמינות גירסתו של האורח, קבע השופט, משום שאין לו דבר נגדם. „שחרורם של הנאשמים בטרם יסתיים משפטם, עלול להיות סכנה לציבור", פסק השופט.

שוב נסיון להצית יער ליד עילוט

ניסיון נוסף להצית את יער האורנים ליד עילוט ליד נצרת היה אתמול.

עובדי הקרן הקיימת לישראל, שעבדו בקירבת מקום הבחינו באש והזעיקו את הכבאים. אלה הגיעו כעבור זמן קצר וכיבו את הדליקה.

מבדיקה ראשונה הוברר, כי מדובר בהצתה. נשרפו כמה עצי אורן והמשטרה פתחה בחקירה. רק לפני יומיים היתה במקום שריפה דומה עד כה טרם נעצר איש.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

פתח־תקוה

הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה גוש 6191 חלקה 9 רחוב רמאז 20 גבריאלי תמר, 35.70% בניה במקום 30%. גוש 6389 חלקה 128 רחוב מלאכי 6 טביביאן משה, 56.94% בניה במקום 55%. גוש 6371 חלקה 356 רחוב הוית 2 עפר ויטלזי 64.67% בניה במקום 60%. גוש 6371 חלקה 221 ברחוב הפרח 5 אבי שוורץ 34.18% בניה בקומה א' ומרווח צדדי 2.70 מ' במקום 30% ומרווח צדדי 3 מ'. גוש 6191 חלקה 8 רחוב אונקלוס חלבי אברהם 36% בניה ומרווח צדדי 2.7 מ' במקום 30% ומרווח צדדי 3 מ'. כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

שיפור ניכר במניות החופשיות

אלחנן הורוביץ

אתמול חל שיפור ניכר בשוק המניות ונחלשו הטענות.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי אפיקי הירקון

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז מרכז ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אפיקי הירקון, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת: „תכנית מספר אפ/52/א'".

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם ישובו: גלגליות גוש 7506, חלקות 2, 3, 5, 6.

עיקרי הוראות התכנית:

1. שינוי יעוד הקרקע מקרקע חקלאית למגורים והכללת שטח לבנייני ציבור, דרכים, שבילים.
2. קביעת חלוקה חדשה.
3. ביטול שטח מגורים ג' והגדרתו לציבורי פתוח.
4. קביעת קווי ואחוזי בניה למבנים קיימים בהתאם לקיים.
5. ביטול דרך קיימת והגדרתה למגורים ג'.

כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על־פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הוועדה המקומית האמורה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.

דב שיטו — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז מרכז

גלגלי הבורסה

שנוירות הערך, הנסחרים בבורסה סובלים מהתחרות בהנפקות החדשות של בנק ישראל.

מדד המניות הכללי עלה אתמול ב־0.33%. ערך השוק של כל המניות החופשיות עלה ב־1.16% ושל מניות ההסדר ירד ב־0.05%. העליה הגדולה ביותר היתה במניות חברות להשקעה, שערכן גדל ב־2.47%.

במחיר המינימום של 93% מע"נ מכר אתמול בנק ישראל את איגרות החוב „למסירה ב־31.10.88" בערך נקוב של 50 מיליון ש"ח. הביקושים הסתכמו ב־81 מיליון ש"ח. פדיונן יהיה בעוד 17 שנים.

היום יציע בנק ישראל לציבור סדרה נוספת של איגרות־חוב צמודות למדד מסוג „שגיא" בערך נקוב של 40 מיליון ש"ח ל־6 שנים במחיר מינימום של 94% מע"נ.

המסחר הרב־צדדי במניות התחיל אתמול לפני הצהריים בנטייה לעליות. מכל השערים ירדו רק שלוש (של פ"ב ב־0.8%, פולגת ב' ב־1.6% ויואל ב־0.3%). המחזור הסתכם ב־794 אלף ש"ח. מדד השערים עלה בשלב זה ב־0.56%.

במסחר בשערים משתנים אחרי הצהריים התבלטה עוד יותר המגמה החיובית. שעריהן של 28 מניות עלו, ורק שער מניה אחת ירד. מניה אחת נסחרה בלי שינוי. המחזור הסתכם ב־1.7 מיליון ש"ח (1.0 מיליון דולר). מדד המניות עלה מ־70.83 ל־72.40 נקודות, ב־2.22%. שער הסנה עלה ב־3%. מספר העסקאות עלה ל־263 ב־3 סיבובים, שער יואל, שירד לפני הצהריים, עלה אחרי־הצהריים, ב־1.25%.

במל המניות החופשיות הסתכמו הביקושים ב־1.8 מיליון ש"ח וההיצעים ב־748 אלף ש"ח. שעריהן 131 עלו (32% מכל השערים), שעריהן של 82 ירדו (20%) ו־197 (48%) נשארו בלי שינוי. המחזור בהן הגיע ל־3.9 מיליון ש"ח (2.4 מיליון דולר). יותר מ־3 מיליון ש"ח נסחרו בעלייה, 304 אלף ש"ח בירידה ו־612 אלף ש"ח נסחרו בלי שינוי שער.

במניות ההסדר היה עודף־היצע. ההיצעים הסתכמו ב־1.8 מיליון ש"ח והביקושים ב־1.1 מיליון ש"ח. על אף עודף־ההיצע עלה שעריהן של 9 מניות, לעומת 8 שירדו ו־9 שנסחרו בלי שינוי. המחזור בהן הסתכם ב־2.9 מיליון ש"ח (כ־1.8 מיליון ש"ח). תשואותיהן השנתיות המובילות בעד בין 10.49% ל־11.75% ביוצאות לפדיון ב־1988 ובין 4.69% ל־4.95% ביוצאות לפדיון ב־1989.

בשוק המניות כולו, שעריהן של 140 מניות עלו, 206 נסחרו בלא שינוי ושעריהן של 90 מניות ירדו.

תיק הטבע של אותד בע"מ

הודעה על החלטות מיוחדות מיום 3.8.88

● שינוי שם החברה לד' נפלן לבריאות השן בע"מ.

● שינוי מטרות החברה בתזכיר ההתאגדות להקים, לנהל ולהפעיל תוכניות מסוגים שונים בתחום רפואת השיניים

הוועדה המקומית לבניין ותכנון

בני־ברק

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מר כהן זרח ראובן הגיש בקשה לוועדה זו בתכנית מס' 20350 לבנות תוספת בניה לבניין קיים בן 2 קומות, גוש 6189, חלקה 401, באזור ב'1, בהקלות הבאות:

1. הזזת קווי בניין צדדיים בצד דרום־מערב ב־50 ס"מ — והיינו בקו בניין צדדי 3.0 מ' במקום 3.5 מ' המותר בהמשך לקו של הבניין הקיים.
2. בניה בחזית לפי הקו הקיים ברחוב — והיינו: 3.5 מ' במקום 5.0 מ' המותרים, וזה שלא בהתאם לתכנית בניין ערים 105/ב', החלה במקום.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הוועדה המקומית בעיריית בני־ברק בשעות קבלת קהל, ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לוועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

משה אירנשטיין — יו"ר הוועדה המקומית לבניין ותכנון עיר ב"ב

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית, מגורים לבית על חלקה 53 בגוש 8269 רח' גורדון 12 בהריגה, מאושרת מבוקשת כהקלה: 21% בניה, 100 מ' בליטת מרפסת בקו בניין קדמי, עד 3.40 מ' בקו בניין צדדי בקיר אטום עד 0.5 מ' ב קו בניין צדדי לקיר עם פתיחה, חדר על הגג.

את התוכנית מס' 293/88 ות.ב. 3442 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלירואי

יו"ר הוועדה

בית דין צבאי ישפוט החשוד בהצתות על רקע לאומני ביפו

עתיים

בית משפט השלום בתל־אביב נעתר אתמול לבקשת המשטרה והורה להעביר לטיפולו של בית הדין הצבאי את מחמוד אבודיין בן 20 מיפו החשוד בהצתות באזור יפו על רקע לאומני ובמזימה לפגוע ולגרום נזק למדינה.

מחמוד אבודיין חשוד ב־12 הצתות של כלי רכב ובתי עסק. מדובר בנזקים של כ־2 מיליון ש"ח.

סניגורו עו"ד אביגדור פלדמן התנגד לבקשת המשטרה. הוא טען, כי מדובר באזרח ישראלי, החשוד בהצתת יערים אזרחיים ולכן אין הצדקה להעבירו לידיה של מערכת משפטית חריגה ויוצאת דופן, מערכת בלתי עצמאית ששופטיה תלויים ברמטכ"ל.

לטענת הסניגור היו מקרים בעבר של העברת חשודים ונאשמים לבתי משפט צבאיים, אולם היו אלה אנשים שאין להם זיקה למדינת ישראל. אנשים אלה הסתננו למדינת ישראל והיו מעורבים בפעולות חבלה.

עו"ד פלדמן טען, כי לפי תקנות ההגנה לשעת חרום צריכה חתימתו של היועץ המשפטי לממשלה להתנוסס על בקשה מסוג זה, בעוד שעל בקשה זו חתום פרקליט המדינה יונה בלטמן.

השופט ארי זיו־אב ציין בהחלטתו, כי התקנות לשעת חרום קובעות בברור ואף מצוות על שופט שלום להעביר לטיפול בית דין צבאי אדם שעבר עבירות המוגדרות בתקנות אלה.

בעל משרד פרסום מג'ת האשם באונס ובסחיטת פקידתו

יואב אביב

בעל משרד פרסום מהכפר ג'ת הואשם אתמול באונס, חטיפה וסחיטה של צעירה שעבדה במשרדו. מכתב האישום עולה, כי וואהר עבר חכים בן 29 הודיע לפקידה בחודש מרס, כי הוא מתכונן לקיים עימה יחסי מין, משסרבה אמר לה, כי יעשה זאת בכוח.

הוא נעל את דלת המשרד, תפס אותה בידה, סתם את פיה והיכה אותה במקל. אחר כך הטיל אותה על השטיח ובאיומי אקדח הפשיט אותה. לפני שאנס אותה צילם את הצעירה כשהיא עירומה. זמן קצר אחר כך איים על הצעירה, כי אם לא תמשיך לקיים עימו יחסי מין הוא יפיץ את תמונות העירום שלה ברבים.

התביעה טוענת, כי הנאשם אנס את הצעירה, החזיק נשק שלא כדין וסחט ממנה באיומים.

מכתב התביעה מתברר עוד, כי ביולי בא הנאשם למקום עבודתה החדש ודרש ממנה לנסוע עימו. הוא אמר לה, כי אם לא תצטרף אליו הוא ימסור את צילומי העירום שלה למנהל החדש, שאצלו היא עובדת. הצעירה נלוותה אליו והוא אנס אותה פעם נוספת. התביעה מייחסת לנאשם במקרה זה גם עבירת חטיפה וכליאת שווא.

נעצרו שלושה חשודים בירי אל דוכן פלאפל בשוק בצלאל

שני אחים מראשון לציון, בני 38 ו־36 ותושב תל אביב בן 35, נעצרו אתמול כחשודים בירויות בשוק בצלאל בתל אביב. המשטרה סבורה, כי מדובר בסכסוך משפחתי על רקע ירושה.

ביום ג' בצהריים נורו, כזכור, שלוש יריות אל דוכן פלפל בשוק בידי אלמוני שבא למקום עם מכוניתו. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. חוקרי מרחב הירקון של משטרת תל אביב פתחו בחקירה והעלו חשד, כי מדובר בסכסוך בין בני משפחה על חלוקת ירושה.

החוקרים עצרו את שני האחים. בבעלותו של אחד מהם דוכן למימכר צעצועים. מחקירת האחים עלה חשד, שקיים ביניהם סכסוך ממושך על ירושה שקיבל בעל הדוכן מאביהם המנוח.

החוקרים הצליחו לאתר את כלי הירי ששימש את היורה מסוג „קרל־גוסטב" במקום מסתור בתל־אביב. המשטרה סבורה, שלעצור השלישי בפרשה, תושב תל אביב, יש קשר לפרשה.

פורץ שנתפס בידי שכנים: מה רוצים — עשיתי ג'וגינג

ניצה רימון

דיירי בניין במרכז רעננה נעורו אמש מצליל אזעקה טורדני מדירת שכניהם שעל־פי ידיעתם היו בחופשה. השכנים ניגשו לבדוק את פשר האזעקה וגילו לתדהמתם אדם נמלט מהדירה. הם פתחו במירדף אחר החשוד ואחזו בו עד בוא המשטרה.

המשטרה לא הופתעה. החשוד, עבריין מוכר למשטרה, לא איבד את עשתונותיו והכחיש כל קשר לפריצה. „מה רוצים ממני פשוט רצתי ברחוב מטעמי בריאות", אמר. המשטרה עצרה את החשוד.

ביתנו שרוי באבל כבד

במות חברנו היקר

נתן ניר (כהן)

ההלוויה היום יום ה' 4.8.88 בשעה 15.00 בקיבוצנו

המשפחה ובית המעפיל

לאפרתי והמשפחה ולבית ניר־דוד

אתכם באבלכם על מותה של

סלה ברקאי

מוסד חינוכי „גלבוע"

חבר העובדים והחניכים

עובדי כ"ל מתנגדים למכירת הקונצרן; הקימו ועד פעולה

יו"ר ועד מפעל תרכובות ברום: לא יעלה על הדעת שהמדינה תמכור את חומרי הגלם שלה לגורמים זרים □ ראשי הוועדים חוששים שהמכירה תפגע בעובדים □ השר שרון והשר ניסים הגישו לממשלה את „תיק פרוק כימיקלים לישראל"

עתיים

שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, ושר האוצר, משה ניסים, הגישו לממשלה את „תיק פרוק כימיקאלים לישראל". בתיק המלצה של יועצי השקעות למכור מייד מקצת ממניות כי"ל. עותק מהמסמך הגיע לידי עובדי הקונצרן והוצג אתמול במהלך כינוס חרום של ראשי הוועדים ממפעלי הקונצרן, בבאר שבע.

הנאספים הביעו התנגדות נמרצת להחלטת הממשלה למכור מקצת ממניותיה בקונצרן.

ראשי הוועדים במפעלי קונצרן כי"ל, המעסיקים כ־6,000 עובדים, הקימו ועד פעולה למניעת מימוש החלטת הממשלה להעביר עד 50 אחוזים ממניות הבעלים של כי"ל לידיים פרטיות.

כיום מחזיקה הממשלה כ־89 אחוזים מהמניות. מזכיר מועצת עובדי מפעלי ים המלח, דוד כנפו, נבחר לעמוד בראש ועד הפעולה של הוועדים. על כנפו הוטל להיפגש עם יו"ר הדירקטוריון של כי"ל, רפי איתן, ועם השר אריאל שרון להודיע להם על התנגדות ועדי העובדים למכירת הקונצרן. כנפו אמר: „אם הממשלה רוצה לדאוג לעובדים, עליה להכניס נציגות של העובדים לפורום שמטפל במכירה".

„עלינו לזעוק נגד המכירה"

יו"ר ועד מפעל „תרכובות ברום", אמיל דיין אמר, שבידי כי"ל מצויים חומרי הגלם של המדינה, ולא יעלה על הדעת שהמדינה תמכור את חומרי הגלם שלה לגורמים זרים. „עלינו לזעוק נגד המכירה ולא להיות שותפים לה" אמר. יו"ר ועד עובדי „רותם דשנים" יהושע אמסלם קבל על כך, שהממשלה אינה מקצה משאבים לפיתוח הנגב. לדבריו, אין היום קליטת עובדים במפעלי כי"ל בדרום.

ראשי הוועדים הביעו חשש, שמכירת מניות הקונצרן תפגע בעובדים וייתכן שבעיקבות המכירה יפוטרו מקצת מהעובדים ואחרים ייפגעו. אלי יפרח, יו"ר ועד עובדי „כימיקלים חיפה" הביע חשש מסגירת מפעלו. הוא אמר, שכל יום שירכוש את החברה יבין במהירות, שעדיף לסגור את „כימיקלים חיפה" ולייבא את מוצריו בעלות של 40 אחוזים בלבד מעלות הייצור שלו. הוא תבע לנהל מאבק למניעת המכירה.

בסיום הכינוס הציג כנפו לעיתונאים מיסמך סודי, שלדבריו הוגש לממשלה ב־29 ביוני על־ידי השרים שרון וניסים, המסמך, המכונה „תיק פרוק כי"ל". קובע, שיש למכור עד 50 אחוזים ממניות כי"ל. המסמך מסייג את המכירה וקובע, שאם משקיע נוסף ירכוש את המניות, יש להבטיח שמשקיע זה יהיה מסוגל לתרום להגדלת הייצור והייצוא של הקונצרן ולהמשך ביצוע ההשקעות במפעלי הקונצרן בנגב. עוד קובע המסמך, כי יש לדאוג לכך שהמשקיע יתחייב שלא להעביר מעולות ייצור לחו"ל ויתחייב לשמור על זכויות העובדים, בהתאם להסכמי העבודה.

מנכ"ל „כלל" דוחה התערבות שרון בסגירת מפעל „בגד עור"

אורי נחשון

מנכ"ל קונצרן „כלל", אהרן דברת, דחה אתמול את התערבות שר התעשייה והמסחר, אריאל שרון, וגורמים אחרים בסגירת מפעל „בגד עור" במגדל העמק וסגירת קו ייצור הסריגים במפעל „כיתן" בבית שאן.

בפגישה שהתקיימה בלשכתו של שרון, אמר דברת, כי אינו מוכן שקונצרן „כלל" ווהעובדים יהיו שעירים לעזאזל. „הנורמות שלנו שונות. אנחנו לא מקבלים התערבות של גורמים אחרים וננהג כפי שהחוק קובע", אמר דברת.

ראש עיריית מגדל העמק, שאול עמור, הציג בפגישה את בעייתם של עובדי מפעל „בגד עור" שנסגר. הוא ביקש מדברת להפעיל את המפעל לשנה נוספת, והמקביל לחפש יזם, בסיוע משרד התעשייה והמסחר. דברת שלל את הבקשה ואמר, כי ענף הטקסטיל נמצא עתה במשבר עמוק.

מאוחר יותר הגיע ללשכתו של שרון גם ראש מועצת בית שאן, שביקש לדאוג לפיצויים הולמים לעובדי „כיתן", שפוטרו.

החקלאים דורשים מענקים לכיסוי נזקיהם באסון השרב

חיים מרגלית

נזקי אסון השרב בחקלאות מסתכמים בכ־450 מיליון ש"ח — אמר חיים מולכו ראש האגף למשק וכלכלה במרכז החקלאי בכינוס חירום של חקלאים שהתקיים אתמול בתל־אביב. לדעת מולכו, הממשלה חייבת לפצות את החקלאים במענק.

הוא הדגיש, כי לחקלאים אין אפשרות להחזיר הלוואות במיוחד כאשר הריבית במשק, היא ריבית נשך. לדבריו, הממשלה מכה ביצרנים ומעדיפה על פניהם את הבנקים. מצב החקלאות רע כפי שלא היה רע מעולם.

אליהו איזקסון, נשיא התאחדות האיכרים טען, כי בגלל מדיניות הממשלה מוכרים חקלאים את אדמותיהם, אפילו לגורמים עוינים. הממשלה נטשה לדבריו, את בניין הארץ ואת הציונות. הדרך היחידה היא לפעול נגדה בגלוי. כדוגמה הוא הביא את משרד האוצר שהכשיל קבלת חוק פיצוי לנפגעי אסונות טבע, שיזם ח"כ פסח גרופר. הוא גינה את חברי הכנסת ובמיוחד את אלה הגרים בישובים כפריים ולא תמכו בחוק.

הכינוס שבו השתתפו עשרות נציגים מכל הארגונים החקלאיים החליט לפנות לממשלה ולדרוש שתשנה מדיניותה. הכינוס הסמיך את מטה החירום של החקלאים להמשיך ולפעול לקבלת מענקי סיוע מירביים לכיסוי נזקי אסון השרב ולתבוע הפיכת ההלוואות שניתנו לענף האבוקדו בגין נזקי טבע בעונת 1986/87 למענקים.

את הכינוס של החקלאים אירגן המרכז החקלאי והתאחדות האיכרים. בתמונה: משתתפי הכינוס (תצלום: יונתן סלינג'ר)

שני אנשים נהרגו ושישה נפצעו בתאונת דרכים ליד קיבוץ רוחמה

עתיים

בתאונת דרכים ליד קיבוץ רוחמה נהרגו אתמול החייל בועז מנשה בן 19 מחולון ואנדרי הבר בן 24, מתנדב מאנגליה ששהה בקיבוץ רוחמה. 6 אנשים נפצעו בהתהפך רכב מסחרי שבו נסעו.

חמישה משׁשת הפצועים שוחררו מבית החולים. פצועה נוספת מתנדבת מחו"ל עדיין נשארה להמשך הטיפול, מצבה אינו מוגדר קשה.

המשטרה חוקרת את נסיבות התאונה.

התאונה ארעה אתמול בשעה 2 לפנות בוקר בעקומה של הכביש המוביל אל הקיבוץ, בקירבת חוות שיקמים של השר אריאל שרון. הרכב התהפך וכתוצאה מכך נהרג כאמור החייל ומתנדב מאנגליה.

למקום הוזעקו אמבולנסים ואנשי משטרת ענף התנועה של מרחב לכיש.

ראש הענף רב פקד מנשה עורא מסר שהחקירה בעיצומה.

במכונית נהג מיכה סיטבון בן 24 חבר קיבוץ רוחמה, שנפצע קל. כן נפצעו אחוז אבריג'יל בן 17 וערן אנג'ל בן 17, שניהם מקיבוץ רוחמה. אנה ניסטרי בת 21, ובקי יונגרמן בת 23 שתיהן מתנדבות משבדיה, ולינרוי דיוויס בן 21 מתנדב מאנגליה נפצעו אף הם. הפצועים הועברו לבית החולים ע"ש י. ברזילי באשקלון. הקבוצה חזרה מבילוי בשדרות.

בתאונה אחרת אתמול בכביש יד מרדכי – נתיבות נפצעו כמה מנוסעי המכונית. בתמונה, המכונית ההרוסה. (תצלום: דניאל ליברמן)

מחזיק ב־0.2% מהון מניות בנק חקלאות טוען לעושק המיעוט

אורי נחשון

בעל מניות מיעוט בבנק החקלאות הגיש בקשה לבית המשפט למניעת הקצאה פרטית של מניות הבנק למדינה, בטענה שהנפקה זו היא עושק המיעוט בחברה. בנק החקלאות דיווח אתמול, כי הבקשה הוגשה על־ידי בעל מניות המחזיק בכ־0.2 אחוזים מהון המניות של הבנק.

הנהלת הבנק הודיעה לבא כוח התובע, כי היא כופרת בכל טענותיו, אולם נענתה להצעת התובע לדחיית מועד הדיון בחודש ימים.

הוסכם, כי עד קיום הדיון לא יקצה הבנק מניות למדינת ישראל, ובית המשפט החליט לדחות את הדיון בלי להתייחס לעצם הבקשה.

מדובר בהקצאת מניות בתמורה של 40 מיליון ש"ח, שאמורה להתבצע במסגרת מהלך שנועד להגדיל את ההון העצמי של בנק החקלאות. משרד האוצר הודיע בסוף מאי '88 לבנק, כי ועדת השרים לענייני כלכלה החליטה להגדיל את ההון העצמי של הבנק ב־40 מיליון ש"ח.

בשלב ראשון יוגדל ההון העצמי ב־27 מיליון ש"ח ל־45 מיליון ש"ח, בכפוף לתוכנית הבראה שתאושר על־ידי הדירקטוריון ושרי האוצר והחקלאות. השלב השני אמור להתבצע על־פי צורכי הבנק בכפוף לאישור השרים. בשלב זה אמור האוצר להגדיל את ההון של הבנק ב־13 מיליון ש"ח נוספים.

נחתם הסכם פיצויי פיטורין בחסין אש; ייפתח בעוד שבוע

איילת מזור

הסכם פיצויי פיטורין נחתם אתמול בין עובדי „חסין אש" לבין האיגוד המקצועי במועצת פועלי ב"ש והנהלת „כור". ההסכם שנחתם מאופיין בשתי נקודות עיקריות.

חלקו הראשון עוסק בקבוצה מצומצמת של עובדים, שפוטרו שלהם 20 שנות ותק ויותר. עובדים אלה יקבלו את הפיצויים בהקצבה חודשית נוספת, פנסיה תקציבית בגובה של 70% משכר עד הגיעם לגיל פנסיה (65). מאיר בביוף מזכיר האיגוד המקצועי במועצת פועלי ב"ש „זהו הישג חסר תקדים שעובדים מקבלים הקצבה חודשית במקום פיצויים ממפעל שנסגר".

חלקו השני של ההסכם מתייחס לפיצויים מוגדלים לעובדים על־פי שלושה קבוצות ותק. סכום פיצויים ממוצע לעובד עומד על 130 אלף ובנוסף יועמדו לרשותו כספי פיצויים הצבורים בקרן הפנסיה „נתיב". בביוף מציין את הגישה החיובית, שבה התנהל המו"מ ובכלל זה התייחסותו של יעקב אבן עזרא מנכ"ל קבוצת מוצרי הצריכה של „כור".

ב־10 לאוגוסט ייפתח המפעל במתכונתו החדשה בניהול עצמי של העובדים. בימים אלה מוסיף צוות היגוי ללוות את תכנית ההבראה המחודשת. „אם כל הבעיות היפתרנה" אומר בביוף „יעבדו בחסין אש' 25־30 עובדים בלבד לעומת 60 בעבר". בשלב הראשון תעמיד הנהלת „כור" לרשות העובדים את מנהל המפעל הקודם והשכר בלי תשלום, לאחר שלושה חודשים יבחרו העובדים את ההנהלה בעצמם.

מאמצים להציל את ייקבי שטוק כדי לא לפגוע בכורמים

אורי נחשון

מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, יורם בליזובסקי, ניהל אתמול מגעים עם כמה יקבים, כדי לברוק אפשרות לרכוש את מלאי הענבים של יקבי „שטוק", שנקלעו לקשיים כספיים.

חברת „ווסט", שמייצרת את משקאות „שטוק" בישראל, אינה מסוגלת לקלוט את מלאי הענבים, שאמורים להגיע אליה. היקבים של החברה מושבתים ואלפי טונות של ענבים שמיועדים לחברה נותרו בלי יעד. בליזובסקי ניהל אתמול מגעים עם יקבי „אליעז", „כרמל מזרחי" ו„ירושלים", כדי שירכשו את מלאי הענבים. היום ייפגש מנכ"ל התמ"ס עם מנכ"ל משרד החקלאות לדון במשבר שנוצר עקב הקשיים של יקבי „שטוק".

חברת „ווסט", שנמצאת בבעלות זרה, הפעילה שני יקבים, שאחד מהם הושלם לאחרונה בהשקעה של חמישה מיליון דולר ובתמיכה ממשלתית. אחת הבעיות המעיקות על החברה הוא חוב של כמיליון דולר לשלטונות המס. פרס לברנדי „שטוק 84" הידוע, מייצרת החברה גם את סידרת היינות „מונפורט" ודקה „[illegible]".

המשרדים הכלכליים יעשו בימים הקרובים מאמצים גדולים להתגבר על המשבר, כיוון שהשבתת יקבי „שטוק" עלולה לפגוע פגיעה קשה בכורמים, אם יקבים אחרים יסרבו לקלוט את עודפי הענבים שמיועדים ל„שטוק".

בחיפה הורידו גובה הקנס על חניה במדרכה מ־150 ל־25 ש"ח

קובי מנדל

עיריית חיפה החליטה להקטין את הקנס על בעלי מכוניות, המחנים את מכוניתם על המדרכות מ־150 ש"ח ל־22 ש"ח בלבד. התיקון ישווה את גובה הקנס שמטילה העירייה על חניית כלי רכב על מדרכות לזה שמטילה משטרת ישראל.

הפחתת התעריף משווה גם את מחיר הקנס לזה הנהוג כיום ב[illegible]. במקומות שבהם מוצב תמרור האוסר על חניה ישולם, אזהרה מפני סינדול, תיגבה העירייה קנס עבור הסינדול.

העלאת גובה הקנס הכולל על כלי רכב החונה על מדרכה ל־150 ש"ח לפני כשנה עוררה התמרמרות רבה, הן בשל התעריף הגבוה והן בשל מצוקת החניה בעיקר בשכונת הדר הכרמל. גורמים בעיריית חיפה מייחסים את הורדת תעריף הקנס על חניה על מדרכות לבחירות לרשויות המקומיות ההולכות וקרבות.

● לראשונה בחיפה תפתח בסוף החודש עיר הנוער בחיפה. עיר הנוער תהיה בקריית הטכניון בחיפה ופעילויותיה ימשכו יומיים. במסגרתה יפעלו 25 מוקדים שונים בלי תשלום. במקום תהיה תחנת רדיו מקומית, במה לכשרונות צעירים, פינות לארועים שונים וכמה מרכזיות להופעות אמנים שונים. עיר הנוער מאורגנת ומנוהלת ע"י מועצת הנוער העירונית בהנחיה ובליווי של אנשי האגף לחינוך בעיריית חיפה.